

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

เรื่อง รูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย:
เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี

Muay Thai sports tourism business model:
Sports City, Chonburi Province

นาคิน คำศรี
รังสฤษฏ์ จำเริญ
ประวิทย์ ทองไชย

โครงการวิจัยประเภทงบประมาณเงินรายได้
จากกองทุนวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำปี พ.ศ. 2562

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

เรื่อง รูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย:
เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี

Muay Thai sports tourism business model:
Sports City, Chonburi Province

นาคิน คำศรี
รังสฤษฎ์ จำเริญ
ประวิทย์ ทองไชย

มิถุนายน 2564

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วย ความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.นภพร ทศนัยนา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติพงษ์ ปลั่งสุวรรณ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา คณะผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร คณบดีคณะวิทยาศาสตร์ การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา ที่กรุณาให้ความเมตตาและสนับสนุนจนทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ แนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความร่วมมืออย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนช่วยให้งานวิจัยฉบับนี้สมบูรณ์ และสำเร็จได้ด้วยดี

คณะผู้วิจัย

ชื่อวิจัย รูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัย: เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี
ผู้วิจัย นาคิน คำศรี
ผู้ร่วมวิจัย รังสฤษฎ์ จำเริญ และประวิทย์ ทองไชย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัยต้นแบบที่มีศักยภาพในการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัย และเพื่อจัดทำแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มและรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมสำหรับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัย การศึกษานี้เป็นวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 17 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัยต้นแบบ ได้แก่ กิจกรรมเรียนรู้ศิลปะมวยไทย โดยสถาบันสอนมวยไทย
2. ได้รับรูปแบบแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่ม 4 แนวทางหลัก ได้แก่ การตลาดที่ตอบสนองคุณค่าจากการใช้งานจริง (Functional Value) การตลาดที่ตอบสนองคุณค่าทางอารมณ์ (Emotional Value) การตลาดที่ตอบสนองคุณค่าทางสังคม (Social Value) การตลาดที่ตอบสนองคุณค่าทางประสบการณ์ (Epistemic Value) และองค์ประกอบรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสม ได้แก่ การสร้างมูลค่า การจัดการ มาตรฐานของสถานประกอบการ หลักสูตรการสอน การมีส่วนร่วมของชุมชน และการรับผิดชอบต่อสังคม

คำสำคัญ รูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัย/เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี

Research Title Muay Thai sports tourism business model: Sports City,
Chonburi Province
Researcher Nakhin Kumsri
Co-author Rangsarit Jamrern, Prawit Tongchai

Abstract

The purpose of this research is to study Thai boxing tourism that adds a lot of value to enterprises in the industry. Also, it aims to provide a proper business model and value-added methodology for Thai boxing tourism. This research is qualitative research, which adopts an in-depth interview method and uses content analysis given by 17 participants as a research tool.

The research revealed

1. Thai boxing tourism activity model such as the art of Thai boxing learning activities by the Thai Boxing Training institute.
2. Value-added model which consists of 4 main methods: Functional Value, Emotional Value, Social Value, and Epistemic value with appropriate business elements such as value added, management, establishment standard, learning program, community participation, and social responsibility.

Key words Muay Thai sports tourism business model/Sports City, Chonburi Province

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	2
1.3 ขอบเขตการวิจัย	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	3
1.6 กรอบแนวคิดการวิจัย	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 แนวคิดด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย	5
2.2 เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี	14
2.3 แนวคิดทฤษฎีการสร้างมูลค่า	17
2.4 แนวคิดการพัฒนารูปแบบ	21
2.5 เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย	23
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	37
3.1 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย	37
3.2 ประชากรในการวิจัย	39
3.3 พื้นที่ในการวิจัย	39
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	39

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	45
5.1 สรุปผลการวิจัย	45
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	48
5.3 ข้อเสนอแนะ	49
บรรณานุกรม	50
ภาคผนวก	56
ภาคผนวก ก	57
ภาคผนวก ข	61
ภาคผนวก ค	74
ภาคผนวก ง	79
ประวัติโดยย่อของผู้วิจัย	83

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ความลดลงของความคาดเคลื่อนในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ	25
2.2 เกณฑ์การตัดสินระดับฉันทามติสำหรับการตอบที่เป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ...	28
5.1 แนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย	47
ในกิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะมวยไทย โดยสถาบันสอนมวยไทย	

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	4
2.1 การผสมกันระหว่างกีฬาและการท่องเที่ยว	6
2.2 การท่องเที่ยวเชิงกีฬาและบริบทที่เกี่ยวข้อง	7
2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของการท่องเที่ยวเชิงกีฬา	8
รูปแบบและระดับกิจกรรมด้านการเล่นกีฬา.....	
2.4 ส่วนแบ่งและประเภทของการท่องเที่ยวเชิงกีฬา	9
2.5 ภาพมวยไทย AWESOME MUAY THAI	12
2.6 ร้านค้า มวยไทยและสิ่งอำนวยความสะดวก สปาอิมมวยไทย	13
2.7 รายละเอียดของแผนภูมิรายละเอียดโครงสร้างทางธุรกิจ	20
2.8 แผนผังโครงสร้างทางธุรกิจ (Business Model Canvas)	21
2.9 ขั้นตอนการวิจัยและผลที่ได้รับ	38
4.1 รูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย: เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี	44
5.1 การตลาดที่ตอบสนองคุณค่าทางประสบการณ์ (Epistemic Value)	48

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศอย่างมาก โดยปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงกีฬาได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มีความสนใจในแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาในประเทศไทยที่มีความหลากหลายและดึงดูดนักท่องเที่ยวได้หลายกลุ่ม การท่องเที่ยวเชิงกีฬานั้น มีเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากการท่องเที่ยวโดยทั่วไป เนื่องจากมีความครอบคลุมทั้งด้านการท่องเที่ยวและด้านกีฬา ซึ่งหากพิจารณาในแง่ของการท่องเที่ยววันนี้ จะมีความเชื่อมโยงของธุรกิจภายในห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว โดยมีองค์ประกอบหลัก 4 ประการ ได้แก่ ที่พัก (Accommodation) การขนส่ง (Transport) การท่องเที่ยวและกิจกรรม (Activity) และอาหารและงานฝีมือ (Food and Craft) นอกจากนี้ การท่องเที่ยวเชิงกีฬายังมีห่วงโซ่อุปทานอีกบางประการ เช่น ผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการวางแผนการท่องเที่ยวต่างๆ ได้แก่ ผู้วางแผนการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Travel Planner) ผู้ประกอบการทัวร์กีฬา (Sports Tour Operator) และตัวแทนท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Travel Agency) ฯลฯ และยังมี mốiเกี่ยวข้องกับผู้นำเสนอปัจจัยการผลิต (Input Providers) ต่างๆ ด้วย เช่น เจ้าของสถานที่เล่นหรือจัดกิจกรรมกีฬา ร้านขายอุปกรณ์กีฬา ร้านอาหารและเครื่องดื่ม เป็นต้น อีกทั้งผู้ขนส่งปัจจัย การผลิตและสินค้าที่เกี่ยวข้องนี้ไปยังนักท่องเที่ยวเชิงกีฬา หรือไปยังผู้ให้บริการอื่นๆ เพื่อนำเสนอแก่นักท่องเที่ยวเชิงกีฬาอีกต่อหนึ่งก็ถือเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาเช่นกัน ทำให้สามารถแบ่งผู้เกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทานออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ ผู้ให้บริการการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism Service Providers) ผู้นำเสนอปัจจัยการผลิตในการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Input Providers) และตัวแทนจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและผู้ประกอบการทัวร์กีฬา (Sports Travel Agencies and Tour Operators) จะเห็นได้ว่าในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา มีความเกี่ยวข้องกับห่วงโซ่อุปทานที่เกี่ยวข้องมากมายซึ่งจะก่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจในวงกว้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่จะสามารถผลักดันและส่งเสริมให้กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามีมูลค่าทางเศรษฐกิจที่สูงมากขึ้น และกระตุ้นให้ตลาดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาขยายตัว เห็นได้จากกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่สร้างมูลค่าเพิ่มของต่างประเทศ อาทิ การแข่งขันวิ่งมาราธอนรายการ ASICS Los Angeles Marathon 2015 มีผู้เดินทางมาเข้าร่วมในลอสแอนเจลิสทั้งสิ้น 27,675 คน ก่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจทั้งสิ้น 23.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สร้างงาน 169 ตำแหน่ง และสร้างรายได้จากแรงงานถึง 9.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็นต้น

กีฬามวยไทยเป็นหนึ่งในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เนื่องจากปัจจุบันนี้มวยไทยกำลังเป็นที่นิยมในหมู่นักท่องเที่ยวต่างชาติมากขึ้น เพราะการแข่งขันไทยไฟต์ได้ทำการแข่งขันในต่างประเทศหลายประเทศสวนเวียนกัน ทำให้ชาวต่างชาติรู้จักมวยไทยมากขึ้น และมาเข้าชมกันเป็นจำนวนมาก และแม้กีฬามวยไทยจะมีการจัดการแข่งขันชกมวยทุกวัน เพื่อทำการโชว์ให้กับนักท่องเที่ยว

ต่างชาติที่มากับกลุ่มบริษัททัวร์ และยังมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวด้วยตัวเองเข้ามาชมการแข่งขันชกมวยไทยเป็นจำนวนมาก จึงทำให้ชาวต่างชาตินิยมมาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพื่อชมกีฬามวยไทย และในบางคนที่เข้ามาเพื่อต้องการศึกษาเล่าเรียนในวิชาศิลปะมวยไทย จึงทำให้กีฬามวยไทยเริ่มเป็นที่ต้องการในตลาดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมากขึ้นในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เริ่มมีการจัดการแสดงโชว์กีฬามวยไทยมากขึ้น และยังมีโรงเรียนสอนมวยไทยเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก แต่ยังคงขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้การมาท่องเที่ยวเพื่อมาเรียนศิลปะมวยไทยนั้นยังไม่ค่อยดีพอ และยังไม่มีความพร้อมต่อการบริการนักท่องเที่ยวในหลายๆ ด้าน อาทิเช่น การจัดการสถานที่เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว การติดต่อสื่อสารภาษาที่สาม การอำนวยความสะดวกในเรื่องของการเดินทาง สถานที่จอดรถ การจัดการแข่งขันชกมวยในชนบทมักจะขาดเงินทุนในการจัดการแข่งขัน เป็นต้น (กัมปนาท ชูสุวรรณ, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2559)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะการพัฒนา รูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มและรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมสำหรับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและเครือข่ายระหว่าง อุปสงค์ อุปทาน กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยให้เกิดแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับห่วงโซ่อุปทานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยร่วมกันให้เกิดประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทยต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) ศึกษากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยต้นแบบที่มีศักยภาพในการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย
- 2) จัดทำแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มและรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมสำหรับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย

1.3 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตไว้ ดังนี้

ขอบเขตเนื้อหา

ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มและรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมของกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยต้นแบบที่มีศักยภาพ จำนวน 1 กิจกรรม เพื่อเป็นกรอบในการสร้างความรู้ความเข้าใจระหว่างห่วงโซ่อุปทานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยในจังหวัดชลบุรี โดยดำเนินการ ดังนี้

- 1) ศึกษารูปแบบการดำเนินการกิจกรรม เพื่อคัดเลือกกิจกรรมกีฬามวยไทย 1 รายการ เพื่อนำมาเป็นกิจกรรมตัวแทนในการสร้างมูลค่าเพิ่มของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย

2) วิเคราะห์ Business Model Canvas ของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัยในกิจกรรมที่ศึกษา

3) จัดทำแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัยในกิจกรรมที่ศึกษา

ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1) ผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ หรือประสบการณ์ด้านการจัดการ การกีฬา และผู้ที่ดำเนินธุรกิจผจญภัยอาชีพ มีบริบทเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัย

2) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้ดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัยและมีหน้าที่การจัดการในระดับผู้จัดการ หรือผู้บริหาร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นผู้มีหน้าที่ในระดับการจัดการ โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนายสนามผจญภัย จำนวน 5 คน และโปรโมเตอร์ จำนวน 3 คน กลุ่มท่องเที่ยวประจำจังหวัด จำนวน 3 คน และกลุ่มหัวหน้าค่ายผจญภัยหรือยิมผจญภัย จำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 17 คน

2) ผู้ทรงคุณวุฒิ ในการประชุมสนทนากลุ่ม จำนวน 7 คน ได้แก่ ผู้ควบคุมกำกับดูแลธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัย นักวิชาการผจญภัย ผู้จัดการรายการแข่งขันผจญภัย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬา และสื่อกีฬาผจญภัย

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) ได้กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัยต้นแบบที่มีศักยภาพในการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัย

2) ได้แนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มและรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมสำหรับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัย

3) ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างมูลค่าเพิ่มในการประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัย

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อเป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เบื้องต้นไว้ ดังนี้

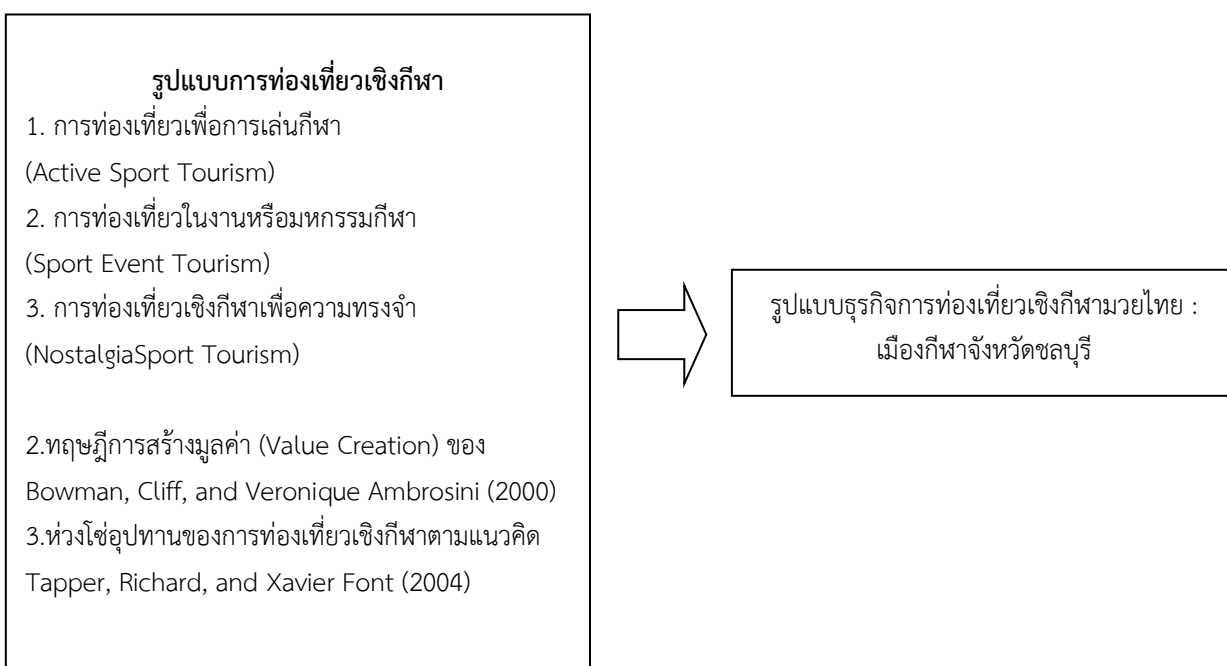
การพัฒนาารูปแบบ หมายถึง การสร้างและการหาคุณภาพของรูปแบบที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในเชิงความสัมพันธ์โดยเป็นกระบวนการทางธุรกิจ และเป็นกรอบความคิดทางด้านหลักการวิธีดำเนินงานที่สามารถยึดถือเป็นแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มและรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสม

สำหรับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัยในบริบทเมืองกีฬาโดยผ่านการประเมินรูปแบบจากผู้ทรงคุณวุฒิทางการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัยไทยสู่การปฏิบัติที่ยั่งยืน

รูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัยไทย หมายถึง แผนภาพแสดงองค์ประกอบในกระบวนการทางธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัยไทยที่พัฒนาขึ้นจากแนวคิดทฤษฎีเพื่อแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ

เมืองกีฬา หมายถึง เมืองที่มีศักยภาพด้านต่างๆ อาทิ ความหลากหลายของชนิดกีฬาที่จังหวัดชลบุรีจัดการแข่งขัน ความพร้อมของระบบสาธารณูปโภค เส้นทางคมนาคมที่หลากหลาย สนามกีฬาที่ทันสมัยได้มาตรฐาน ประสบการณ์ในการจัดการแข่งขันกีฬาในระดับประเทศและระดับนานาชาติ การเป็นเมืองอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์กีฬา และการผลักดันนักกีฬาเยาวชนที่มีความสามารถสู่การเป็นนักกีฬาอาชีพ และผ่านเกณฑ์การคัดเลือกของภารกิจกีฬาแห่งประเทศไทย

1.6 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์ ศึกษากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัยไทยต้นแบบที่มีศักยภาพในการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัยไทยและเพื่อจัดทำแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มและรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมสำหรับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1. แนวคิดด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัย
- 2.2. เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี
- 2.3. แนวคิดทฤษฎีการสร้างมูลค่า (Value Creation)
- 2.4. แนวคิดการพัฒนารูปแบบ
- 2.5 เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย

2.1. แนวคิดด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัย

ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงกีฬา

การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 สะท้อนให้เห็นถึงไลฟ์สไตล์ (lifestyle) ของคนรุ่นใหม่ที่สนใจเรื่องของกีฬาและเน้นการทำกิจกรรมที่ต้องใช้ทักษะด้านร่างกาย โดยกิจกรรมกีฬาจะต้องเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญในบริบทของการท่องเที่ยวในขณะเดียวกันการท่องเที่ยวและการเดินทางจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับกีฬา โดยนักวิชาการได้ให้คำจำกัดความของ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) ไว้ดังนี้

Gibson (1998, p. 45) และ Hall (1992, p.194) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงกีฬา หมายถึง เป็นการเดินทางตามสะดวกที่จะนำแต่ละบุคคลออกไปนอกร้านหรือชุมชนเป็นการชั่วคราว เหตุผลที่ไม่ใช่เชิงพาณิชย์ เพื่อที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมการออกกำลังกาย เพื่อชมกิจกรรมการออกกำลังกายและกีฬา หรือเพื่อเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการออกกำลังกายและกีฬา

สำหรับ Standeven and De Knop (1999) และ Hinch and Higham (2005) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงกีฬา หมายถึง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในทุกรูปแบบของกิจกรรม ทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมเชิงกีฬาแบบเล่นกีฬา (Active Sport Tourism) หรือการเข้าร่วมแบบเข้าชม (Passive Sport Tourism) การเดินทางที่มีกีฬาเป็นหลัก (Sport-based travel) โดยเดินทางออกไปจากสภาพแวดล้อมที่อาศัยอยู่ในระยะเวลาที่จำกัดซึ่งอาจเป็นแบบไม่เป็นทางการหรือเป็นทางการก็ได้โดยเหตุผลที่ไม่ใช่เชิงพาณิชย์หรือธุรกิจ และมีการเดินทางออกจากถิ่นที่อยู่หรือที่ทำงานโดยปกติ

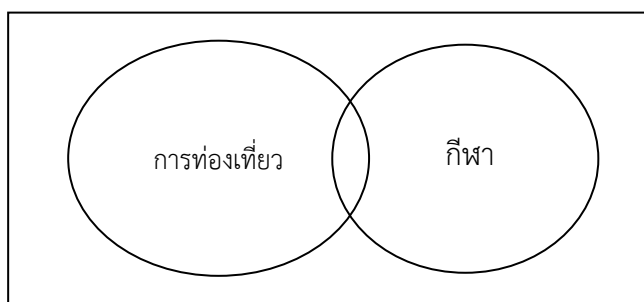
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาของไทย และองค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (United Nations World Tourism Organization หรือ UNWTO) ได้ให้ความหมาย

การท่องเที่ยวเชิงกีฬาไว้ว่า “การเดินทางออกจากถิ่นที่อยู่หรือถิ่นที่ประกอบอาชีพอยู่โดยปกติ เพื่อวัตถุประสงค์ใดๆ ไปยังอีกสถานที่หนึ่งเป็นระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี โดยมีการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมในการท่องเที่ยว โดยวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางอาจจะเป็นการเข้าร่วมในกิจกรรมกีฬานั้นหรือไม่ก็ได้” นอกจากนี้ จะใช้คำเรียกผู้ที่เข้าร่วมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาว่า นักท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourist) Gammon, Sean, and Tom Robinson (2003), Nogawa, Haruo, Yasuo Yamaguchi, and Yumiko Hagi (1996)

สำหรับ McIntosh and Goeldner (2002) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงกีฬาเป็นการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาตามความถนัดและความสนใจในกีฬาประเภทต่างๆ เช่น กอล์ฟ ตกปลา สกีนํ้า กระดานโต้คลื่น และสกีน้ำ เป็นต้น เพื่อให้ได้รับความเพลิดเพลิน ความสนุกสนาน ตื่นเต้น ได้รับความประทับใจและความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น

สรุป การท่องเที่ยวท่องเที่ยวเชิงกีฬา การเดินทางที่จุดหมายเพื่อเข้าร่วมเล่นหรือชมกีฬาและกิจกรรมนันทนาการต่างๆ ตามความชื่นชอบและถนัดในกีฬาประเภทนั้นๆ โดยออกเดินทางจากที่พักอาศัยหรือที่ทำงาน ซึ่งอาจจะค้างคืนหรือไม่ค้างคืนก็ได้ขึ้น ซึ่งจะไม่ได้อยู่อาศัยติดต่อกันเกินกว่า 1 ปี เพื่อให้ได้รับความเพลิดเพลิน ความสนุกสนาน ตื่นเต้น ได้รับความประทับใจและความรู้ใหม่

หากพิจารณาการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นการผสมผสานกันระหว่างกีฬา ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดการเดินทางและการท่องเที่ยวเป็นการเดินทางที่มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมกีฬาต่างๆ ดังภาพ

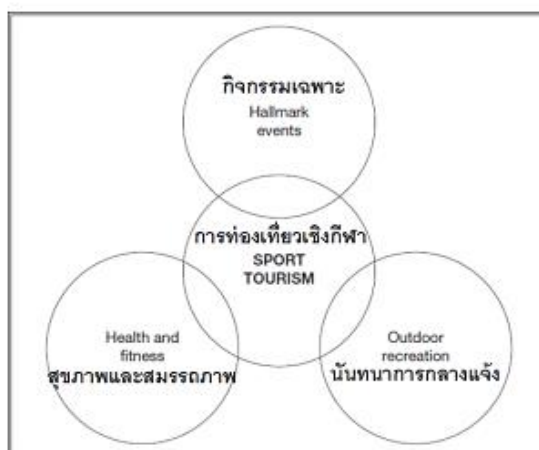
ภาพที่ 2.1 การผสมผสานกันระหว่างกีฬาและการท่องเที่ยว (Hinch, T. and Higham, J. 2003)

นอกจากนี้ การท่องเที่ยวเชิงกีฬาประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้านที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันตามแนวคิดของ Hinch and Higham (2005) และ Hall (1992 : 194) ได้แก่

1. กิจกรรมเฉพาะ/พิเศษ (Hallmark events) ที่มีความสำคัญมีมาตรฐานจัดขึ้นเป็นพิเศษและมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับกีฬา เช่น การแข่งขันกีฬาแห่งชาติ กีฬาซีเกมส์ เอเชียนเกมส์ นานาชาติ รวมไปถึงมหกรรมกีฬาระดับโลก เช่น กีฬาโอลิมปิกเกมส์

2. กิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง (Outdoor recreation) ซึ่งรวมถึงการท่องเที่ยวแบบผจญภัย (Adventure tourism) ที่มีที่ต่อหรือมีการจัดกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ที่จะช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวให้ได้รับความสนุกสนาน ตื่นเต้น ทำทหาย รวมไปถึงจนถึงประสบการณ์ใหม่ๆ นอกเหนือจากการท่องเที่ยวในรูปแบบอื่นๆ

3. การท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและสมรรถภาพ (Health and fitness) เพราะในปัจจุบันนักท่องเที่ยวไม่ได้มุ่งเน้นไปที่การบำบัดรักษาโรคเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีความต้องการที่จะประกอบกิจกรรมกีฬาต่างๆ ควบคู่ไปด้วย เห็นได้จากรีสอร์ท โรงแรม หลายแห่ง ในปัจจุบันที่มักจะมีทั้งสปา ศูนย์บำบัดโรค และกิจกรรมกีฬา เช่น สนามเทนนิส สนามกอล์ฟ สนามฟุตบอล ฟิตเนส ในสถานที่แห่งเดียวกัน ความสัมพันธ์ใน 3 องค์ประกอบนี้ แสดงให้เห็นดังภาพ

ภาพที่ 2.2 การท่องเที่ยวเชิงกีฬาและบริบทที่เกี่ยวข้อง (Hinch & Higham, 2005, pp. 22-23)

ในประเทศไทย ประภัสสรและนรินทร์ (2562) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของภูมิภาคตะวันตกในบริบทประเทศไทย 4.0 (SPORT- K Model) มีองค์ประกอบดังนี้

1. S - Standard (มาตรฐาน) มาตรฐานในการแข่งขันถือเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬา สนามแข่งขันที่มีมาตรฐานและได้รับการรับรองจะสามารถสร้างความมั่นใจและดึงดูดนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาให้เดินทางกลับมาซ้ำได้

2. P - Participation (การมีส่วนร่วม) กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของภูมิภาคตะวันตกเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมในฐานะเจ้าภาพและเจ้าบ้านที่ดี รวมทั้งมีการเปลี่ยนบทบาทจากลูกค้าหรือนักกีฬาซึ่งเป็นผู้รับบริการมาเป็นเจ้าภาพร่วมกัน

3. O - Organizing (การจัดการองค์การ) การจัดการองค์การ การกำหนดขอบเขตหน้าที่ ความรับผิดชอบในการทำงานระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในลักษณะภาคีเครือข่าย ให้เข้าใจในบทบาทหน้าที่ในฐานะเจ้าภาพจัดงานคือกระบวนการสำคัญที่ขับเคลื่อนให้การจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของภูมิภาคตะวันตกมีประสิทธิภาพ

4. R - Responsibility (ความรับผิดชอบ) การจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของภูมิภาคตะวันตกเป็นการท่องเที่ยวที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบต่อสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งยังมีการพัฒนาและปลูกจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยวและผู้จัดอย่างรับผิดชอบร่วมกันทุกภาคส่วนตลอดการดำเนินงาน

5. T - Technology and Innovation (เทคโนโลยีและนวัตกรรม) เทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมได้ถูกนำมาใช้ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของภูมิภาคตะวันตก รวมถึงด้านเทคนิคการแข่งขันทั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการนักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไป

6. K - Knowledge (องค์ความรู้) องค์ความรู้เชิงวิชาการด้านต่างๆ ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของภูมิภาคตะวันตก ทั้งนี้ เพื่อการจัดการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพมาตรฐาน สามารถสร้างประสบการณ์แก่นักท่องเที่ยว

ประเภทการท่องเที่ยวเชิงกีฬา

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2560) ได้แบ่งประเภทของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาได้เป็น 3 ประเภท ตามกิจกรรมกีฬา (Gibson, 1998) ได้แก่

1. การท่องเที่ยวเพื่อเข้าร่วมงานกีฬาหรือมหกรรมกีฬา (Sport Event Tourism) ประกอบด้วยผู้เข้าร่วมหลัก 2 ส่วน คือ ผู้ชม (Spectators) และนักกีฬา (Competitors) ที่เข้าแข่งขัน หากเป็นการแข่งขันที่มีผู้ชมเป็นจำนวนมากและมีนักกีฬาเป็นจำนวนน้อย จะเรียกได้ว่าเป็นการท่องเที่ยวงานหรือมหกรรมกีฬาระดับสูง (Elite Event Sport Tourism) เช่น มหกรรมกีฬาโอลิมปิกเกมส์ (Olympic Games) และการแข่งขันฟุตบอลโลก (FIFA World Cup) วอลเลย์บอลเวิลด์กรังด์ปรีซ์ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจอย่างมากให้แก่ชุมชนและประเทศที่จัดกิจกรรม

2. การท่องเที่ยวเพื่อเล่นกีฬา (Active Sport Tourism) สามารถแบ่งออกเป็นนักท่องเที่ยวเล่นกีฬาเพื่อการแข่งขัน (Activity Participant) เช่น กีฬาอล์ฟแอลพีจีเอ มวยสากลชิงแชมป์โลก การแข่งขันรถจักรยานยนต์ชิงแชมป์โลก เป็นต้น และนักท่องเที่ยวเพื่อการเล่นกีฬาเป็นงานอดิเรก (Hobbyist) เช่น งานวิ่งกรุงเทพมหานคร ธาณิชา กีฬาปีนหน้าผา ณ อ่าวไร่เลย์ (Railey Beach) ไอรอนแมน (IRONMAN)

3. การท่องเที่ยวเชิงกีฬาเพื่อความทรงจำ (Nostalgia Sport Tourism) เป็นการเดินทางไปยังสถานที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเยี่ยมชมสถานที่ที่มีความสำคัญทางด้านกีฬา เช่น การเยี่ยมชมสนามฟุตบอลในขณะที่ไม่ได้มีการแข่งขัน การเข้าค่ายฝึกกีฬา (Fantasy Camp) หรือการเข้าชมพิพิธภัณฑ์กีฬา (Sport Museum) เป็นต้น

ภาพที่ 2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของการท่องเที่ยวเชิงกีฬา รูปแบบและระดับกิจกรรมด้านการเล่นกีฬา (ดัดแปลงมาจาก Zajadacz ,2016)

ริทชี (Ritchie, 2005) แบ่งประเภทของการท่องเที่ยวเชิงกีฬา เป็น 3 ประเภท โดยทำการซ้อนกันของแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของกิบสัน (H. J. Gibson, 2004) ดังแผนภาพที่ 2.4 คือ

1. การท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมกีฬา (Active sport tourism) เช่น การปีนเขา การเดินขึ้นเขา การเล่นสกีและการท่องเที่ยวเชิงกีฬาฤดูหนาว การท่องเที่ยวเชิงกีฬากอล์ฟ การเดินทางโดยจักรยาน การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย
2. การท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมการแข่งขันกีฬา (Event sport tourism) เช่น การแข่งขันตามชนิดกีฬา การแข่งขันกีฬาระดับชาติ มหกรรมการแข่งขันกีฬา
3. การท่องเที่ยวเชิงหวนระลึกถึงกีฬา (Nostalgia sport tourism) เช่น ชมหอเกียรติยศกีฬา การท่องเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬา การชมพิพิธภัณฑ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬา

ภาพที่ 2.4 ส่วนแบ่งและประเภทของการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Ritchie, 2005)

โอแรมส์ (Orams, 2005) ได้ระบุประเภทของการท่องเที่ยวเชิงกีฬา คือ การเข้าร่วมเพื่อการแข่งขัน (Competition) เพื่อการฝึกซ้อมและเก็บตัว (Training and preparation) เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ (Recreation) เพื่อทางประวัติศาสตร์ (Historic/heritage) เช่น ชมพิพิธภัณฑ์กีฬา ชมหอเกียรติยศ และเพื่อการกระทำธุรกิจ (Business)

สรุปการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสามารถแบ่งได้ ดังนี้ 1. การมาท่องเที่ยวเพื่อชมการแข่งขันกีฬา 2. การท่องเที่ยวเพื่อการแข่งขันกีฬา 3. การท่องเที่ยวเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา 4. การท่องเที่ยวเพื่อการฝึกฝนกีฬา และ 5. การท่องเที่ยวเพื่อสร้างความทรงจำในสถานที่ของกีฬาที่ชื่นชอบ

การท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย

ศิลปะการต่อสู้มวยไทย เป็นหนึ่งในต้นทุนทางวัฒนธรรมที่สามารถนำมาต่อยอดสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวที่สอดคล้องการท่องเที่ยววิถีไทย สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงในกลุ่มภูมิภาคอาเซียน และมีความโดดเด่นในฐานะผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงกีฬา เป็นผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในกลุ่มที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการแตกต่างกัน (Functional creation) เน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์โดยมีการจัดการไว้ล่วงหน้า มีครูผู้สอนที่ชำนาญและมีการฝึกปฏิบัติ

(Workshop) มวยไทยเป็นทั้งวัฒนธรรมและการกีฬา ดังที่พจนานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฉบับพระเกียรติ พ.ศ. 2553 (Royal Academy, 2013, p. 883)

กีฬามวยเป็นกิจกรรมที่ผ่อนคลายสนุกสนาน ตลอดจนปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาในหมู่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมอีกด้วย “มวยไทย” เป็นกีฬาที่ยิ่งใหญ่ซึ่งคนไทยรู้จักคุ้นเคยมานานในฐานะที่เป็นศิลปะการต่อสู้และกีฬาประจำชาติไทย ส่วนชาวต่างประเทศที่เข้ามาในประเทศไทยได้มีโอกาสชมการแข่งขันมวยไทยต่างให้ความเห็นเป็นเสียงเดียวกันว่า มวยไทยมีวิธีการชกที่มหัศจรรย์ที่สุดในโลก ทั้งนี้เพราะมวยไทยเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ตามแบบฉบับของคนไทยที่เรียกว่าครบเครื่อง คือสามารถใช้อวัยวะเกือบทุกส่วนของร่างกาย เช่น หมัด ศอก แขน เท้า เข่า เข้ม และเข่า ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าและสมบูรณ์ที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการกีฬามวยฝ่ายกีฬาอาชีพและกีฬามวย การกีฬาแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป.)

ชาวต่างชาติจึงให้ความสนใจมวยไทยเพิ่มมากขึ้นทุกปี และสนใจเรียนมวยไทยเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก เห็นได้จากมีค่ายมวยและยิมต่างๆ เปิดสอนมวยไทยอยู่หลายสถานที่ทั่วประเทศไทย และรวมถึงการลงทุนเปิดค่ายมวยไทยในต่างแดน ค่ายมวยหลายแห่งมีนักท่องเที่ยวจากประเทศต่างๆ สมัครเข้าคอร์สเรียนแม่ไม้มวยไทยระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้งรูปแบบเบสิกเพื่อออกกำลังกายและระดับโปรเฟสชันนัลสำหรับผู้ต้องการเรียนเพื่อเป็นนักมวยอาชีพ ส่งผลให้การซื้อขายผลิตภัณฑ์ สินค้าและบริการของไทยที่เกี่ยวข้องกับมวยไทยเพิ่มขึ้นอีกด้วย อาทิ กางเกงมวยไทย มงคล อุปกรณ์เรียนมวย รวมไปถึงสินค้าไลฟ์สไตล์ที่สะท้อนภาพลักษณ์ของกิจกรรมมวยไทย กลายเป็นที่ต้องการของแฟนคลับมวยไทยในกลุ่มชาวต่างชาติที่นิยมกีฬาการต่อสู้ศิลปะมวยไทย และมีความสนใจมาท่องเที่ยวเมืองไทยเพื่อมาเรียนรู้ประสบการณ์จริงด้านมวยไทยในประเทศอันเป็นต้นกำเนิด การชมมวยไทยบนเวทีมาตรฐานได้กลายเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวเมืองไทย มีนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวนมากซื้อตั๋วเข้ามาชมบรรยากาศที่แท้จริงของการชมมวยไทยในสนามมวยราชดำเนินหรือสนามมวยลุมพินี

ปัจจุบันมีโปรโมเตอร์ที่จัดการแข่งขันชมมวยไทยสมัยใหม่ในเวทีต่างชาติ โดยมีชาวต่างชาติที่ผ่านการฝึกฝนการชมมวยไทยอย่างจริงจังขึ้นชกด้วย ยิ่งช่วยทำให้กระแสความนิยมมวยไทยเพิ่มขึ้น และถูกมองอย่างเข้าใจมากขึ้นถึงความเป็นกีฬาที่ท้าทาย และการฝึกฝนร่างกายให้แข็งแกร่งอย่างสมบูรณ์แบบ จากปรากฏการณ์นี้ ทำให้กิจกรรมเรียนมวยไทยนำไปสู่การพัฒนาจากค่ายมวยแบบเก่าไปสู่ยิมมวยรูปแบบทันสมัย และเป็นธุรกิจกีฬายุคใหม่ที่มีอัตราการเติบโตสูงที่สุดอย่างหนึ่ง และไม่เพียงหมายถึงโอกาสที่เปิดกว้างให้กับนักมวยนอกเวทีชกในการสร้างรายได้ในฐานะเทรนเนอร์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ หากยังเชื่อมโยงไปถึงการเติบโตของธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่อง และที่สำคัญเป็นโฉมหน้าใหม่ของการเดินทางมาท่องเที่ยวเมืองไทยที่เน้นภาพลักษณ์ และบรรยากาศแห่งการฝึกฝนมวยไทยในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับมวยไทยที่สุด (<https://th.postupnews.com/2019/09/sport-tourism-awesome-muay-thai.html>)

การวิเคราะห์ศักยภาพของค่ายมวยในประเทศไทยของชาญชัย (2020) ได้ศึกษาศักยภาพของค่ายมวยไทยในการใช้มวยไทยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติสรุปได้ดังนี้

1. ด้านปัจจัยการผลิต (Factor Condition) ความมีเสน่ห์ดึงดูดใจของมวยไทย มีท่วงท่าลีลาการร่ายรำงดงาม อ่อนช้อยประทับใจแก่ผู้เรียน ความเป็นเอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ที่ตั้งค่ายมวยเป็นจุดเด่นด้านภูมิศาสตร์เป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงกับประเทศต่างๆ เทรนด้านสุขภาพมาแรง นักธุรกิจเปิดพิตเนสควบคู่กับการสอนมวยไทย สินค้าและบริการที่หลากหลาย ช่องทางในการนำเสนอค่ายมวยมีหลายช่องทาง เดินทางมาค่ายมวยสะดวก การบริการที่พัก กิจกรรมมีความหลากหลาย มีสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้สอนเอาใจใส่ผู้เรียนเป็นอย่างดีเหมือนญาติมิตร และมีการสร้างความมั่นใจ

2. ปัจจัยด้านอุปสงค์หรือด้านการตลาด (Demand Conditions) อุปทานของค่ายมวยมีความพร้อม อาทิ สถานที่และอุปกรณ์ สื่อออนไลน์ การมีส่วนร่วม มีการจัดเตรียมหลักสูตร ประสบการณ์ขณะมาเรียนมวยไทย การสร้างมูลค่า ความพอใจคุณภาพด้านบริการสุขภาพเป็นสำคัญ

3. ปัจจัยด้านยุทธศาสตร์ โครงสร้าง กลยุทธ์และบริบทการแข่งขัน (Strategy and Rivalry Context) การบริหารจัดการธุรกิจเกือบทุกค่ายมีการบริหารจัดการเชิงธุรกิจและมีธุรกิจร่วมลงทุน การไม่เน้นกำไร รักษาลูกค้าเดิมและเพิ่มลูกค้าใหม่ การทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน การสร้างเครือข่าย การใช้ซูเปอร์สตาร์ กิจกรรมท่องเที่ยวครบวงจร การใช้จุดเด่นคงเดิม การตอบสนองลูกค้ารูปแบบในการให้บริการ การใช้แหล่งท่องเที่ยวสร้างจุดขาย การเสริมโปรโมชั่น การลงทุนร่วมกับภาคเอกชน

4. ปัจจัยด้านอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องและสนับสนุน (Related and Support) การเกิดขึ้นของค่ายมวยเป็นธุรกิจตัวใหม่ที่น่าสนใจ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว โรงแรมที่พักมีความเพียงพอในแต่ละภูมิภาค ร้านอาหาร อุปกรณ์และสินค้าหลัก และอุตสาหกรรมเกี่ยวกับมวยไทยและสินค้ารอง เช่น ของฝาก ที่ระลึกหรือซูวีเนีย สถานบันเทิง ห้างสรรพสินค้า สถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรมท่องเที่ยวร่วมด้วยภาพยนตร์และสื่อเกี่ยวกับมวยไทย การรักษาความปลอดภัย

5. บทบาทภาครัฐ (Government) สำนักงานคณะกรรมการกฬามวย การกีฬาแห่งประเทศไทย ปัจจุบันยังไม่สามารถประสานงานกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการต่างประเทศ และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างเป็นระบบมากนัก โดยปัญหาอุปสรรค ได้แก่ 1) ปัญหาการต่ออายุการลงตราประทับพักภายในประเทศในการขยายเวลาเรียนมวย 2) ปัญหาครูฝึกมวยในค่ายที่มีกอยู่สอนได้ไม่นาน 3) ปัญหาการขยายพื้นที่ในการรองรับนักท่องเที่ยว และ 4) ปัญหาส่งเสริมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา อีกทั้งค่ายมวยไทยทั่วประเทศมีศักยภาพในระดับ

มาก อาจเป็นเพราะว่าค่ายมวยไทยมีประสบการณ์ในด้านมวยไทย บางคนเป็นนักมวยเก่ามาก่อน แต่บางคนมีความรู้ด้านการบริหารจัดการธุรกิจ สอดคล้องกับการที่ประเทศไทยมีนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีไทย เป็นวิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2564) ในขณะที่

มวยไทยถือเป็นผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมอย่างมากจากนักท่องเที่ยว เพราะเป็นการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้วัฒนธรรมมวยไทย

จากงานวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการเติบโตของกีฬามวยไทยท่องเที่ยวเชิงกีฬา นอกจากนี้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจึงได้จัดทำคู่มือท่องเที่ยวมวยไทย “AWESOME MUAY THAI” ขึ้น โดยรวบรวมข้อมูลค่ายมวยที่มีศักยภาพความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีความสนใจในการเรียนมวยทั้งแบบเบสิกเริ่มต้นและแบบมืออาชีพ จากทั่วทุกภาคมานำเสนอพร้อมด้วยข้อมูลสำคัญ อาทิ หลักสูตร ประวัติสถานที่ ชื่อเสียงของสถาบัน โค้ชผู้สอน พร้อมสร้าง QR CODE ที่นักท่องเที่ยวสามารถปัดหมุดดูเกิ้ลแม็พไปสู่ยิมมวย ค่ายมวยทั้งหมด รวม 76 แห่งทั่วประเทศ ที่แนะนำเพื่ออำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปได้อย่างสะดวกและเป็นการรวบรวมข้อมูลร้านค้าผลิตภัณฑ์มวยไทย อาทิเช่น กางเกงมวย นวม เป้าซ้อมมวย ฯลฯ รวมถึงร้านขายของที่ระลึกที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของมวยไทยและสิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งบริการการท่องเที่ยว อาทิ โรงแรม รีสอร์ท สปาอิมมวยไทย แหล่งสักยันต์ที่มีชื่อเสียงได้มาตรฐาน ฯลฯ ที่พร้อมรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้

ภาพที่ 2.5 ภาพมวยไทย AWESOME MUAY THAI (<https://tourismproduct.tourismthailand.org>)

KUSATSU ONSEN CHON BURI

ภาพที่ 2.6 ร้านค้า มวยไทยและสิ่งอำนวยความสะดวก สปาอิมมวยไทย
(<https://tourismproduct.tourismthailand.org>)

การใช้ศักยภาพและโอกาสของมวยไทยช่วยให้การท่องเที่ยวเติบโตขึ้น เพราะความสัมพันธ์ระหว่างกีฬาและการท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่อยู่ร่วมกันในโลกสมัยใหม่ กีฬาช่วยให้การท่องเที่ยวเติบโตขึ้นในบางช่วงเวลา จากศักยภาพและโอกาสนำไปสู่การกำหนดแนวทางการใช้ศิลปะการต่อสู้มวยไทยส่งเสริมการท่องเที่ยว (Thanh,2017) โดยนักท่องเที่ยวนานาชาติที่สนใจมวยไทยสามารถแบ่งกลุ่มโดยใช้เกณฑ์ความต้องการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มสนใจเรียนรู้ตั้งใจมาเพื่อเรียนรู้มวยไทยจริงๆ
2. กลุ่มมองหาประสบการณ์ชีวิต
3. กลุ่มชมและเชียร์

ทำให้มุ่งส่งเสริมการท่องเที่ยวไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มได้เหมาะสม ซึ่งค่ายมวยไทยเป็นคำตอบให้นักท่องเที่ยวกลุ่มต่างๆ (Chanchai Yomdit, Baramee Choochai, Rungnapa Singsatit, Nattakon Sukserm, and Kawitapaht Mongkamnum, 2017, p. 231-232)

หากพิจารณาปัจจัยด้านการตลาดที่มีอิทธิพลต่อความต้องการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อมาชมมวยไทยของชาวต่าง จากผลการวิจัยของ นปภัสร ชูสุวรรณ (2559) ที่วิเคราะห์ SWOT Analysis พบว่า

1. จุดแข็ง (Strengths) ของมวยไทย คือ ความเป็นเอกลักษณ์ที่สวยงาม สามารถหาชมได้ง่ายในประเทศไทย และมีค่ายมวยหลายค่ายเปิดสอนในวิชามวยไทย
2. จุดอ่อน (Weaknesses) ของมวยไทย คือ ปัจจุบันความเป็นเอกลักษณ์ของมวยไทยลดลง มีการพนันเข้ามาเกี่ยวข้อง ขาดการสนับสนุนจากรัฐบาล และยังไม่มีความพร้อมในด้านการจัดการนักท่องเที่ยว
3. โอกาส (Opportunities) ของมวยไทย คือ ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวจำนวนมาก และสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี มีการสนับสนุนจากรัฐกิจเอกชนหลายแห่ง เป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับประเทศ และเป็นการประชาสัมพันธ์ประเทศ

4. อุปสรรค (Threats) ของมวยไทย คือ ภาพลักษณ์ด้านลบของประเทศ เช่น ด้านการค้าประเวณี ยาเสพติด การเมือง ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติไม่เข้าใจถึงกฎกติกาของมวยไทย และยังไม่ได้รับการสนับสนุนหรือการส่งเสริมในเชิงการท่องเที่ยวจากรัฐบาล

2.2 เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี

"เมืองกีฬา (Sport City)" เป็นแนวความคิดที่จะนำมาใช้ในการพัฒนากีฬาของประเทศให้เป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนงานการพัฒนา กีฬาของประเทศไทยภายใต้คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารจัดการการกีฬา คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม และจริยธรรม สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ โดยมีเจตนารมณ์ที่สำคัญ คือ "การกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา กีฬาเพื่อความเป็นเลิศของชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม ภายใน 5 ปี" เมืองกีฬาจึงมิใช่เป็นเพียงเมืองที่มีความเพียบพร้อมของสนามกีฬา สิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักกีฬาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกีฬาเท่านั้น เมืองกีฬายังเป็นสถานที่ที่มีการจัดกิจกรรมและการสร้างบรรยากาศในการเล่นกีฬา การออกกำลังกาย และนันทนาการอื่นๆ ให้แก่นักกีฬา นักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไปอีกด้วย ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นผลผลิตที่สำคัญของเมืองกีฬา ซึ่งจะส่งผลลัพธ์ที่สำคัญคือ ประชาชนทั้งประเทศรักการออกกำลังกาย มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จนเกิดผลสัมฤทธิ์ที่รัฐบาลต้องการคือ สังคมไทยจะมีความมั่นคงยิ่งขึ้นจนสามารถขับเคลื่อนประเทศให้ก้าวหน้าต่อไป

ดังนั้น แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2560 - 2564) จึงได้กำหนด ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาอุตสาหกรรมการกีฬาเพื่อเป็นส่วนสำคัญในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจมุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมการกีฬาแบบครบวงจร สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีการสนับสนุนการทำธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการกีฬา อาทิ ธุรกิจการผลิตเสื้อผ้าและอุปกรณ์กีฬา ธุรกิจเพื่อการบริการเกี่ยวกับการกีฬา ธุรกิจการจัดกิจกรรมการแข่งขันต่างๆ รวมถึงสถาบันพัฒนากีฬาอาชีพทุกระดับพร้อมทั้งมุ่งพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬา และจัดตั้งเมืองกีฬา เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านการกีฬาของภูมิภาคโดยมีแนวทางที่สำคัญ ได้แก่

1. การส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมการกีฬา
2. การพัฒนาการกีฬาเพื่อการท่องเที่ยวและนันทนาการ (Sport Tourism)

โดยเป้าประสงค์ ได้แก่ การกีฬาเพื่อการท่องเที่ยวและนันทนาการ (Sport Tourism) ได้รับการส่งเสริมอย่างจริงจังและเมืองกีฬา (Sport City) ได้รับการจัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรม การกีฬา และตัวชี้วัดที่สำคัญคือ มีการจัดตั้งเมืองกีฬาแห่งแรกได้สำเร็จ

แนวทางการพัฒนาในการจัดตั้งเมืองกีฬา คือ ศึกษาพัฒนาเมืองกีฬาต้นแบบ และวางแผนการจัดตั้งเมืองกีฬาในทุกภูมิภาคทั่วประเทศ โดยการกำหนดขอบเขต แนวทางและคุณลักษณะเมืองกีฬาต้นแบบ และทำการประเมินเพื่อคัดเลือกจังหวัดที่เหมาะสม สำหรับการจัดตั้งเมืองกีฬา (Sport City) วางแผนประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการคมนาคม สิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย เสริมสร้างความร่วมมือกับเอกชนเพื่อระดมทุนจัดสร้าง

โครงสร้างพื้นฐาน ในกระบวนการสร้างเมืองกีฬาและวางแผนจัดกิจกรรมในเมืองกีฬาและประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความสนใจและเป็นต้นแบบ สำหรับการพัฒนาเมืองกีฬาในภูมิภาคอื่นๆ ต่อไป ทั้งนี้เมืองกีฬาประจำภูมิภาคควรมีคุณลักษณะเฉพาะของภูมิภาค

ในต่างประเทศแนวคิดในการจัดตั้งเมืองกีฬาแบ่งแนวทางออกเป็นประเด็นดังนี้

1) ด้านการสร้างคุณภาพชีวิต ซึ่งปรากฏว่าในประเทศอังกฤษ และสิงคโปร์ เมืองกีฬาเป็นส่วนสำคัญในการให้บริการและคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชน นักกีฬา และนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ จนสามารถพัฒนาไปสู่การปรับเปลี่ยนวิถีทางในการดำเนินชีวิตไปสู่สังคมแห่งการออกกำลังกายและเล่นกีฬา

2) ด้านเพื่อความเป็นเลิศ ซึ่งปรากฏว่าในประเทศญี่ปุ่น อาหรับ และสิงคโปร์เมืองกีฬาเป็นส่วนสำคัญในการสร้างและพัฒนา นักกีฬา เพื่อความเป็นเลิศสามารถสร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศจนเป็นที่รู้จักในระดับโลก โดยการสร้างและพัฒนา นักกีฬาที่มีพรสวรรค์ตั้งแต่เด็กและเยาวชนในโรงเรียนกีฬา เพื่อพัฒนาให้เป็นนักกีฬาทีมชาติที่มีขีดสมรรถนะระดับโลก

3) ด้านเศรษฐกิจของชาติ ซึ่งปรากฏว่าในประเทศสิงคโปร์ และอาหรับ เมืองกีฬาเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของชาติ โดยการพัฒนาอุตสาหกรรมกีฬาอย่างเป็นรูปธรรม โดยการจัดกิจกรรมการเล่นการกีฬา การออกกำลังกาย การจัดการฝึกอบรมกีฬาระดับต่างๆ และการจัดการแข่งขันกีฬาควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวเชิงนันทนาการ (คณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรมและจริยธรรม สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ, 2560, น. 6)

ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เมืองกีฬาให้เป็นรูปธรรมทาง กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา จึงได้มอบหมายให้การกีฬาแห่งประเทศไทย (กกท.) โดยผู้ว่าการได้ดำเนินการจัดนิทรรศการประชาสัมพันธ์จังหวัดด้านการกีฬาและการท่องเที่ยว รวมทั้งผลงานทางด้านกีฬา ของจังหวัดเมืองกีฬา (Sports City) ประจำปี พ.ศ. 2562 เป็นการประชาสัมพันธ์กิจกรรมด้านกีฬาของจังหวัด และประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด ตลอดจนของดีแต่ละจังหวัด เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เดินทางไปชมและซื้อ สินค้าของดีจังหวัด (OTOP) ที่จะสร้างรายได้ให้กับจังหวัดรวม 10 จังหวัด ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร, จันทบุรี, เชียงราย, ตรัง, นครราชสีมา, พัทลุง, ภูเก็ต, ยะลา, สงขลา และอุบลราชธานี

คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกเมืองกีฬา ได้พิจารณาข้อมูลตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกเมืองกีฬา พ.ศ. 2562 และการนำเสนอความพร้อมของแต่ละจังหวัด และคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกเมืองกีฬา ได้มีมติเห็นชอบให้คัดเลือกเมืองกีฬา ทั้ง 10 จังหวัด เป็นเมืองกีฬา ประจำปี พ.ศ. 2562 โดยแบ่งเป็นแต่ละด้านและกลุ่ม ดังนี้ (ที่มา <https://www.komchadluek.net/news/sport/390490>)

กลุ่มที่ 1 : ด้านกีฬาเชิงสุขภาพ และออกกำลังกาย (Sports for Health & Exercise) รวม 3 จังหวัด ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร, จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดยะลา

กลุ่มที่ 2 : ด้านกีฬาเพื่อการท่องเที่ยว กีฬาเชิงศิลปวัฒนธรรม และกีฬาด้านการส่งเสริมกีฬาไทย (กีฬาพื้นบ้าน) (Sports Tourism and Sports Culture) รวม 3 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดเชียงราย, จังหวัดพัทลุง และจังหวัดภูเก็ต

กลุ่มที่ 3 : ด้านกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ (Sports for Excellence) รวม 3 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดนครราชสีมา, จังหวัดสงขลา และจังหวัดตรัง

กลุ่มที่ 4 : ด้านกีฬาขั้นพื้นฐานและกีฬามวลชน (Basic Sports and Sports for all) ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี

เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2561 โดยคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกเมืองกีฬา (Sport City) ประกาศให้จังหวัดที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นเมืองกีฬา (Sport City) จำนวน 6 จังหวัด ประกอบด้วย 1. จังหวัดชลบุรี 2. จังหวัดบุรีรัมย์ 3. จังหวัดสุพรรณบุรี 4. จังหวัดศรีสะเกษ 5. จังหวัดอุดรธานี และ 6.จังหวัดกระบี่ (ประกาศกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา, 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2561)

จังหวัดชลบุรี เป็น 1 ใน 6 จังหวัดได้รับคัดเลือกครั้งนี้ ด้วยความพร้อมในด้านต่างๆ อาทิ ความหลากหลายของชนิดกีฬาที่จังหวัดชลบุรีจัดการแข่งขัน ความพร้อมของระบบสาธารณูปโภค เส้นทางคมนาคมที่หลากหลาย สนามกีฬาที่ทันสมัยได้มาตรฐาน ประสบการณ์ในการจัดการแข่งขัน กีฬาในระดับประเทศและระดับนานาชาติ การเป็นเมืองอุตสาหกรรมการผลิตอุปกรณ์กีฬา และการผลักดันนักกีฬายาวชนที่มีความสามารถสู่การเป็นนักกีฬาอาชีพ ทั้งนี้จังหวัดที่ได้รับคัดเลือกจะต้องผ่านการประเมินตามเกณฑ์ ได้แก่ หลักเกณฑ์พื้นฐานทั่วไป แบ่งออกเป็น 4 ส่วนได้แก่ ส่วนที่ 1 การส่งเสริมการเล่นกีฬาและการออกกำลังกาย ส่วนที่ 2 การพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ ส่วนที่ 3 การจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ และส่วนที่ 4 การส่งเสริมอุตสาหกรรมกีฬาและธุรกิจด้านกีฬา

โดยตามหลักเกณฑ์นั้น ในตอนที่ 1 แต่ละส่วนมีรายละเอียดการดำเนินงาน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1. ด้านนโยบาย 2. ด้านการบริหารจัดการ 3. ด้านนักกีฬา บุคลากรกีฬา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับกีฬา 4. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และ 5. ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬา

ตอนที่ 2 หลักเกณฑ์เฉพาะด้าน/กลุ่ม รวม 6 กลุ่ม จังหวัดที่เสนอตัวเป็นเมืองกีฬา แต่ละด้าน/กลุ่ม รวม 6 ด้าน ประกอบด้วยกลุ่มที่ 1 ด้านกีฬาเชิงสุขภาพ/ออกกำลังกาย กลุ่มที่ 2 ด้านกีฬาเพื่อการท่องเที่ยว กีฬาเชิงศิลปวัฒนธรรม และกีฬาด้านการส่งเสริมกีฬาไทย เช่น วา กระบี่-กระบอง มวยไทย เรือยาวประเพณี กลุ่มที่ 3 ด้านกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ กลุ่มที่ 4 ด้านกีฬาเพื่อการอาชีพ กลุ่มที่ 5 ด้านอุตสาหกรรมกีฬา และธุรกิจด้านกีฬา และกลุ่มที่ 6 ด้านกีฬาขั้นพื้นฐาน/กีฬามวลชน/กีฬาทางน้ำ/กีฬาสำหรับผู้พิการ และกีฬาผู้อาวุโส

ในด้านกลุ่มกีฬาเพื่อการท่องเที่ยว, กีฬาเชิงศิลปวัฒนธรรม และกีฬาด้านการส่งเสริมกีฬาไทย เช่น วา กระบี่-กระบอง มวยไทย เรือยาวประเพณี เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ ในวิเคราะห์มูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดที่ได้รับการประกาศเป็นเมืองกีฬา (Sports City) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 ของการกีฬาแห่งประเทศไทย (กกท.) ในส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจ เกิดการหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจจังหวัดชลบุรี รวม 6 จังหวัด ทั้งสิ้น 8,580,778,910 บาท จังหวัดชลบุรี 3,821,323,729 บาท เป็นดับ 2 จาก 6 จังหวัด แสดงให้เห็นถึงศักยภาพการพัฒนาธุรกิจทางการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดชลบุรี (https://www.khaosod.co.th/sports/news_3265411)

สำหรับธุรกิจมวยไทยในจังหวัดชลบุรีนั้น ถือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจเป็นอย่างมากธุรกิจมวยไทยได้รับความนิยมมาก สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้าประเทศ และเป็นกีฬาที่สร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศไทย จนกลายเป็นกีฬาที่สร้างสุขภาพ มีความเป็นอัตลักษณ์ของชาติ

โดยในจังหวัดชลบุรี ประกอบไปด้วย สนามมวยที่มีชื่อเสียง ได้แก่ 1. สนามมวยเทพประสิทธิ์พิทยา 2. สนามมวยพญาบ็อกซิ่งเวิร์ลด์ 3. สนามมวยแม็กซ์มวยไทยสเตเดียม 4. สนามมวยเจียฟู่พุ่มพันธ์ม่วง 5. สนามมวยนงนุชบ็อกซิ่งสเตเดียม เป็นสนามมวยที่นักท่องเที่ยวเข้ามาชมเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม กอบศักดิ์ ภูตระกูล รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวระหว่างเป็นประธานเปิดงาน 'มวยไทย สืบสานอัตลักษณ์ไทยสู่เวทีเศรษฐกิจโลก' ตอนหนึ่งว่า คลัสเตอร์มวยไทยถือเป็นเครือข่ายที่มีบทบาททั้งในเชิงเศรษฐกิจและวัฒนธรรมของประเทศไทย โดยมูลค่าของมวยไทยที่เกิดขึ้นทั้งในด้านกีฬาอาชีพ กีฬาเพื่อสุขภาพ สินค้าสนับสนุน สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจกว่า 1 แสนล้านบาทต่อปี หากหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง คิดค้นวิธีการนำเสนอและปรับรูปแบบให้เข้ากับหลักการทางการตลาดได้ ก็จะสามารถเพิ่มรายได้ของประเทศไทยได้อีกช่องทางหนึ่ง โดยในส่วนของภาครัฐ ได้มีมาตรการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาประสิทธิภาพในการประกอบการให้กับ SME มุ่งเน้นกลุ่มเครือข่ายที่มีบทบาทความสำคัญทางเศรษฐกิจของไทยและมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างมูลค่าให้กับศิลปะมวยไทยสู่การเป็นธุรกิจมวยไทยที่ยั่งยืน

2.3. แนวคิดทฤษฎีการสร้างมูลค่า

การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับห่วงโซ่อุปทานของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาต้องอาศัย แนวคิดการสร้างมูลค่า (Value Creation) มีความสำคัญของการสร้างมูลค่าเพิ่มในฐานะรากฐานของความสำเร็จของกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ โดยแนวคิดดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า มีประเด็นสำคัญใดบ้างที่ผู้เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในการกำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายที่เป็นผลดีต่อการสร้างมูลค่าเพิ่มในตลาดการท่องเที่ยวเชิงกีฬา แต่ทั้งจะต้องทราบถึงห่วงโซ่ของการท่องเที่ยวเชิงกีฬางานวิจัยด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬาได้แบ่งห่วงโซ่อุปทานของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาออกเป็น 3 กลุ่มหลัก Tapper, Richard, and Xavier Font (2004) ได้แก่

1. ผู้ให้บริการการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism Service Providers) ตัวแทนจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬา เป็นกลุ่มที่มีความสำคัญมากที่สุดในห่วงโซ่อุปทาน โดยประกอบไปด้วยผู้ให้บริการที่เกี่ยวข้องอยู่ 4 กลุ่มย่อย ได้แก่ กิจกรรม (Activity) เช่น กีฬาฟุตบอล หรือกอล์ฟ ที่พัก (Accommodation) เช่น โรงแรม หรือบ้านพัก การขนส่ง (Transport) เช่น ผู้ให้บริการเรือขนส่ง หรือสายการบิน และอาหารและงานฝีมือ (Food and Craft) เช่น ชุมชนอาหารในการแข่งขัน เป็นต้น

2. ผู้ประกอบการทัวร์เชิงกีฬา (Sports Travel Agencies and Tour Operators) โดย ตัวแทนจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Travel Agency) คือผู้วางแผนและจัดการองค์รวมของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาทั้งหมด โดยทำหน้าที่เป็นคนกลาง เพื่อผูกสินค้าและบริการต่างๆ มารวมกันและขายเป็นแพ็คเกจให้กับนักท่องเที่ยว ส่วนผู้ประกอบการทัวร์เชิงกีฬา (Sports Tour Operator) จะทำหน้าที่เหมือนตัวแทนจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬาแต่จะเป็นผู้ดูแลกิจกรรมทั้งหมดอย่างครบถ้วน โดยการเดินทางไปกับลูกค้าด้วยเพื่อให้แน่ใจว่าลูกค้าเกิดความพึงพอใจกับบริการสูงสุด

3. ผู้นำเสนอปัจจัยการผลิตในการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Input Providers) ผู้ประกอบการในกลุ่มนี้ได้เป็น 4 กลุ่มย่อย ได้แก่ เครื่องมือและอุปกรณ์กีฬา (Sporting Equipment) ซึ่งจำเป็นต้องเป็นอุปกรณ์ที่มีคุณภาพสูง อาหารและเครื่องดื่ม (Food and Beverage) ได้แก่ ผู้

จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มที่มีจุดมุ่งหมายในการขายให้กับนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาโดยตรง เช่น ร้านอาหารในสนามกีฬาและปัจจัยการผลิตอื่น (Other Inputs) เช่น น้ำประปา หรือ พลังงาน และโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) หรือผู้ให้บริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬา เช่น โครงสร้างพื้นฐานการบริหารขยะมูลฝอย หรือโครงสร้างพื้นฐานที่ทำให้สามารถเล่นกีฬาในเวลาฝนตกได้

การสร้างคุณค่า (Value Creation) ที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืนนั้น ผู้ประกอบการจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการสร้างคุณค่า (Value Creation Process) ซึ่งหมายถึงกระบวนการต่างๆ ที่นำไปสู่ศักยภาพในการนำเสนอคุณค่าในสินค้าและบริการที่สูงขึ้นแก่ผู้บริโภค กระบวนการสร้างคุณค่าที่ได้นั้นจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการค้นหาความแตกต่างและโดดเด่นในจุดแข็งของผู้ประกอบการก่อนเป็นสำคัญ ต่อด้วยการนำจุดแข็งนั้นๆ ไปผสมผสานในกระบวนการผลิตสินค้าและบริการโดยมุ่งสร้างผลประโยชน์ให้แก่ผู้บริโภคเป็นลำดับแรก ทั้งนี้ คุณค่าที่ได้นั้นควรเป็นคุณค่าในสายตาของผู้บริโภค (Perceived Value) ซึ่งอาจจะมิใช่คุณค่าที่ผู้ประกอบการคิดว่ามีค่ามากที่สุดก็เป็นได้

กระบวนการสร้างคุณค่า (Value Creation Process) ที่สามารถสร้างคุณค่าในสินค้าและบริการได้อย่างยั่งยืนนั้น จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการสร้างคุณค่าให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในห่วงโซ่อุปทานทั้งหมดรวมด้วย เนื่องจากการสร้างคุณค่าแก่ผู้บริโภคปลายน้ำ (Downstream) อย่างยั่งยืนนั้น จำเป็นต้องเป็นการผสมผสานคุณค่าที่ผู้ประกอบการในทุกๆ ระดับของห่วงโซ่อุปทานสร้างร่วมกัน และสร้างคุณค่าให้แก่กันและกันด้วย ดังนั้นกระบวนการสร้างคุณค่าที่ยั่งยืนจึงควรให้ความสำคัญกับปัจจัยต่างๆ หลายประการ ได้แก่ ธรรมชาติของผลิตภัณฑ์และบริการ ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุปทาน วิธีการผลิตและส่งเสริมการใช้งานนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกระดับ และการจัดการความรู้และฐานข้อมูล เป็นต้น

การท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยนั้น การจะสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องมีการศึกษารูปแบบการดำเนินการในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างชัดเจน ตลอดจนวิเคราะห์ธรรมชาติของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยอย่างเฉพาะเจาะจงเพื่อให้โครงสร้างทางธุรกิจ (Business Model) มีความชัดเจนทั้งในเชิงโครงสร้างและเห็นคุณค่าที่สามารถนำเสนอแก่ลูกค้า (Value Proposition) ของผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ นอกจากนี้ เนื่องจากตลาดการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยนั้นเป็นภาคส่วนของการท่องเที่ยวที่มีความสลับซับซ้อนและเกี่ยวข้องกับหน่วยงานและผู้ประกอบการกลุ่มย่อยต่างๆ มากมาย กระบวนการสร้างคุณค่า (Value Creation Process) ที่สมบูรณ์นั้นจึงควรให้ความสำคัญกับเรียนรู้ความต้องการและการสร้างความรู้ความเข้าใจในแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มและรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมแก่ผู้เกี่ยวข้องในทุกๆ ระดับ เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปถอดเป็นบทเรียนและแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มและรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมให้กับผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในห่วงโซ่อุปทาน ตลอดจนการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยในภาพรวมด้วย

กระบวนการทางการตลาดในการสร้างมูลค่าเพิ่มในตลาดการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย

1. การตลาดที่ตอบสนองคุณค่าจากการใช้งานจริง (Functional Value)
2. การตลาดที่ตอบสนองคุณค่าทางอารมณ์ (Emotional Value)

3. การตลาดที่ตอบสนองคุณค่าทางสังคม (Social Value)
4. การตลาดที่ตอบสนองคุณค่าทางประสพการณ์ (Epistemic Value)+

แผนภูมิโครงสร้างทางธุรกิจ (Business Model Canvas) ในตลาดการท่องเที่ยวเชิงกีฬา

แผนภูมิโครงสร้างทางธุรกิจ (Business Model Canvas) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์สถานการณ์ของธุรกิจเครื่องมือหนึ่งที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากสามารถอธิบายรายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโดยเน้นตอบคำถามที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. ธุรกิจนั้นมีกิจกรรมทางธุรกิจคืออะไร
2. การดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจอย่างไร
3. กลุ่มเป้าหมายเป็นอย่างไร
4. สินค้าและบริการที่นำเสนอมีความคุ้มค่าหรือไม่

โดยในการตอบคำถามทั้ง 4 ประการนี้ แผนภูมิโครงสร้างทางธุรกิจ (Business Model Canvas) ยังได้แยกย่อยออกไปอีกเป็น 9 ส่วน ซึ่งประกอบไปด้วย

ช่องที่ 1 สิ่งที่น่าสนใจแก่ลูกค้า (Offer, Value proposition) ก็คือสินค้าหรือบริการที่เราจะขายและสามารถแก้ปัญหาและช่วยลูกค้าได้ (ตามที่เราได้ผ่านการคัดเลือกสินค้าตามแนวคิดก้าวที่สองมาแล้ว)

ช่องที่ 2 กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย (Customer segment) กลุ่มลูกค้า (Customer Segments) นั้นหมายถึงการค้นหากลุ่มของนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่เป็นเป้าหมายหลักของการสร้างมูลค่าเพิ่มในกิจกรรมและสถานที่ท่องเที่ยวเชิงกีฬาเนื่องจากกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงกีฬานั้นมีความหลากหลาย การศึกษากลุ่มลูกค้า (Customer Segments) นั้นจึงจำเป็นต้องมีการศึกษาอย่างเฉพาะเจาะจงลงไปถึงประเภทของการท่องเที่ยวกีฬาแต่ละประเภทและสถานที่ท่องเที่ยวกีฬาแต่ละแห่ง เพื่อให้สามารถเห็นกลุ่มลูกค้า (Customer Segments) ที่เหมาะสมที่สุดสำหรับประเภทของการท่องเที่ยวเชิงกีฬานั้น ณ สถานที่นั้นๆ อย่างแท้จริง โดยการจัดกลุ่มลูกค้า (Customer Segmentation) นั้นอาจใช้กลยุทธ์แบบตลาดมวลชน (Mass Market) ตลาดย่อย (Niche Market) ตลาดหลากหลาย (Diversified Market) หรือ ตลาดเฉพาะด้าน (Segmented Market) ก็ได้ โดยกลยุทธ์กลุ่มลูกค้า (Customer Segments) ที่เหมาะสมสำหรับตลาดการท่องเที่ยวเชิงกีฬานั้นมีความหลากหลายและแตกต่างกันไปตามประเภทและสถานที่ท่องเที่ยวเชิงกีฬา แต่การระบุกลุ่มลูกค้า (Customer Segments) ให้มีความชัดเจนจะทำให้ผู้นำเสนอคุณค่าทราบว่าควรจะใช้กิจกรรมทางการตลาดโดยเน้นไปที่ลูกค้ากลุ่มใด ทำให้กิจกรรมทางการตลาดนั้นมีประสิทธิภาพสูงที่สุด

ช่องที่ 3 ช่องทางการเข้าถึงลูกค้า (Distribution channels) เมื่อเราทราบว่าลูกค้าเป้าหมายเราอยู่ที่ไหน เราก็จะสื่อสารหรือนำสินค้าไปขายได้ถูกที่ถูกทาง เช่นลูกค้าเป็นกลุ่มวัยรุ่น กลุ่มนักศึกษา สินค้าของเราควรผ่านสื่อออนไลน์และขายทางออนไลน์เพื่อเข้าถึงคนกลุ่มนี้ได้ง่าย

ช่องที่ 4 การสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า (Customer relationships) ถ้าเราอยากให้ลูกค้าเป็นลูกค้าประจำซื้อแล้วซื้อซ้ำอีกและอยากสร้างความจงรักภักดีในสินค้าของเรา จึงจำเป็นต้องกำหนดวิธีการสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า เช่น มีการจัดกิจกรรมร่วมกันในวันสำคัญของกิจการเรา มี

การให้คำปรึกษาแนะนำหรือช่วยเหลือหลังการขาย มีการส่งข้อมูลและมีการประชาสัมพันธ์การจัดโปรโมชั่นให้ลูกค้าเก่าได้รับก่อนเป็นต้น

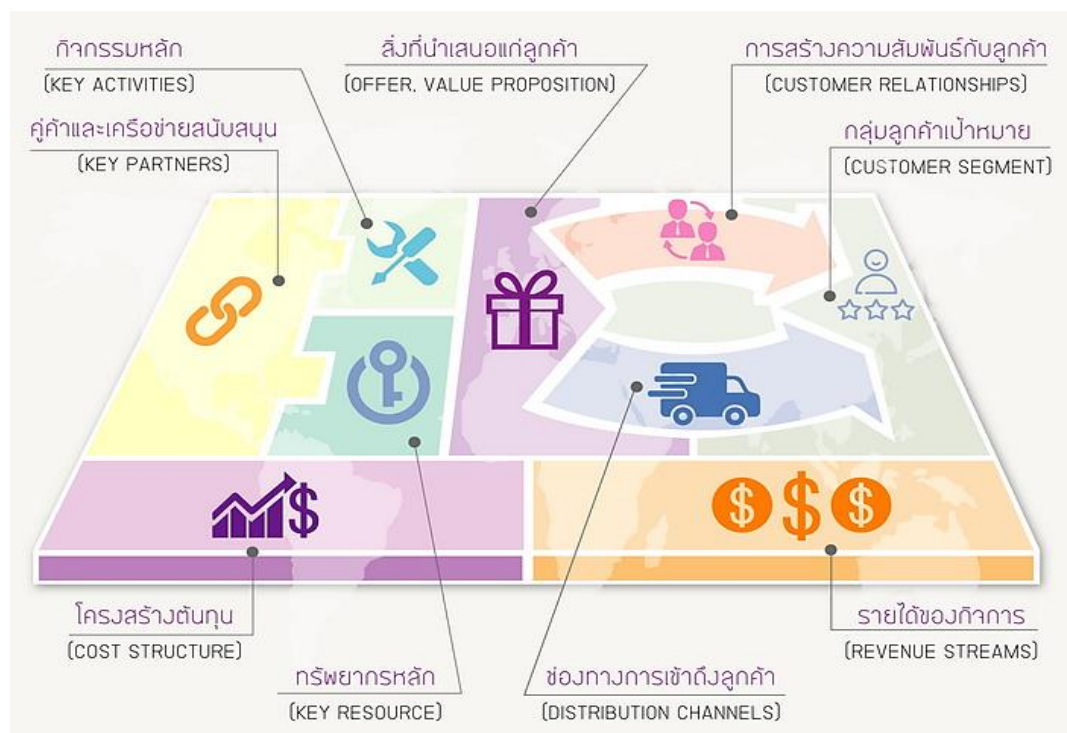
ช่องที่ 5 รายได้ของกิจการ (Revenue streams) เราควรต้องทราบว่ารายได้ของกิจการเรามาจากการที่เราขายหรือให้บริการอะไรบ้าง กิจการเปิดใหม่มักจะมีรายได้จากการขายสินค้าเพียงอย่างเดียว ดังนั้นเมื่อเราสร้างโมเดลธุรกิจและเห็นว่ามีแคสินค้าตัวเดียวก็ทำให้เรายังไม่ทำอะไร ทำให้เราได้คิดต่อไปว่าควรจะมีการขายสินค้าอื่นๆ เสริมตีใหม่ หรือขายสินค้าพร้อมมีบริการหลังการขาย เพื่อให้รายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายคงที่และมีกำไรเพียงพอในการทำธุรกิจต่อไปในอนาคต

ช่องที่ 6 ทรัพยากรหลัก (Key resource) เราต้องใช้วัตถุดิบ เครื่องมือ เครื่องจักร และคนงาน รวมทั้งทรัพยากรอะไรอีกที่จะผลิตสินค้าหรือบริการที่เราขายอยู่นั้น ตรงนี้แหละที่ทำให้เราทราบว่าเราต้องใช้เงินทุนมากหรือน้อยเพียงใด

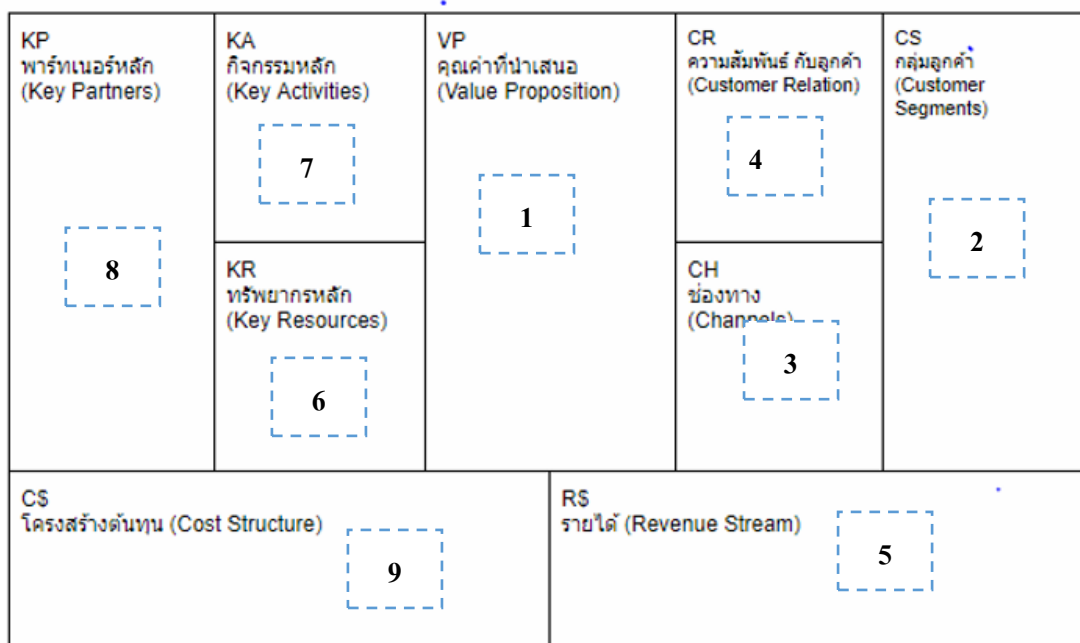
ช่องที่ 7 กิจกรรมหลัก (Key activities) ในการผลิตหรือให้บริการนั้นมีกิจกรรมอะไรบ้าง หรือมีกระบวนการผลิตและการให้บริการนั่นเอง กิจกรรมเหล่านี้เกี่ยวข้องตั้งแต่การออกแบบ การผลิต และการส่งมอบสินค้า กิจกรรมหลักนี้ถือเป็นโมเดลธุรกิจหลักของกิจการประเภทการผลิต

ช่องที่ 8 คู่ค้าและเครือข่ายสนับสนุน (Key partners) การทำธุรกิจจำเป็นต้องมีพันธมิตรทางธุรกิจอย่างยิ่ง ต้องมีทั้งผู้ขายวัตถุดิบ คู่ค้าและเครือข่ายต่างๆ ซึ่งเราต้องพึ่งพาในการจัดจำหน่าย หรือช่วยประชาสัมพันธ์ให้

ช่องที่ 9 โครงสร้างต้นทุน (Cost structure) เราจำเป็นต้องทราบถึงต้นทุนของสินค้า รวมทั้งค่าใช้จ่ายต่างๆ ทั้งคงที่และผันแปรของกิจการ เพื่อให้เราสามารถตั้งราคาและขายสินค้าได้กำไร และยังช่วยให้เราหาวิธีการต่างๆ ในการลดต้นทุนอีกด้วย

ภาพที่ 2.7 รายละเอียดของแผนภูมิรายละเอียดโครงสร้างทางธุรกิจ

ภาพที่ 2.8 แผนผังโครงสร้างทางธุรกิจ (Business Model Canvas)

2.4 แนวคิดการพัฒนารูปแบบ

ความหมายของรูปแบบ

มีผู้ให้ความหมายของรูปแบบทั้งในลักษณะที่คล้ายคลึงและแตกต่างกัน ซึ่งพอที่จะสรุปความหมายของรูปแบบได้ ดังนี้

1. พจนานุกรม Contemporary English ของ Longman dictionary of contemporary English (Longman, 1987, p.668) ให้ความหมายของรูปแบบไว้ 3 ลักษณะใหญ่ๆ คือ

1.1 รูปแบบที่หมายถึงสื่อซึ่งเป็นแบบย่อส่วนของของจริง ความหมายตรงนี้ตรงกับภาษาไทยว่า แบบจำลอง เช่น แบบจำลองเรือดำน้ำ เป็นต้น

1.2 รูปแบบหมายถึง สิ่งของหรือคนที่นำมาใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินการบางอย่าง เช่น ครูต้นแบบ นักเดินแบบ เป็นต้น

1.3 รูปแบบหมายถึงแบบหรือรุ่นของผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ รุ่น 864x เป็นต้น

2. รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างของความเกี่ยวข้องระหว่างชุดของปัจจัยหรือตัวแปรต่างๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญในเชิงความสัมพันธ์หรือเหตุผลซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะนักวิชาการที่ให้ความหมายของรูปแบบในลักษณะนี้ ได้แก่ เสรี ชัดเข้ม (2538, หน้า 3), อุทุมพร จามรมาน (2541, หน้า 22), Bardoand Hartman (1982, p.70), Good (1973) และ Keeves (1988, p.559)

ความหมายของรูปแบบ

สอดคล้องกับไพรัช ถิตย์ผาด (2544) ที่กล่าวว่ารูปแบบคือ สิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สำคัญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นวิธีการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และจินตนาการของบุคคลที่มีต่อปรากฏการณ์หรือเรื่องราวใดๆ ให้ปรากฏ โดยใช้การสื่อสารในลักษณะต่างๆ เช่น ภาพวาดภาพเหมือน แผนภูมิ แผนผังต่อเนื่อง หรือสมการคณิตศาสตร์ให้สามารถเข้าใจได้ง่ายและสามารถเสนอเรื่องราวหรือประเด็นต่างๆ ได้อย่างกระชับ

ประเภทของรูปแบบ

นักวิชาการได้แบ่งประเภทของรูปแบบไว้หลายลักษณะซึ่งแตกต่างกันไป เช่น Keeves (1988, pp.561-565 cited in Sallis, 2002) ไม่มีบรรณานุกรมได้แบ่งประเภทของรูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์ออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue model) เป็นรูปแบบที่ใช้การอุปมาอุปมัยเทียบเคียงปรากฏการณ์ซึ่งเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม เช่น รูปแบบในการทำนายจำนวนนักเรียนที่จะเข้าสู่ระบบโรงเรียน ซึ่งอนุมานแนวคิดมาจากการเปิดน้ำเข้าและปล่อยน้ำออกจากถัง นักเรียนที่จะเข้าสู่ระบบเปรียบเทียบกับน้ำที่เปิดออกจากถัง ดังนั้นนักเรียนที่คงอยู่ในระบบจึงเท่ากับ นักเรียนที่เข้าสู่ระบบลบด้วยนักเรียนที่ออกจากระบบ เป็นต้น

2. รูปแบบเชิงอธิบาย (Semantic model) เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ หรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิด องค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปรากฏการณ์นั้นๆ

3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical model) เป็นรูปแบบที่ใช้สมการทางคณิตศาสตร์เป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ รูปแบบประเภทนี้นิยมใช้กันทั้งในสาขาจิตวิทยาและศึกษาศาสตร์รวมทั้งการบริหารการศึกษาด้วย

4. รูปแบบเชิงเหตุผล (Causal model) เป็นรูปแบบที่พัฒนามาจากเทคนิคที่เรียกว่า Path analysis และหลักการสร้าง Semantic model โดยการนำเอาตัวแปรต่างๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้น เช่น These semantic model โดยการนำเอาตัวแปรต่างๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้น เช่น The standard deprivation model ซึ่งเป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทางเศรษฐกิจสังคมของบิดามารดา สภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่บ้าน และระดับสติปัญญาของเด็ก เป็นต้น

องค์ประกอบของรูปแบบ

Bardo and Hartman (1982) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบไว้ว่าการที่จะระบุว่ารูปแบบใดรูปแบบหนึ่งจะต้องประกอบด้วยรายละเอียดอย่างน้อยเพียงใดจึงจะเหมาะสมและรูปแบบนั้นควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ไม่มีข้อกำหนดที่แน่นอน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ที่ผู้สนใจดำเนินการศึกษา ซึ่ง Keeves (1988, p.560 cited in Sallis, 2002) ไม่มีบรรณานุกรมได้กล่าวถึงหลักการอย่างกว้างๆ เพื่อกำกับการสร้างรูปแบบไว้ 4 ประการ คือ

1. รูปแบบควรประกอบขึ้นด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (ของตัวแปร) มากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงแบบธรรมดาอย่างไรก็ตามความเชื่อมโยงแบบเส้นตรงธรรมดาทั่วไปนั้นก็มีประโยชน์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาวิจัยในช่วงต้นของการพัฒนารูปแบบ

2. รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบสามารถตรวจสอบได้โดยการสังเกตและหาข้อสนับสนุนด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์

3. รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้นนอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย

4. รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่และการสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่

จากการศึกษาระบุได้ว่าองค์ประกอบของรูปแบบควรประกอบขึ้นด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง และใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลนอกจากนั้นควรที่จะต้องระบุถึงกลไกเชิงเหตุผล และใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่

2.5 เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย

เทคนิคการเก็บรวบรวมในการทำวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์ที่เชื่อถือได้มีหลายวิธีด้วยกัน การทำวิจัยเชิงคุณภาพมีเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลที่นิยมใช้กันมาก ได้แก่ Delphi, EFR และ EDFR เป็นต้น การวิจัยแบบเทคนิคเดลฟายเป็นวิธีการวิจัยที่อาศัยความคิดเห็นและความรู้ของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้กระบวนการที่เป็นระบบในการหาข้อสรุปความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในเรื่องเกี่ยวกับอนาคตที่จะเกิดขึ้น ดังนั้น ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแนวโน้มที่เป็นไปได้หรือน่าจะเป็น ซึ่งมีประโยชน์โดยตรงต่อการวางแผน การกำหนดนโยบาย การตัดสินใจและการกำหนดกลวิธีที่จะนำไปสู่การสร้างอนาคตที่พึงประสงค์ (ดวงนภา ศรีนนทวงศ์, 2548: 39)

บุญมี พันธุ์ไทย (2557) ภาควิชาการประเมินและการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กล่าวถึงเทคนิคเดลฟาย ในปัจจุบันว่า มีบทบาทสำคัญมากในทุกวงการไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา ด้านสังคม หรือด้านการเมืองการปกครอง ที่ต้องการความรู้ ความจริงหรือคำตอบที่เชื่อถือได้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งผลการวิจัยที่ได้จะเป็นตัวบ่งชี้หรือนำไปสู่ข้อยุติในประเด็นที่สงสัย ผลการวิจัยดังกล่าวจะเป็นข้อมูลที่จะใช้ในการพิจารณาตัดสินใจหรือกำหนดแนวทางในการปฏิบัติในโอกาสต่อไป ในการวิจัยทางสังคมศาสตร์บางครั้งผู้วิจัยต้องการหาคำตอบเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เป็นประเด็นที่น่าสนใจในสังคม เพื่อใช้กำหนดแนวทางที่ควรจะเป็นในปัจจุบันหรือในอนาคต ในการหาคำตอบของปัญหาการวิจัยที่เชื่อถือทางสังคมศาสตร์ จึงได้มีการนำเทคนิคเดลฟาย มาใช้ในการทำวิจัย มีพื้นฐานแนวคิดมาจากสุภาษิตที่ว่าหลายหัวดีกว่าหัวเดียว คือ ในการพิจารณาตัดสินใจเรื่องใดๆ ก็ตามความคิดเห็นควรมาจากกลุ่มบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ ซึ่งจะดีกว่ามาจากบุคคลหนึ่งบุคคลใด การเลือกใช้เทคนิคเดลฟายก็เพื่อต้องการหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยไม่ต้องมาพบหน้ากัน และยังไม่ทราบว่ามีใครบ้างที่อยู่ในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้น จึงสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองได้อย่างเป็นอิสระ เทคนิคเดลฟายจึงสามารถใช้ได้แม้ในกรณีกลุ่มผู้เชี่ยวชาญบางคนในกลุ่มเป็นศัตรูกัน

ความเป็นมาของเทคนิคเดลฟาย

เทคนิคเดลฟาย ได้เริ่มขึ้นอย่างมีระบบในปี ค.ศ. 1952 แต่ได้ถูกปิดเป็นความลับมาตลอด เนื่องจากทางกองทัพอากาศออเมริกันได้ใช้เทคนิคนี้ในการศึกษาและวิจัยในเรื่องต่างๆ เทคนิคนี้ได้มีการพัฒนาและได้เปิดเผยเป็นครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 1962 โดยโอลาฟ เฮลเมอร์ (Olaf Helmer) และ

นอร์แมน เดลคีย์ (Norman Delkey) ซึ่งทั้งคู่เป็นนักวิจัยของบริษัทแรนด์ (Rand Cooperation) ในรัฐแคลิฟอร์เนียเพื่อแก้ปัญหาการตัดสินใจเกี่ยวกับทางการทหาร โดยตั้งชื่อว่าโครงการเดลฟาย มีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมความคิดเห็นที่เป็นมติเอกฉันท์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เทคนิคนี้จะให้ผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถามหลายรอบ และแต่ละรอบจะมีคำตอบเดิมของตนเอง และคำตอบของกลุ่มย้อนกลับไปให้พิจารณาว่าจะตอบเหมือนเดิมหรือจะตอบตามกลุ่ม ซึ่ง อเล็กซ์ เจ ดูคาอิส (Alex J. Ducais) กล่าวว่า เทคนิคเดลฟายเป็นการทำนายเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ ที่จะเป็นไปได้ในอนาคต เทคนิคนี้มุ่งที่จะลดผลกระทบหรือ อิทธิพลจากบุคคลอื่นในกรณีที่ต้องเผชิญหน้ากัน หรืออาจกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งว่า เทคนิคเดลฟาย เป็นวิธีการรวบรวมคำตอบที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเกี่ยวกับเรื่องที่เราจะศึกษา ในขณะที่ความเห็นเรื่องใดที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นแตกต่างกันก็จะถูกกำจัดออกไป

คุณลักษณะของเดลฟาย

1. เป็นการเสาะแสวงหาความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในเรื่องหนึ่งเรื่องใด และไม่ต้องทำให้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนอื่นมีอิทธิพล หรือมีผลกระทบต่อการศึกษาตัดสินใจของตนเอง
2. ผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมการวิจัยต้องตอบแบบสอบถามตามที่กำหนดให้ครบทุกรอบ และโดยทั่วไปแบบสอบถามรอบที่ 1 มักจะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ในรอบต่อไปจึงจะเป็นแบบสอบถามปลายปิด ในลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)
3. สถิติที่ใช้ได้แก่ สถิติเกี่ยวกับการวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางจะใช้ ค่ามัธยฐาน (Median) และการวัดการกระจายโดยใช้ ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile range)

การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ

เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) เป็นเทคนิควิธีที่นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง มาใช้ประโยชน์อย่างมีระบบ โดยมีหลักการสำคัญ คือรวบรวมความคิดเห็นที่กระจัดกระจายของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญให้มีความสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในกระบวนการตัดสินใจหรือ ลงข้อสรุปในเรื่องหนึ่งเรื่องใด ดังนั้นผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับเลือกให้เข้าร่วมในโครงการนั้น จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่จะทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงจะทำให้ผลการวิจัยมีความน่าเชื่อถือได้ การคัดสรรกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ควรกำหนดเกณฑ์ในการคัดสรร ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีความรู้ในเรื่องที่จะทำวิจัยเป็นอย่างดี
2. เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในเรื่องที่จะทำวิจัยสามารถให้ข้อมูลที่ผู้วิจัยต้องการได้

การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ ในการทำวิจัยที่ใช้เทคนิคเดลฟายมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะผลการวิจัยจะมีความน่าเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด ก็ขึ้นอยู่กับคุณภาพหรือความน่าเชื่อถือของผู้เชี่ยวชาญที่ผู้วิจัยคัดสรรมาตามเกณฑ์ที่กำหนด ถ้าเกณฑ์ที่ใช้สูงก็เชื่อว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่คัดสรรมาจะมีคุณภาพสูงด้วย ผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิจัยไม่ได้มีการกำหนดจำนวนไว้แน่นอน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของกลุ่มเป็นสำคัญ กล่าวคือ ถ้ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเป็นเอกพันธ์ (Homogeneous group) ใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10-15 คน ก็เป็นการเพียงพอ แต่ถ้ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีคุณลักษณะแตกต่างกันมาก ก็ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญในจำนวนมากขึ้น ผลการศึกษาพบว่าเมื่อจำนวน ผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 17 คนขึ้นไป ค่าความคลาดเคลื่อนของการวิจัยจะลดลงอย่างคงที่ โทมัส ที แมคมิลแลน (Thomas T. Macmillan) ได้

ศึกษาและเสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยตามเทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) พบว่าหากมีผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 17 คนขึ้นไป อัตราการลดลงของความคลาดเคลื่อน (Error) จะม่น้อยมาก และจะเริ่มคงที่ ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.02 ดังตารางที่ 2.1

จำนวนผู้เข้าร่วม	การลดลงของความคลาดเคลื่อน	ความคลาดเคลื่อนที่ลดลง
1 - 5	1.20 - 0.70	0.50
5 - 9	0.70 - 0.58	0.12
9 - 13	0.58 - 0.54	0.04
13 - 17	0.54 - 0.55	0.04
17 - 21	0.50 - 0.48	0.02
21 - 25	0.48 - 0.46	0.02
25 - 29	0.46 - 0.44	0.02

ตารางที่ 2.1 แสดงความลดลงของความคลาดเคลื่อนในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ
(Thomas T.MacMillan. อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวานิช. 2550, หน้า 255)

กระบวนการของเทคนิคเดลฟาย

การเก็บข้อมูลโดยเทคนิคเดลฟายจะใช้แบบสอบถามเป็นสำคัญ โดยใช้ทั้งแบบสอบถามปลายเปิด และแบบสอบถามปลายปิด ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (โดยทั่วไปใช้ 5 ระดับ) การเก็บข้อมูลโดยใช้เทคนิคเดลฟายที่พัฒนาจากแบบดั้งเดิม (Traditional delphi technique) ในรอบแรก จะใช้การเก็บข้อมูลแบบปลายเปิด ส่วนรอบต่อมาใช้เก็บข้อมูลแบบปลายปิด เพื่อรวมความคิดเห็นในกรอบกว้างจากผู้เชี่ยวชาญ แบบสอบถามในรอบที่สองและสามจะพัฒนาจากแบบสอบถาม ในรอบที่หนึ่ง การจัดทำแบบสอบถามในรอบที่สาม จะนำคำตอบที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณ หาค่าสถิติ โดยใช้ค่าสถิติย้อนกลับ ได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าฐานนิยมและพิสัยควอไทล์ (Interquartile range) หรือความถี่ร้อยละ เป็นต้น และส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญหลายรอบโดยทั่วไป มักจะถามความคิดเห็น 3-4 รอบ คือ

รอบที่ 1 แบบสอบถามในรอบแรกมักเป็นคำถามปลายเปิดและเป็นการถามอย่างกว้างๆ เพื่อต้องการเก็บรวบรวมความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

รอบที่ 2 แบบสอบถามในรอบที่ 2 จะพัฒนาจากคำตอบในแบบสอบถามของรอบแรก โดยผู้ทำการวิจัยจะรวบรวมความคิดเห็นที่ได้ทั้งหมดเข้าด้วยกันและนำมาวิเคราะห์พิจารณารวมทั้งคัดข้อมูลที่ซ้ำซ้อนออก จากนั้นก็จัดสร้างเป็นแบบสอบถามรอบที่ 2 ส่งกลับไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเหล่านั้นอีกครั้ง แบบสอบถามรอบนี้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านต้องลงมติจัดระดับความสำคัญของแต่ละข้อ ในรูปแบบของการให้เปอร์เซ็นต์หรือแบบมาตราวัด แบบลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) รวมทั้งเขียนเหตุผลที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยของแต่ละข้อลงในช่องว่างที่เว้นไว้ตอนท้ายประโยค นอกจากนี้หากมีคำถามข้อใดที่ไม่ชัดเจนหรือควรมีการแก้ไขสำนวน ผู้เชี่ยวชาญสามารถเขียนคำแนะนำลงในช่องว่างดังกล่าวได้อีกด้วย ในบางครั้งผู้ทำการวิจัยอาจไม่ได้เริ่มต้นด้วยการส่งแบบสอบถามปลายเปิดเหมือนอย่างในรอบแรก แต่สร้างแบบสอบถามฉบับแรกในลักษณะคล้ายๆ กัน แบบสอบถามที่ 2 และสร้างคำถามเกี่ยวกับปัญหาที่กำลังวิจัยขึ้นเอง แล้วส่งไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอให้จัดระดับความสำคัญของแต่ละข้อ

แบบสอบถามในลักษณะนี้ผู้ทำการวิจัยควรให้มีคำถามปลายเปิดในตอนท้ายของแบบสอบถาม เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้

รอบที่ 3 หลังจากได้รับแบบสอบถามรอบที่ 2 จากผู้เชี่ยวชาญคืนแล้ว ผู้ทำการวิจัยนำคำตอบแต่ละข้อคำถามหาค่ามัธยฐานไม่เกิน 1.00 (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.50 (Interquartile range) แล้วสร้างแบบสอบถามใหม่โดยใช้ข้อความเดียวกับแบบสอบถามรอบที่ 2 เพียงแต่เพิ่มตำแหน่งมัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์แต่ตำแหน่งที่ผู้ตอบท่านนั้น ๆ ได้ตอบในแบบสอบถามฉบับรอบที่ 2 แล้วส่งกลับไปให้ผู้ตอบท่านนั้น ๆ อีกครั้งหนึ่ง จุดประสงค์ของแบบสอบถามรอบนี้เพื่อให้ผู้ตอบได้เห็นความแตกต่างระหว่างคำตอบเดิมของตัวเอง มัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคำตอบที่ได้จากกลุ่มผู้ตอบทั้งหมด แล้วพิจารณาทบทวนอีกครั้งว่าต้องการยืนยันคำตอบเดิมหรือต้องการเปลี่ยนแปลงคำตอบใหม่หากต้องการยืนยันคำตอบเดิมก็ได้รับการขอร้องให้เขียนเหตุผลสั้นๆ ลงตอนท้ายของแต่ละข้อด้วย การส่งแบบสอบถามในรอบนี้นั้น จะจัดส่งไปให้กับผู้ที่ตอบและส่งคืนแบบสอบถาม รอบที่ 2 แล้วเท่านั้น

รอบที่ 4 ผู้ทำการวิจัยจะทำตามขั้นตอนเดียวกับรอบที่ 3 คือ คำนวณหาค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ จากคำตอบที่ได้มาใหม่ แล้วใส่ลงในแบบสอบถามที่มีรูปแบบและเนื้อหาเช่นเดียวกับฉบับในรอบที่ 3 รวมทั้งใส่ตำแหน่งของผู้ตอบท่านนั้น ๆ ในฉบับที่ 3 ด้วย จากนั้นส่งไปให้ผู้ตอบพิจารณาทบทวนคำตอบอีกครั้ง โดยทั่วๆ ไป มักจะตัดการส่งแบบสอบถามในรอบที่ 4 แล้วใช้ผลที่ได้ในรอบที่ 3 พิจารณาเสนอผลการวิจัยเพราะความคิดเห็นในรอบที่ 3 และรอบที่ 4 มีความแตกต่างกันน้อยมาก

รูปแบบของเทคนิคเดลฟายที่ใช้ในการวิจัย

รูปแบบของเทคนิคเดลฟาย มี 2 รูปแบบ คือ รูปแบบดั้งเดิมและรูปแบบปรับปรุง ธรรมชาติของเดลฟายมีลักษณะมีลักษณะสำคัญ คือ การให้กลุ่มตัวอย่างตอบข้อมูลหลายรอบ ทำให้สิ้นเปลืองเวลาในการดำเนินงาน จึงมีผู้พยายามลดเวลาในการใช้เทคนิคเดลฟายให้ได้มากที่สุด โดยการหาวิธีทำให้เกิดฉันทามติ (consensus) เร็วที่สุด อันเป็นที่มาของรูปแบบเดลฟายแบบปรับปรุง ซึ่งมีผู้พัฒนาขึ้นมาหลายรูปแบบ

เทคนิคเดลฟายแบบเดิม (Traditional Delphi Technique)

เทคนิคเดลฟายแบบเดิม หมายถึง วิธีการรวบรวมความคิดเห็นหรือการตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคตจากกลุ่มผู้ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องนั้น ๆ เพื่อสร้างความคิดเห็นที่สอดคล้องต้องกันหรือฉันทามติระหว่างกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการนำมาสรุปที่น่าเชื่อถือ ที่มีรูปแบบการดำเนินการโดยใช้แบบสอบถามนำในรอบแรกและแบบสอบถามที่ใช้ในรอบเป็นแบบสอบถามปลายปิด อย่างน้อยที่สุดจะต้องใช้ 2 รอบ แต่ไม่ควรเกิน 4 รอบ (Murry & Hammons, 1995)

การนำเทคนิคเดลฟายแบบเดิมไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประสพปัญหาหลายด้าน เช่น การใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามปลายเปิดนาน การเก็บข้อมูลหลายรอบทำให้ผู้เชี่ยวชาญรู้สึกเบื่อและถูกรบกวนมากเกินไป อัตราการตอบกลับแบบสอบถามค่อนข้างต่ำ ข้อมูลที่ได้ไม่ค่อยมีความหลากหลาย ตอบเข้าหาค่ากลางเพื่อให้ยุติโดยเร็ว ปัญหาเหล่านี้จึงทำให้มีผู้วิจัยปรับปรุงข้อจำกัดของเทคนิคฟายแบบเดิมให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง (Modified Delphi Technique)

เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง หมายถึง เทคนิคเดลฟายที่มีการปรับปรุงวิธีการหรือขั้นตอนการปรับปรุงวิธีการหรือขั้นตอนการดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และลดข้อจำกัดที่เกิดขึ้นในเทคนิคเดลฟายแบบดั้งเดิม โดยเฉพาะข้อจำกัดเกี่ยวกับเวลาในการเก็บข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามของเทคนิคเดลฟายในแต่ละรอบใช้ระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 40 วัน จึงมีความพยายามหาวิธีลดระยะเวลาในการเก็บข้อมูลด้วยวิธีต่างๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. การใช้วิธีการระดมความคิดเห็นแทนการตอบแบบสอบถามปลายเปิดในรอบแรก มีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมแนวคิดที่หลากหลายของกลุ่มบุคคล สำหรับการจัดทำเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิดในรอบที่ 2 ของเทคนิคเดลฟายแบบดั้งเดิม การระดมความคิดเห็นจะช่วยลดระยะเวลาสำหรับการจัดทำแบบสอบถามในรอบสอง เพราะการมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มด้วยเทคนิคระดมความคิดเห็นจะทำให้ได้ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ และมีการอภิปรายภายในกลุ่มอย่างมีเหตุผล (สวลี ทวีบุตร, 2540) และช่วยลดระยะเวลาในการรอแบบสอบถามกลับคืนในรอบแรก

2. การใช้วิธีการสัมภาษณ์แทนการตอบแบบสอบถามปลายเปิดในรอบแรก จุมพล พูลภัทรชีวิน ได้ปรับปรุงเทคนิคเดลฟายให้เหมาะสมกับการวิจัยอนาคต โดยพัฒนาเทคนิคที่เรียก EDR (Ethnographic Delphi Futures Research) เทคนิคนี้เก็บรวบรวมข้อมูลรอบแรกด้วยการสัมภาษณ์ไม่มีการจำกัดขอบเขตของแนวคิดของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ใช้การสัมภาษณ์แบบเปิดและไม่ชี้แนะ ผู้ให้สัมภาษณ์มีโอกาสปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และแก้ไขข้อมูลที่ทำให้สัมภาษณ์ทำให้ข้อมูลที่ได้รับมีความน่าเชื่อถือ (จุมพล พูลภัทรชีวิน, 2535)

3. การประชุมแบบเดลฟาย (Delphi Conference) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในลักษณะของการประชุม ระหว่างการประชุมจะเก็บข้อมูลซ้ำด้วยแบบสอบถาม และนำเสนอข้อมูลย้อนกลับแก่สมาชิกในกลุ่ม และขอให้ผู้ให้พิจารณาและตรวจสอบความคิดเห็นของตนเองอีกครั้งพร้อมกับการสนับสนุนให้เกิดการอภิปรายกันภายในกลุ่ม การเก็บข้อมูลแบบนี้ไม่สามารถปิดบังสถานภาพทางสังคมของผู้ให้ข้อมูลได้ ผู้วิจัยสามารถสังเกตพฤติกรรมของผู้ให้ข้อมูลได้

4. เดลฟายที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐาน (Computer – Based Delphi) การวิจัยที่เก็บรวบรวมข้อมูลที่ผ่านมาทางคอมพิวเตอร์ ผู้ให้ข้อมูลจะเห็นข้อมูลของสมาชิกในกระบวนการ โดยไม่ต้องอาศัยการสรุปหรือวิเคราะห์ความคิดเห็นโดยนักวิจัยซึ่งอาจมีความลำเอียง วิธีนี้จะเก็บข้อมูลได้รวดเร็วและประหยัด

5. เดลฟายกลุ่ม (Group Delphi) Witkin & Altschuld (1995) เสนอการใช้เดลฟายกลุ่มโดยการกำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและเชิญเข้ามีส่วนร่วมในการประชุม เมื่อได้รับการตอบรับและผู้เชี่ยวชาญให้ความสนใจที่จะเข้าร่วมในการประชุมแล้ว ผู้ประเมินความต้องการจำเป็น (needs assessment) ส่งแบบสอบถามรอบที่ 1 ไปให้ก่อนการประชุม หลังจากนั้นก่อนหรือหลังการประชุมประมาณ 3-4 ชม. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญจะได้รับแบบสอบถามฉบับที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญใช้ช่วงเวลาระหว่างพักการประชุมประมาณ 20 นาที ในการตอบแบบสอบถามโดยผู้ประเมินความต้องการจำเป็นขอความร่วมมือไม่ให้มีการอภิปรายเกี่ยวกับการตอบแบบสอบถามภายในกลุ่ม ผู้ประเมินความต้องการจำเป็นรวบรวมคำตอบที่ได้อย่างรวดเร็ว จากนั้น สร้างแบบสอบถามรอบที่ 3 เมื่อกลุ่มผู้เชี่ยวชาญตอบ

แบบสอบถามรอบที่ 3 เสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้ประเมินความต้องการจำเป็นนำข้อเสนอแนะหรือประเด็นที่มีผู้ไม่เห็นด้วยมาพิจารณาร่วมกันแบบเผชิญหน้าเพื่อหาข้อสรุป

ระดับการรับฉันทามติ

การได้รับฉันทามติเป็นจุดหมายสูงสุดที่เป็นข้อสรุปของกลุ่ม การกำหนดระดับความสอดคล้อง สุวิมล ว่องวานิช, (2550) ได้ศึกษาวิธีการใช้เทคนิคเดลฟาย สรุปว่า การตรวจสอบค่าฉันทามติสำหรับการตอบที่เป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ได้จากค่าฐานนิยม ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยควอไทล์ สามารถแบ่งเกณฑ์การตรวจสอบได้ ดังตารางที่ 2.2

กรณี	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อข้อความ	เกณฑ์การตัดสิน	ค่าพิสัยควอไทล์
1.	ไม่กำหนด	ค่าสมบูรณ์ของผลระหว่าง ค่ามัธยฐานและค่าฐานนิยม ไม่เกิน 1.00	ไม่เกิน 1.50
2.	ค่ามัธยฐาน ไม่ต่ำกว่า 3.50	ไม่กำหนด	ไม่เกิน 1.50
3.	ค่ามัธยฐาน ไม่ต่ำกว่า 3.50	ค่าสมบูรณ์ของผลระหว่าง ค่ามัธยฐานและค่าฐานนิยม ไม่เกิน 1.00	ไม่เกิน 1.50
4.	ค่ามัธยฐาน ไม่ต่ำกว่า 4.50	ค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่าง ค่ามัธยฐานและค่าฐานนิยมไม่เกิน 1.00	ไม่เกิน 1.50

ตารางที่ 2.2 เกณฑ์การตัดสินระดับฉันทามติสำหรับการตอบที่เป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (สุวิมล ว่องวานิช, 2550, หน้า 230)

การตรวจสอบค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (Coefficient of variation) เป็นการทดสอบด้วยค่าสัมประสิทธิ์การกระจายที่คำนวณได้จากค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมาหารด้วยค่าเฉลี่ย

การกำหนดค่าสัมประสิทธิ์การกระจายแปลความหมาย ดังนี้

- ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายไม่เกิน 0.5 สรุปได้ระดับฉันทามติอยู่ในระดับสูง
- ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายมากกว่า 0.5 สรุปได้ระดับฉันทามติอยู่ในระดับต่ำ

การสัมภาษณ์ (Interview)

การสัมภาษณ์ เป็นเทคนิคที่สำคัญอย่างหนึ่งในการเก็บข้อมูลที่มีการเผชิญหน้ากันระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ให้คำตอบในการสัมภาษณ์มีองค์ประกอบต่างๆ ที่สำคัญ คือ บทบาทของผู้สัมภาษณ์ รวมทั้งพฤติกรรมต่างๆ ของผู้สัมภาษณ์ เครื่องมือในการใช้สัมภาษณ์ ตลอดจนขั้นตอนในการใช้สัมภาษณ์

บทบาทของผู้สัมภาษณ์ การเก็บข้อมูลที่มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างมากๆ จำเป็นต้องจัดหาผู้สัมภาษณ์จำนวนมากให้พอเหมาะเข้ากับกลุ่มตัวอย่าง บทบาทของผู้สัมภาษณ์และบุคลิกมีส่วนสำคัญ ซึ่งจะต้องระลึกเสมอว่าผู้สัมภาษณ์จะได้ข้อมูลที่ครบถ้วน ควรจะทำให้เกิดความพึงพอใจและคำตอบที่

ได้รับขณะที่สัมภาษณ์ไม่แปรเปลี่ยนคำตอบด้วยความรู้สึกส่วนตัว และไม่อ่อนไหวกับผู้ให้คำตอบ ผู้สัมภาษณ์ควรจะกระตุ้นให้ผู้ให้คำตอบอยากให้คำตอบ มีความคงเส้นคงวาในการถามคำถาม ต้องตั้งคำถามที่น่าสนใจ ไม่ปล่อยให้ผู้ตอบคำถามนำออกนอกประเด็น บทบาทของผู้สัมภาษณ์ต้องค้นหาข้อมูลที่มีความเป็นจริง ไม่ต่อเติมเสริมสร้างเรื่องขึ้นเอง มีความสามารถในการชักจูงให้ผู้ตอบสามารถตอบได้ตรงเป้าหมาย บทบาทอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งจะเสริมให้ผู้สัมภาษณ์มีทักษะมากยิ่งขึ้น คือ การฝึกอบรมเพื่อชี้แจง วัตถุประสงค์ของการวิจัย และเป้าหมายในการทำงาน ความหมายของคำถามแต่ละข้อ และลักษณะที่คาดหวัง นำไปสู่ประเด็นที่ต้องการ ลำดับของคำถามอย่างถูกต้อง สภาพพื้นที่ในการปฏิบัติงานกลุ่มเป้าหมาย วิธีทำงานเป็นหมู่คณะ เทคนิคในการสัมภาษณ์ การซักถาม การป้อนคำถาม การบันทึก การแปลความหมายของข้อมูลที่สังเกตได้ บุคลิกท่าทางและแรงจูงใจ บทบาทของผู้สัมภาษณ์เป็นสิ่งสำคัญ ที่จะทำให้การวิจัยบรรลุเป้าหมายได้ (สุวิมล ตีรกานนท์, 2551, หน้า 132)

พฤติกรรมของผู้สัมภาษณ์

การควบคุมตัวของผู้สัมภาษณ์เป็นผลทำให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สัมภาษณ์ และผู้ตอบคำถาม เป็นไปในทางที่ดี อันจะเกิดผลกระทบต่อ การได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ผู้สัมภาษณ์ต้องมีความสามารถในการพิจารณา ลักษณะตามธรรมชาติของผู้ตอบหรือไม่ ความรู้ของผู้สัมภาษณ์ ถ้ามีองค์ประกอบต่อผู้ตอบคำถาม ถ้าผู้ตอบคำถามมีความสนใจก็จะได้รับประโยชน์จากการสัมภาษณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์

การสร้างเครื่องมือจะเป็นลักษณะเกี่ยวกับแบบสอบถาม คือ การพิจารณาจากตัวแปร ใ้ให้นิยามในทางทฤษฎี และให้นิยามในการปฏิบัติ จากนั้นจะเรียบเรียงประเด็นของคำถาม การจัดแบ่งรูปแบบของเครื่องมือสัมภาษณ์ (สุวิมล ตีรกานนท์, 2551, หน้า 133) จัดแบ่งได้ ดังนี้

1. แบ่งตามโครงสร้างการสัมภาษณ์

1.1 แบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยจะจัดทำรายละเอียดเหมือนแบบสอบถาม เป็นชุดคำถาม ทั้งแบบปริมาณและแบบคุณภาพ มีการจัดเรียงอย่างเป็นระเบียบ แต่สอบถามโดยผู้สัมภาษณ์คำถาม อาจจะเป็นคำถามปลายเปิดและปลายปิดก็ได้

1.2 แบบไม่มีโครงสร้าง จัดทำเป็นหัวข้อสัมภาษณ์เพื่อเป็นแนวทางในการตั้งคำถาม การสัมภาษณ์ลักษณะนี้ต้องการรวบรวมข้อมูลเล็กๆ หรือต้องการรายละเอียดอย่างมากเนื่องจากไม่มีการกำหนดรายละเอียดของคำถามไว้ อาจจะเป็นอุปสรรคต่อการได้รับข้อมูล คือ ผู้ตั้งคำถามของผู้สัมภาษณ์แต่ละคนมีความแตกต่างกัน บางครั้งอาจจะตั้งคำถามไม่ตรงประเด็นที่ต้องการ

1.3 การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างหรือบางครั้งนิยมเรียกว่าการสัมภาษณ์แบบชี้นำ (Guided interview) เป็นประเภทที่อยู่ตรงกลางระหว่างการสัมภาษณ์สองประเภทข้างต้น คือ อยู่ระหว่างการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง โดยการสัมภาษณ์สองประเภทแรกดูเหมือนจะเป็นการสุดขั้วสุดโต่งไปสองทาง และแต่ละประเภทก็มีจุดแข็งและจุดอ่อนทั้งสิ้น การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างดูหยาบและแข็งกระด้าง ขณะเดียวกันการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างยืดหยุ่นและเปิดกว้างมาก ต้องอาศัยนักวิจัยหรือผู้สัมภาษณ์ที่มีประสบการณ์ความชำนาญพอสมควร

การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างหรือแบบชี้นำนี้โดยปกตินักวิจัยจะกำหนดคำถามที่เป็นประเด็นพอจะตัดสินใจได้ว่า จะถามอะไรบ้าง หรือใช้คำสำคัญ (Keywords) เป็นเครื่องชี้นำการ

สัมภาษณ์ ตัวอย่างเช่น ในการวิจัยเพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้พิการสายตาที่เป็นนิพยานท่าพระจันทร์ นักวิจัยกำหนดคำถามที่ไม่แน่นอนตายตัว แต่เป็นคำถามที่มีค่าสำคัญเกี่ยวกับสภาพของความพิการของผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย ประวัติและสาเหตุที่พิการ ประวัติครอบครัว การประกอบอาชีพ การได้รับสวัสดิการจากรัฐ องค์กรของคนพิการ องค์กรเอกชน ฯลฯ นักวิจัยที่ศึกษาเรื่องนี้ค่อนข้างเป็นนักวิจัยมือใหม่ทว่าไม่ได้สร้างแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง ขณะเดียวกันก็ไม่ได้ใช้การสัมภาษณ์ที่ไม่มีโครงสร้าง นักวิจัยไม่ได้ร่างคำถามที่ชัดเจนแน่นอนในแต่ละประเด็น ทว่าสิ่งที่นักวิจัยดำเนินการก่อนการสัมภาษณ์คือการเตรียมหัวข้อคำถามอย่างคร่าวๆในลักษณะกึ่งโครงสร้าง คือการร่างคำถามปลายเปิดที่มีค่าสำคัญที่ต้องการ พร้อมกับมีความยืดหยุ่น พร้อมจะปรับเปลี่ยนถ้อยคำให้สอดคล้องกับผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยแต่ละคนและสถานการณ์การสัมภาษณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างหรือแบบชี้แจงเป็นประโยชน์อย่างมาก สำหรับนักวิจัยที่ต้องการเปรียบเทียบข้อมูลจากผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยหลายๆ คน พร้อมกับต้องการความเข้าใจลึกซึ้งในโลกและประสบการณ์ของแต่ละคน การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเป็นการแก้จุดอ่อนของการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและแบบไม่มีโครงสร้าง การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างหรือแบบชี้แจงเป็นที่นิยมในกลุ่มนักวิจัยเชิงคุณภาพไม่น้อยไปกว่าการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ส่วนการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างน่าจะเหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณมากกว่าในการวิจัยเชิงคุณภาพ

2. แบ่งตามลักษณะของคำถาม

2.1 แบบสัมภาษณ์เชิงปริมาณ การสัมภาษณ์ในลักษณะนี้จะต้องการคำตอบที่วัด

2.2 แบบสัมภาษณ์เชิงคุณลักษณะเป็นคำถามที่ต้องการคำตอบที่เป็นการอธิบาย

คุณลักษณะ

ความยาวของแบบสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ควรคำนึงถึงระยะเวลาในการสัมภาษณ์ ถ้าใช้เวลาสัมภาษณ์มากเกินไปจะทำให้ผู้ตอบคำถามเกิดความเบื่อหน่ายได้ ในข้อคำถามควรจะเป็นข้อความที่เข้าใจง่าย ไม่ต้องเสียเวลาในการอธิบาย มีข้อความเป็นหลัก ไม่ทำให้ผู้ตอบคำถามสับสน คำถามที่ผู้สัมภาษณ์ใช้สัมภาษณ์ควรมีความเข้าใจง่าย ไม่เป็นคำถามที่ไปละเมิดสิทธิส่วนตัวของผู้อื่น ไม่ชักนำไปให้ผู้ตอบคำถามเอนเอียงไปทางใดทางหนึ่งและมีการเรียงลำดับอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนในการสัมภาษณ์

1. สร้างแบบสอบถาม และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือทั้งด้านความเที่ยงและตรง มีการทดสอบเพื่อยืนยันความถูกต้อง

2. มีการสำรวจล่วงหน้า โดยส่งคณะสำรวจไปประสานงานวางแผนและนัดแนะกับกลุ่มตัวอย่าง

3. มีการซักซ้อมความเข้าใจ (กรณีใช้ผู้สัมภาษณ์หลายคน) เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน

4. มีการดำเนินการภาคสนามอย่างเป็นระบบ

4.1 จัดทำกลุ่มผู้สัมภาษณ์ รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง เพื่อการเตรียมความพร้อม

4.2 กำหนดเกณฑ์การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลการดำเนินการเก็บข้อมูล การดำเนินการให้เสร็จเป็นวันๆ เพื่อป้องกันความสับสน

5. ในระหว่างการสัมภาษณ์หากมีผู้สัมภาษณ์หลายคณะควรจัดให้มีผู้รับผิดชอบเป็นคณะ เป็นผู้ประสานงานในคณะนั้นๆ เพื่อประสานการทำงาน การตรวจสอบข้อมูลและการจัดสวัสดิการให้

ประโยชน์ของการสัมภาษณ์

1. สามารถนำไปใช้ได้กับกลุ่มตัวอย่างและผู้สัมภาษณ์ ทุกเพศ ทุกวัย ได้อย่างเหมาะสม
2. สามารถดัดแปลงวิธีการ กระบวนการในการสัมภาษณ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่อาจจะเกิดการเปลี่ยนแปลงได้
3. นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนมาก ๆ ได้
4. ทำให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมขึ้น จากการวางแผนที่ผู้วิจัยไม่ได้วางไว้ โดยผู้ตอบคำถามอาจจะเปิดเผยข้อมูลได้มากกว่าที่ผู้สัมภาษณ์ดำเนินการ

5. การสัมภาษณ์สามารถสังเกต กริยา ของผู้ถูกสัมภาษณ์อาจจะนำสิ่งเหล่านี้มาพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูล

6. ทำให้ได้รายละเอียดทั้งอารมณ์ ความรู้สึก ได้มากกว่าใช้แบบสอบถาม

ข้อจำกัดในการสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูล

1. คุณภาพของข้อมูลที่ได้รับ ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในโครงการของการวิจัย ถ้าเป็นโครงการใหญ่ ต้องใช้ผู้สัมภาษณ์จำนวนมาก อาจจะเป็นอุปสรรคในการหาผู้สัมภาษณ์ที่มีความสามารถเหมือนกัน และหากมีการฝึกอบรมต้องใช้งบประมาณมาก

2. การควบคุมผู้สัมภาษณ์อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเดียวกัน เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการเก็บข้อมูล

3. การเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์จะใช้ค่าใช้จ่ายมากกว่าการส่งแบบสอบถาม

4. กลุ่มตัวอย่างมีการกระจายมาก ต้องใช้เวลาและผู้สัมภาษณ์มาก

5. การควบคุมให้ผู้ตอบคำถามให้เป็นไปอย่างคงเส้นคงวาจะเป็นปัญหาและอุปสรรค

6. ถ้าผู้ตอบคำถามมีความรู้สึกว่าเป็นการสัมภาษณ์การตอบปัญหาจะตอบปัญหา

ในแนวทางที่เป็นบวกเท่านั้น ข้อมูลที่ได้รับอาจจะคลาดเคลื่อน

การสนทนากลุ่ม (Focus group discussion)

การสนทนากลุ่มเป็นวิธีการอย่างหนึ่งในการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการวิจัยที่มีการใช้กระบวนการกลุ่มในการเก็บข้อมูล กำหนดบุคคลที่เข้าร่วมกระบวนการ และกำหนดประเด็นวิจัยที่จะสนทนาร่วมกัน ระหว่างนักวิจัย และสมาชิกที่อยู่ในกลุ่ม (สุวิมล ว่องวานิช, 2548, หน้า 342)

ในปัจจุบัน วิธีการวิจัยแบบสนทนากลุ่มได้พัฒนามาถึงจุดที่มีหลักการและมีทฤษฎีรองรับที่มั่นคงพอสมควร จึงได้รับการยอมรับและถูกนำไปใช้อย่างกว้างขวางในวงการวิจัยหลายสาขาวิชา เนื่องจากมีลักษณะเด่นหลายประการ ดังต่อไปนี้ (ชาย โพธิสิตา, 2552, หน้า 212)

1. การสนทนากลุ่ม เป็นวิธีที่ช่วยให้เก็บข้อมูลจากตัวอย่าง จำนวนหลายคนได้ในเวลาอันสั้น และสามารถเสนอผลการศึกษาได้ในเวลาอันจำกัด

2. มีโครงสร้างที่ยืดหยุ่น สามารถปรับใช้ได้ในการวิจัยเพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ และใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้หลายแบบ

3. นักวิจัยสามารถเลือกใช้ได้ตามความต้องการ กล่าวคือ สามารถใช้เพื่อเสริมวิธีการวิจัยแบบอื่นก็ได้ เช่น ใช้ก่อนหรือหลังการวิจัยแบบสำรวจหรือจะใช้เป็นการวิจัยที่มีความสมบูรณ์เบ็ดเสร็จในตัวเองก็ได้

4. ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม เป็นข้อมูลที่ผ่านการถกเถียงโต้ตอบกันของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเองทำให้มั่นใจได้ในความถูกต้อง เทียบตรง ความน่าเชื่อถือ และความหลากหลายของข้อมูล

5. พลวัตของกลุ่ม ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินการสนทนา ทำให้ข้อมูลที่ได้มีชีวิตชีวา

6. การสนทนากลุ่ม เป็นวิธีที่ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกมีอำนาจ คือสามารถดำเนินการสนทนาไปตามที่ตัวเองอยากจะพูด อยากจะแสดงออกได้มากกว่า โดยไม่รู้สึกรู้ว่า “ถูกกำกับ” มากนัก

ขั้นตอนการจัดสนทนากลุ่ม

การจัดสนทนากลุ่ม เริ่มด้วยการชี้แจงจุดมุ่งหมาย การเตรียมคำถามสำหรับการสัมภาษณ์จากคำถามทั่วไปจนถึงคำถามเจาะลึก ใช้คำถามง่าย ไม่ลำเอียงแต่เจาะจง การกำหนดและเลือกผู้เข้าร่วมกระบวนการ การเตรียมสถานที่ประชุมที่มีความเงียบ ไม่ถูกรบกวนจากภายนอก จัดโต๊ะเก้าอี้ให้สมาชิกนั่งหันหน้าเข้าหากัน ระหว่างการดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่ม มีการบันทึกเทป ข้อควรระวังเกี่ยวกับบทบาทของผู้ดำเนินการ คือ ต้องเป็นผู้ฟังที่ดี ไม่เข้าไปมีส่วนในการแสดงความคิดเห็นกับสมาชิกอื่น หลังจากได้ข้อมูลแล้วก็ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยกำหนดคำสำคัญ จัดกลุ่มข้อความที่เป็นประเด็นหลัก จัดกลุ่มคำตอบที่เป็นกลาง คำตอบทางลบ ทางบวก และข้อเสนอแนะแปลความหมายในการรายงานผลจะมีทั้งข้อมูลเชิงปริมาณ เช่น จำนวนผู้เห็นด้วย และข้อมูลคุณภาพ เช่น การสะท้อนความรู้สึก อารมณ์ ประเด็นที่สำคัญคือ ต้องระวังเรื่องการเก็บรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล ไม่ควรระบุว่าความคิดเห็นที่นำเสนอเป็นความเห็นของใคร

เพื่อให้การดำเนินงานมีขั้นตอนที่เป็นระบบชัดเจน Stewart and Shamdasani (1990) ได้กำหนดขั้นตอนในการใช้เทคนิคการจัดกลุ่มสนทนา ดังนี้

ขั้นที่ 1 การนิยามปัญหาและกำหนดประเด็นคำถามในการศึกษาการกำหนดเรื่องที่จะทำการศึกษาอาจจะเกิดมาจากแนวคิด ทฤษฎี หรือเรื่องที่น่าสนใจ โดยนำประเด็นปัญหาซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ในการศึกษามากำหนดเป็นตัวแปร แล้วสร้างเป็นแนวคำถามย่อยๆ ที่สามารถตอบวัตถุประสงค์ในการศึกษามากำหนดตัวแปร แล้วสร้างเป็นแนวคำถามย่อยๆ ที่สามารถตอบวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนและเป็นเหตุเป็นผลมากที่สุด

ขั้นที่ 2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ขนาดของกลุ่มผู้เข้าร่วมสนทนาครั้งนั้นควรมีพอเหมาะ หากน้อยเกินไปจะทำให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้าร่วมสนทนามีน้อย และหากผู้เข้าร่วมสนทนาเกินไปโอกาสที่จะได้แสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึงก็จะมีน้อย การเลือกตัวอย่างที่เข้าร่วมกระบวนการ ควรคำนึงถึงภูมิหลังของผู้ร่วมสนทนาให้มีลักษณะใกล้เคียงกัน

ขั้นที่ 3 การกำหนดผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) ซึ่งเป็นบุคคลที่เป็นผู้นำและกำกับการสนทนาให้ดำเนินไปตามหัวข้อการวิจัยและตามแนวทางการสนทนา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงและครอบคลุมภายในเวลาที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 4 การกำหนดแนวทางคู่มือการสนทนาและทดลองใช้โดยการศึกษาจุดมุ่งหมาย และตัวแปรที่ต้องการศึกษา มีการจัดลำดับความคิดและแนวทางการสนทนาไว้ล่วงหน้า เป็นขั้นเป็นตอน ช่วยให้ผู้ดำเนินการสามารถดำเนินการสนทนาในขอบเขตที่เหมาะสม

ขั้นที่ 5 การคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม พยายามใช้ทรัพยากรของหน่วยงานหรือองค์กรที่สนับสนุนให้มีการจัดสนทนากลุ่มเป็นแหล่งคัดเลือก อาจใช้วิธีการสุ่มเพื่อคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนา ต้องระวังไม่ให้เกิดอคติในการเลือกกลุ่มผู้เข้าร่วมสนทนา

ขั้นที่ 6 การดำเนินการจัดกลุ่มสนทนา ผู้ดำเนินการสนทนาสร้างบรรยากาศให้ผู้เข้าร่วมสนทนา มีความคุ้นเคย มีการแนะนำตัว การเสนอจุดประสงค์ของการจัดสนทนากลุ่ม การขออนุญาตบันทึกข้อมูล โดยใช้เครื่องบันทึกเสียง การดำเนินการสนทนาให้ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการให้เกิดการอภิปรายครบถ้วน ควบคุมการสนทนาให้อยู่ในประเด็น เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ โดยไม่ขึ้นาคำตอบที่ต้องการให้เกิด

ขั้นที่ 7 การวิเคราะห์แปรผลข้อมูล ข้อมูลในเครื่องบันทึกเสียงจะถูกถอดออกมาเป็นบทสนทนา เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย แต่ส่วนใหญ่มักใช้การทำเครื่องหมายในข้อความสำคัญ แล้วมีการจัดหมวดหมู่ ปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี มีการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยวิเคราะห์ข้อมูล เช่น “The ethnograph” “Hyper research” หรือ “Nudist” เป็นต้น

ขั้นที่ 8 การจัดทำรายงานผลการสนทนา การเขียนรายงานผลการจัดกลุ่มสนทนาก็เหมือนกับการจัดทำรายงานการวิจัยทั่วไป ศึกษาประเด็นวิจัย นำเสนอข้อมูลที่เป็นคำตอบในประเด็นวิจัย แล้วเขียนเป็นข้อค้นพบ

ประเด็นที่ต้องพิจารณาในกระบวนการจัดกลุ่มสนทนา

การจัดกลุ่มสนทนาจะประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น คุณภาพของผู้เกี่ยวข้องในการจัดกลุ่มสนทนา การกำหนดสมาชิกผู้เข้าร่วมกระบวนการ ความร่วมมือของสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม ความถูกต้องในการบันทึกข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นต้น การจัดการกระบวนการกลุ่มจึงมีประเด็นที่ควรพิจารณา ดังนี้

ผู้ดำเนินการจัดกลุ่มสนทนา

เทคนิคการจัดกลุ่มสนทนาจะมีผู้ดำเนินงานหลายฝ่าย ได้แก่ ผู้ดำเนินการจัดกลุ่มสนทนา ผู้บันทึกการสนทนา และผู้อำนวยการความสะดวก แต่ละฝ่ายอาจรวมอยู่ในบุคคลเดียวกันก็ได้ โดยเฉพาะผู้ดำเนินการจัดกลุ่มสนทนา ผู้วิเคราะห์ข้อมูลและผู้จัดทำรายงานโดยบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายจะมีความแตกต่างกันดังนี้

ผู้ดำเนินการจัดกลุ่มสนทนา (Moderator) เป็นผู้มีหน้าที่ในการดำเนินการสนทนา จุดประเด็นคำถามเพื่อค้นหาคำตอบและสร้างบรรยากาศการสนทนา เพื่อให้ผู้เข้าร่วมได้แสดงออกถึงความรู้สึก ข้อคิดเห็นต่างๆ เป็นต้น Krueger (1994) อธิบายถึงหลักการทำงานของผู้ดำเนินการอภิปราย (Moderator) ว่าต้องให้ความสนใจกับผู้เข้าร่วม มีความรู้สึกทางบวก แสดงบทบาทเป็นผู้ดำเนินการอภิปราย ไม่ใช่ผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น พร้อมทั้งจะฟังสิ่งที่อาจจะไม่เป็นที่พอใจใช้ความสามารถเฉพาะตน และต้องเตือนตัวเองอยู่เสมอว่าไม่มีผู้ใดสามารถเป็นผู้ดำเนินการจัดกลุ่มสนทนาได้ทุกเรื่องหรือกับทุกกลุ่ม บางครั้งคุณลักษณะประจำตัว เช่น เพศ อายุ ภาษา ฐานะทาง

เศรษฐกิจ ก็มีส่วนในการส่งเสริมให้สมาชิกมีความรู้สึกสะดวกใจที่จะแสดงความคิดเห็นหรือไม่แสดงความคิดเห็นก็ได้ นอกจากนี้ ผู้ดำเนินการอภิปรายต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ ความเข้าใจในกระบวนการกลุ่ม ความอยากรู้อยากเห็น ทักษะการสื่อสาร ความเป็นมิตรและมีอารมณ์ขัน ความสนใจในกลุ่มคนทั่วไป การเป็นคนเปิดกว้างต่อความคิดใหม่ๆ ทักษะการฟัง อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการเตรียมการเป็นอย่างดี แต่ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ในการจัดกลุ่มสนทนา ทั้งการมีผู้เข้าร่วมน้อยเกินไป ซึ่งอาจเกิดจากปัญหาเชิญแล้วไม่มา ผู้ดำเนินการอภิปรายต้องมีการจดบันทึกรายละเอียดเหล่านี้เป็นข้อมูลประกอบถึงเหตุผลที่ไม่เข้าร่วมประชุม ว่าเนื่องจากปัญหาการเชิญ หรือความเหมาะสมของการให้แรงเสริมในการเข้าร่วมหรือเหตุผลอื่นใด Krueger (1994) ไม่แนะนำให้เชิญผู้เข้าร่วมเพื่อไว้เกินอัตราที่กำหนด เพราะอาจสร้างปัญหาอื่นตามมา เช่น ทำให้คนร่วมมากเกินไป ซึ่งก่อให้เกิดปัญหา อาจทำให้ข้อมูลลำเอียง หรือสมาชิกมากเกินไป หรือสามเษภรรยา ที่มาเป็นเพื่อน แล้วถือโอกาสเข้าร่วมในกระบวนการกลุ่มด้วย ทั้งที่จริงแล้วคนในกลุ่มนี้ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายของการเก็บข้อมูล

ผู้บันทึกการสนทนา (Note taker) มีหน้าที่ในการจดบันทึกคำสนทนาโดยย่อของกลุ่ม ผู้บันทึกต้องรู้วิธีการจดบันทึกอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะจะต้องบันทึกบรรยากาศที่เกิดขึ้นระหว่างการสนทนาด้วย เช่นอารมณ์ ลักษณะท่าทาง ฯลฯ ของผู้ร่วมสนทนา ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สำหรับการวิเคราะห์ภายหลัง นอกจากนี้แล้วควรมีคุณสมบัติเฉพาะตัว คือ ควรพูดและฟังภาษาท้องถิ่นได้ดีและเข้าใจอย่างลึกซึ้งอีกด้วย นอกจากนี้จะบันทึกคำสนทนาแล้ว ผู้บันทึกการสนทนายังมีหน้าที่บันทึกเสียงบันทึกภาพของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทุกคน รวมทั้งการถอดเทปด้วย

ผู้อำนวยความสะดวกจัดกลุ่มสนทนา (Facilitator) เป็นผู้คอยให้การช่วยเหลือทั่วไปในขั้นเตรียมการจัดกลุ่มสนทนา คอยอำนวยความสะดวก เช่น เตรียมสถานที่ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องดื่มหรือของว่าง รวมทั้งจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มต้องใช้

การกำหนดสมาชิกในกระบวนการสนทนากลุ่ม

งานที่สำคัญของกระบวนการจัดกลุ่มสนทนา คือ การเลือกสมาชิกผู้เข้าร่วมสนทนา หลักการสำคัญของการใช้เทคนิคนี้ อยู่ที่เลือกสมาชิกที่มีภูมิหลังคล้ายคลึงกันหรืออยู่ในบริบทเดียวกัน อาจต้องใช้เวลาในการทำความคุ้นเคยกันนานกว่า ดังนั้น หากสมาชิกมีระดับการแสดงความคิดเห็นแตกต่างกัน ก็ควรจะแยกเป็น 2 กลุ่ม อีกระยะจากกัน มิฉะนั้นสมาชิกบางกลุ่มอาจแสดงบทบาท หรือความคิดที่มีอิทธิพลเหนือสมาชิกอื่นทำให้ได้ข้อมูลไม่รอบด้าน

มีผู้เสนอขนาดของสมาชิกในการสนทนา เช่น Gilmore and Campbell (1996) เสนอว่า สมาชิกในกลุ่มควรมีประมาณ 6-12 คน ในขณะที่ Morgan and Scannell (1998) เห็นว่าขนาดของการสนทนากลุ่ม โดยทั่วไปจะกำหนดขนาดไว้ที่ 6-10 คน แต่ขนาดของกลุ่มที่เหมาะสมยังขึ้นอยู่กับประเด็นที่กำหนดให้อภิปรายและเวลาที่ใช้ในการประชุมกลุ่ม ทั้งนี้ถ้ากลุ่มประกอบด้วยจำนวนสมาชิกน้อยคน ผู้ดำเนินการอภิปรายต้องเข้าใจว่าอาจจะเป็นการกำหนดภาระงานให้กับสมาชิกมากเกินไป หรือหากสมาชิกมีจำนวนมาก เวลาที่แต่ละคนจะแสดงความคิดเห็นก็จะน้อย ดังนั้นการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสนทนากลุ่มต้องพิจารณาว่าสมาชิกแต่ละคนจะมีเวลาโดยเฉลี่ยได้แสดงความคิดเห็นคนละกี่นาที ถ้าใช้สมาชิกน้อย ประเด็นน้อย เวลามาก สมาชิกแต่ละคนต้องแสดงความคิดเห็นมาก หรือถ้าใช้สมาชิกมากเป็นประเด็นอภิปรายมาก เวลาประชุมสั้น สมาชิกจะมีโอกาสพูด

น้อยมาก แต่ที่สำคัญผู้เข้าร่วมในกระบวนการกลุ่มควรมีลักษณะที่คล้ายกันในภูมิหลัง และเป็นตัวแทนภาคหรือหน่วยงานต่างๆ ของประชากร

การกำหนดเวลาที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม

การสนทนากลุ่มแต่ละครั้ง Morgan and Scannell (1998) เห็นว่า เวลาที่ใช้ในการสนทนากลุ่มขึ้นอยู่กับขอบเขต และลักษณะของปัญหาที่ต้องการศึกษา ลักษณะของผู้เข้าร่วมสนทนา ปฏิสัมพันธ์ ความเคลื่อนไหวภายในกลุ่ม และบรรยากาศของการสนทนา ควรใช้เวลาในการประชุมประมาณหนึ่งชั่วโมงครึ่ง แต่เต็มที่ไม่เกิน 2 ชั่วโมง และการประชุมกลุ่มควรอยู่ภายใต้บรรยากาศที่สบายๆ ไม่เป็นทางการ โดยมีการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ผู้ดำเนินการอภิปรายทำหน้าที่กำกับให้สมาชิกพูดคุยกันในประเด็นที่มีการกำหนดล่วงหน้า และสร้างปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม ให้กลุ่มมีการแลกเปลี่ยนความรู้สึก ความคิดเห็น ทศนคติร่วมกัน

บันทึกการสนทนากลุ่ม

Bertrand, Brow and Ward (1992) ได้กล่าวถึงการบันทึกการสนทนากลุ่มว่าสามารถกระทำได้ 3 วิธี ดังนี้

1. การจดบันทึกและการถอดความจากเทปอย่างละเอียดทุกคำพูด และบันทึกบรรยากาศการสนทนาด้วย วิธีนี้เหมาะสำหรับข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น มีเวลาเพียงพอ ไม่เร่งรีบ จุดประสงค์ของการศึกษาต้องการรายละเอียดเพื่อใช้เปรียบเทียบให้เห็นแตกต่างในกลุ่มประชากรที่ต่างกัน เช่น แยกตามเพศ อายุ กลุ่ม สถานะทางสังคม ภูมิลาเนา เป็นต้น
2. การจดบันทึกการสนทนา และบันทึกเทปประกอบ วิธีนี้จะเน้นการจดบันทึกอย่างละเอียด ไม่มีการถอดเทป เมื่อมีข้อไหนสงสัยก็ฟังจากเทปประกอบเท่านั้น วิธีนี้เหมาะสำหรับการวิจัยที่มีเวลาจำกัด การสนทนาใช้เวลามาก
3. การจดบันทึกอย่างเดียว โดยไม่ต้องบันทึกเทป วิธีนี้เหมาะสำหรับการวิจัยที่ใช้เวลาน้อย ประเด็นในการวิจัยเป็นเรื่องที่ง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน หรือจัดกลุ่มสนทนาเพื่อศึกษาประกอบเทคนิคอื่นๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

Krueger (1994) แสดงแนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มว่า ข้อมูลที่เป็นถ้อยคำหรือข้อความที่มาจากการแสดงความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มซึ่งอาจใช้คำที่ต่างกัน แต่ทว่ามีความหมายเหมือนกัน เพราะฉะนั้นผู้ที่ทำหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลต้องมีการเปรียบเทียบคำตอบว่ามีความคล้ายกัน เหมือนกัน เกี่ยวข้องกัน หรือไม่เกี่ยวข้องกัน นอกจากนี้ ยังต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่นที่เกี่ยวข้อง สมาชิกผู้เข้าร่วมประชุมพูดในบริบทเดียวกันหรือไม่และคำนึงถึงน้ำหนักของคำตอบ ความคงเส้นคงวาของคำตอบ การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกระบวนการสนทนากลุ่ม ต้องกระทำอย่างเป็นระบบ โดยมีขั้นตอนสำคัญ 6 ขั้นตอน คือ

1. การจัดลำดับคำถามและการใช้เวลาผู้ตอบคุ้นเคยกับประเด็นคำถามที่ใช้ในการสนทนา
2. การจับประเด็นที่ได้จากการสนทนากลุ่มและมีการบันทึก
3. การลงรหัสข้อมูล
4. การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลซ้ำ ซึ่งอาจเกิดขึ้นในกระบวนการกลุ่มหรือเกิดขึ้นภายหลัง โดยการให้สมาชิกตรวจสอบรายงานข้อเขียน

5. การตรวจสอบระหว่างผู้ดำเนินการอภิปรายกับผู้ช่วยหลังการสนทนากลุ่ม

6. การแลกเปลี่ยนรายงานระหว่างผู้เข้าร่วมในกระบวนการกับผู้เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มจะมีระดับของการการแปลความหมายที่เหมาะสมซึ่งเป็นคำต่อเนื่องและเริ่มตั้งแต่ข้อมูลดิบ การบรรยาย การตีความ และข้อเสนอแนะ ในส่วนของการวิเคราะห์จากทรานสคริปต์ (Transcript-based analysis) การวิเคราะห์จากเทป (Tape-based analysis) การวิเคราะห์จากการบันทึกย่อ (Note-based analysis) การวิเคราะห์จากความจำเป็น (Memory-based analysis) เป็นต้น

อย่างไรก็ตามวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลในช่วงแรก ควรดำเนินการโดยหลังการสนทนากลุ่ม ผู้ดำเนินการอภิปรายจะสรุปประเด็นให้สมาชิกฟังทันที เป็นการตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของการสรุปความคิดเห็นของกลุ่ม เพื่อเป็นการหาผลสรุปเบื้องต้นจากข้อค้นพบที่ได้จากการสนทนา สามารถเพิ่มเติมประเด็นหรือแก้ไขข้อผิดพลาดจากการสรุปได้ก่อนสิ้นสุดการประชุมกลุ่ม หลังจากสิ้นสุดการสนทนากลุ่มแล้วจะมีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) มีการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มแล้วสรุปเป็นข้อค้นพบจากการเก็บข้อมูล โดยนำเสนอตามหัวข้อที่กำหนด ในขั้นตอนนี้อาจใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยวิเคราะห์ข้อมูลได้

ข้อดีของเทคนิคการสนทนากลุ่ม

การสนทนากลุ่ม เป็นเทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพที่มีประโยชน์ต่อการระบุความต้องการจำเป็น (Needs identification) เนื่องจากเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมสนทนาสามารถแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกจากสภาพที่เป็นอยู่ในขณะนั้นได้อย่างเต็มที่ และสามารถแสดงความรู้สึกออกมาทั้งในด้านคำพูด ท่าทาง สีหน้าได้โดยตรง ผลจากการสนทนากลุ่มทำให้ทราบข้อคิดเห็นปฏิกิริยาโต้ตอบ และความต้องการจำเป็นของกลุ่มทันที ทำให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจน การมีปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มทำให้เกิดพลวัตในการกระตุ้นและส่งเสริมความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมการสนทนา ข้อมูลที่ได้จึงมีความหลากหลายและลึกซึ้ง นอกจากนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูลก็ใช้ระยะเวลาสั้น ไม่ต้องยุ่งยากในการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสนทนา ค่าใช้จ่ายต่ำ ทำให้สะดวก บรรยากาศสร้างสรรค์ ง่ายต่อการทำความเข้าใจในความคิดของสมาชิก มีความยืดหยุ่นสูงในทางปฏิบัติ

ข้อจำกัดของเทคนิคการสนทนากลุ่ม

เทคนิคการสนทนากลุ่ม มีข้อจำกัดเช่นเดียวกับเทคนิคการเก็บข้อมูลแบบอื่นๆ กล่าวคือ ในขั้นตอนของการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีความเป็นเอกพันธ์และเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากร เพื่อให้สามารถสรุปอ้างอิงผลการวิจัยได้นั้นค่อนข้างดำเนินการได้ยาก ต้องอาศัยทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์จากผู้ดำเนินการ จึงจะทำให้การสนทนากลุ่มประสบความสำเร็จและยิ่งถ้าผู้ดำเนินการสนทนามีความลำเอียงในการสนทนา ตั้งประเด็นคำถามในลักษณะการชี้นำ มีการชักจูง สอดแทรกความคิดเห็นของตนเองในระหว่างการประชุมจะยิ่งทำให้คำตอบที่ได้รับจากการประชุมกลุ่มบิดเบือนไปจากความเป็นจริง ประกอบกับข้อมูลที่ได้รับจากการใช้เทคนิควิธีนี้ เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งมีความยากในการวิเคราะห์และสรุปผล ความสำเร็จของกระบวนการขึ้นอยู่กับทักษะความสามารถของผู้ดำเนินการอภิปราย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เรื่อง การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย: เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยต้นแบบที่มีศักยภาพในการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย และเพื่อจัดทำแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มและรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมสำหรับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการตามขั้นตอนการดำเนินงานการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยไว้ 5 ขั้นตอน ได้แก่

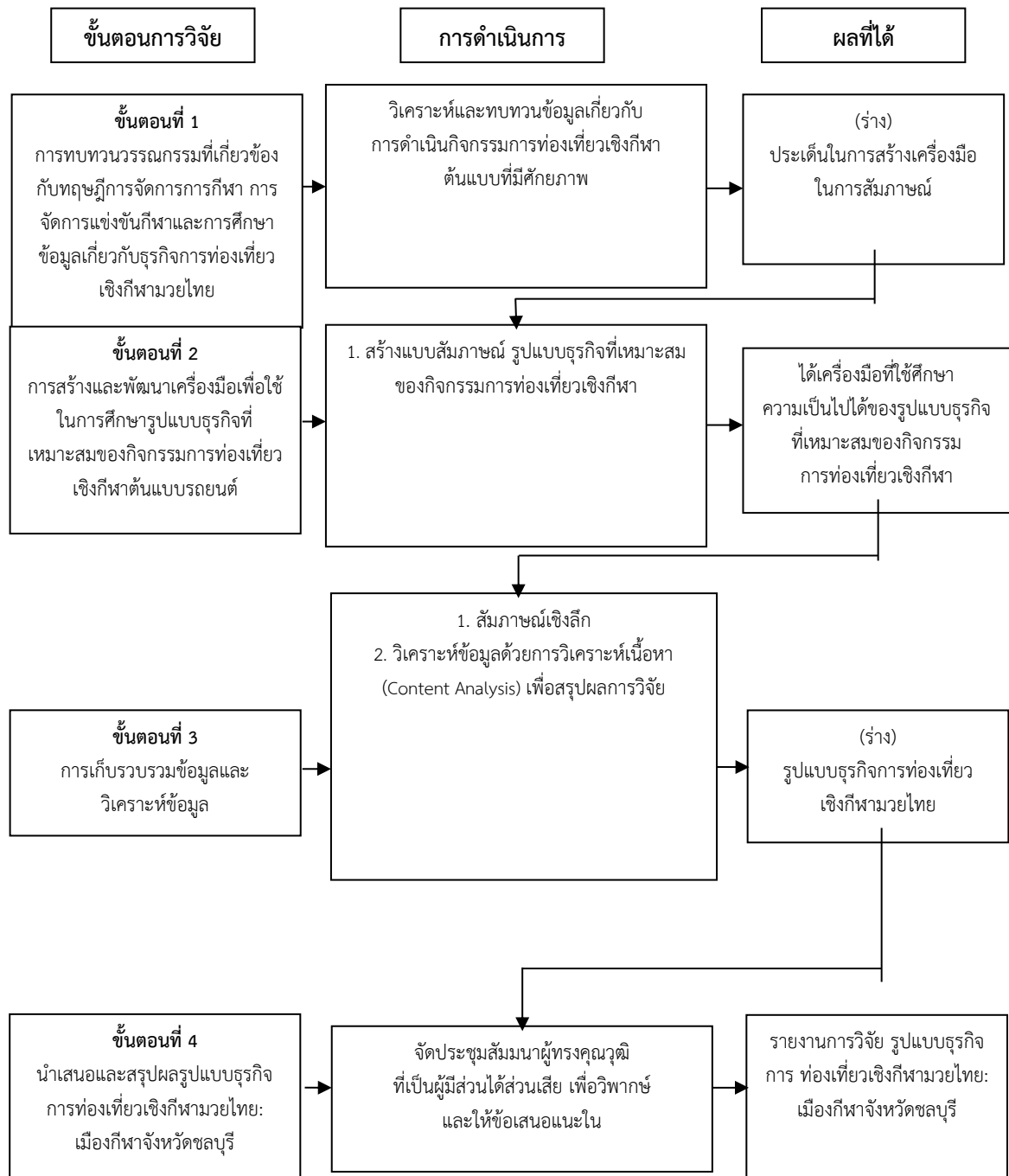
ขั้นตอนที่ 1 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการจัดการการกีฬา การจัดการแข่งขันกีฬาและการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย วิเคราะห์และทบทวนข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาต้นแบบที่มีศักยภาพศึกษา วิเคราะห์แนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มและรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมของกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาต้นแบบที่มีศักยภาพ

ขั้นตอนที่ 2 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยและมีหน้าที่การจัดการในระดับผู้จัดการหรือผู้บริหาร เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับภาพรวมธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย

ขั้นตอนที่ 3 นำผลการสัมภาษณ์เชิงลึกมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสรุปผลการวิจัย และวิเคราะห์ Business Model Canvas ของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยในกิจกรรมที่มีศักยภาพพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย

ขั้นตอนที่ 4 การสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อยืนยันผลการวิเคราะห์ข้อมูล และรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย: เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการการกีฬาและผู้ดำเนินธุรกิจมวยไทยอาชีพ มีบริบทเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย จำนวน 17 คน

ขั้นตอนที่ 5 สรุปผลการวิจัย

ภาพที่ 2.9 ขั้นตอนการวิจัยและผลที่ได้รับ

3.2 ประชากรในการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นบุคคลที่ดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัย ประเภทการจัดรายการแข่งขันมวย ณ สนามมวยมาตรฐาน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นผู้มีหน้าที่ในระดับการจัดการ โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนายสนามมวย จำนวน 5 คน และโปรโมเตอร์ จำนวน 3 คน กลุ่มการท่องเที่ยวประจำจังหวัด จำนวน 3 คน และกลุ่มหัวหน้าค่ายมวยหรือยิมมวย จำนวน 6 คน รวมจำนวน 17 คน

3.3 พื้นที่ในการวิจัย

พื้นที่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สนามมวยมาตรฐานที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานคณะกรรมการกีฬาผจญภัย การกีฬาแห่งประเทศไทย และการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดชลบุรี ได้แก่

1. สนามมวยเทพประสิทธิ์พญา
2. สนามมวยพญาบ็อกซิ่งเวิร์ลด์
3. สนามมวยแม็กซ์มวยไทย สเตเดียม
4. สนามมวยเจียฟู่พุ่มพันธ์ม่วง
5. สนามมวยนงนุชบ็อกซิ่งสเตเดียม

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง
2. เอกสารประกอบการยืนยันรูปแบบ

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งจดหมายขอความอนุเคราะห์พร้อมกับแบบสัมภาษณ์ไปยังกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 17 คน และประสานงานติดต่อนัดหมายวันและเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การสัมภาษณ์เชิงลึกใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) แล้วสรุปประเด็นสำคัญและยืนยันสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมสนทนากลุ่ม จำนวน 17 คน ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการจัดการการกีฬา ผู้ควบคุมกำกับดูแลธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัย นักวิชาการมวยไทย ผู้จัดการรายการแข่งขันมวยไทย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและสื่อกีฬาผจญภัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัย เรื่อง รูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย: เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยต้นแบบที่มีศักยภาพในการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยและจัดทำแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มและรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมสำหรับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์สถานการณ์การท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย: เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี พบว่าจากสถานการณ์ขณะที่ทำวิจัยได้เกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้เกิดแนวคิดวิถีชีวิตใหม่ New Normal เป็นผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทุกอย่างอย่างรวดเร็ว ทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจทำให้มีมุมมองและรูปแบบของการทำธุรกิจใหม่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์จริงในปัจจุบัน

จุดแข็ง

มวยไทยเป็นศิลปะการป้องกันตัวได้รับความนิยมทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ผู้ประกอบการมีความเข้าใจกลุ่มลูกค้าและสร้างความประทับใจให้กับลูกค้าเป็นอย่างดี ชลบุรีมีค่ายมวยจำนวนมากและมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ ชลบุรีเป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียงในเรื่องของการท่องเที่ยวและกีฬาใกล้กับกรุงเทพฯ ชลบุรีมีสถานที่จัดการแข่งขันที่มีชื่อเสียงและได้มาตรฐาน

จุดอ่อน

มุมมองการแข่งขันกีฬามวยไทยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะมีมุมมองในเรื่องของการเล่นการพนัน ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐในเรื่องการประชาสัมพันธ์ จังหวัดชลบุรียังขาดการตลาดท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย

โอกาส

การเป็นเมืองกีฬา ทำให้เกิดการสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การจัดตั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก EC ขอให้เกิดการกระตุ้นทางเศรษฐกิจและมีประชากรเข้ามาอยู่ในพื้นที่เพิ่มขึ้น เศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวก็เติบโตเนื่องจากมีเมืองท่องเที่ยวหลายแห่งในจังหวัดชลบุรี เช่น บางแสนเมืองพัทยาชายหาดบางเสร่ เป็นต้น

อุปสรรค

เนื่องจากสถานการณ์โควิด19 ทำให้นักท่องเที่ยวต่างประเทศและในประเทศไม่สามารถเดินทางเข้ามาในจังหวัดชลบุรีได้ การจำกัดพื้นที่การใช้งานของค่ายมวยสนามมวยและสถาบันฝึกสอนมวยเพื่อการศิลปะการต่อสู้และออกกำลังกาย การปรับมาตรฐานระยะห่าง ทำให้ต้องใช้พื้นที่มากขึ้น การให้บริการได้จำนวนน้อยลงหรือต้องเพิ่มชั่วโมงการให้บริการต้นทุนสูงขึ้น

ความต้องการของนักท่องเที่ยว

มีความต้องการเห็นศิลปะมวยไทยในการแข่งขันจริงและมีมาตรฐาน การลดความแออัดของการเข้าชม การจองตั๋วในระบบออนไลน์ ความต้องการสถาบันสอนมวยไทยแบบครบวงจรทั้งหลักสูตรสถานที่พักตลอดจนการดูแลเรื่องของโภชนาการของนักท่องเที่ยวที่สนใจเข้ามาเรียนรู้ศิลปะการป้องกันตัวมวยไทยหรือประสงค์จะเป็นนักมวยอาชีพและเป็นเลิศ นักท่องเที่ยวต้องการความหลากหลายเช่นการไหว้ครูการเผยแพร่และให้ความรู้ในการถ่ายทอดศิลปะมวยไทยและควรผสมผสานกับการท่องเที่ยวอื่นๆ เพื่อให้เกิดความบันเทิงร่วมกัน ปัญหาและอุปสรรคด้านต่างๆ ด้านเศรษฐกิจสถานการณ์ปัจจุบันส่งผลให้ผู้ประกอบการได้รับผลกระทบจากการที่นักท่องเที่ยวไม่สามารถมาใช้บริการได้ ผู้ประกอบการต้องรับผิดชอบเรื่องของค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรอุปกรณ์การดูแลเรื่องระบบความสะอาด

ปัญหาและอุปสรรคด้านต่างๆ

ด้านเศรษฐกิจสถานการณ์ปัจจุบันส่งผลให้ผู้ประกอบการได้รับผลกระทบจากการที่นักท่องเที่ยวไม่สามารถมาใช้บริการได้ ผู้ประกอบการต้องรับผิดชอบเรื่องของค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรอุปกรณ์การดูแลเรื่องระบบความสะอาด ด้านที่พักนักท่องเที่ยว นักมวยและคณะนักมวยควรมีมาตรฐานและความปลอดภัย ด้านข้อมูลของค่ายมวย ควรมีการให้ข้อมูลละเอียดในเรื่องของครูมวย นักกีฬาที่พักอุปกรณ์สนับสนุนที่ทันสมัยถูกต้องตามมาตรฐาน ด้านการบริหาร การบริหารค่ายมวย ควรนำระบบการบริหารงานที่มีคุณภาพมาใช้เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันทั้งในและต่างประเทศ ด้านการบริหารการเงินและการลงทุน รัฐบาลควรเปิดโอกาสให้เกิดมีการลงทุนร่วมกันระหว่างชาวไทยและชาวต่างชาติ เพื่อให้เกิดสภาพคล่องในการทำธุรกิจมวยไทยหรือสามารถกู้เงินจากสถาบันการเงินในการลงทุนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย ด้านการตลาด ผู้ประกอบการยังขาดความเข้าใจในเรื่องของการตลาดการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย

กิจกรรมมวยไทยที่สามารถดำเนินกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเชิงมวยไทย

กิจกรรมเยี่ยมชมค่ายมวยการฝึกซ้อมจริง การจัดการแข่งขันชมมวยไทย การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการกีฬามวยไทยเพื่อการท่องเที่ยว โดยกำหนดระยะเวลาเป็นหลักสูตร 1 วัน หลักสูตร 1 สัปดาห์ และหลักสูตร 1 เดือน การแสดงโชว์แม่ไม้มวยไทยประกอบเสียงเพลง เช่น คีตะมวยไทย ดึงดูดความสนใจให้กับนักท่องเที่ยวได้ เพื่อรับชมความหลากหลายของศิลปะมวยไทยนอกเหนือจากการต่อสู้กันบนเวที

รูปแบบการดำเนินการกิจกรรม เพื่อนำมาเป็นกิจกรรมตัวแทนในการสร้างมูลค่าเพิ่มของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย

กิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะมวยไทย โดยสถาบันสอนมวยไทย จากปัจจัยมวยไทยเป็นศิลปะของการต่อสู้มีความเป็นศาสตร์และศิลป์โดยใช้ส่วนของร่างกายเป็นอาวุธ การแสดงท่าทางถ่ายทอดความแข็งแกร่งอารมณ์ที่ดุเดือดผสมผสานกับความอ่อนช้อยของท่วงท่ามวยไทยเป็นกีฬาต่อสู้ที่ใช้ระยะเวลาเพียงไม่นานในการแข่งขันขอทราบผลได้ทันที จึงได้รับความนิยมมาจากอดีตถึงปัจจุบัน ในมุมมองของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย สามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศไทยจำนวนมากต่อปี ในช่วง

ที่ไม่มีเหตุการณ์โควิดมวยไทยเป็นกีฬาที่ชาวต่างชาติให้ความนิยมชมการแข่งขันและส่งผลให้มาศึกษา มวยในประเทศไทย จากปรากฏการณ์ที่ผ่านมาเห็นได้ว่ามีนักมวยไทยชาวต่างชาติเพิ่มมากขึ้นแล้วก็มี การแข่งขันมวยไทยในเวทีมาตรฐานต่างๆ ของโลกมากขึ้น การจัดแข่งขันกีฬามวยไทยทั้งในประเทศ ต่างประเทศทำให้เกิดรูปแบบของนักท่องเที่ยวกีฬาเกี่ยวกับบริษัททัวร์ที่มีความสนใจจะชมการแข่งขันมวยไทย และเข้ามาซื้อคอร์สเรียนมวยในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นในหัวเมืองต่างๆ เช่น พัทยา เมืองชลบุรี และ ศรีราชา เป็นต้น

ทำให้เกิดสนามมวยที่มีชื่อเสียงและมีสถาบันฝึกสอนมวยไทย Academy เพิ่มจำนวนขึ้น ในเขตพื้นที่ศรีราชาและพัทยา ส่งผลให้เกิดนักท่องเที่ยวที่ให้ความสนใจมาเรียนฝึกตามจุดมุ่งหมาย ต่างๆ และการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจทางด้านนี้มีความเจริญรุ่งเรืองมากขึ้น จุดเด่น ก็คือ ตัวผู้ ฝึกสอนเองที่เป็นอดีตนักมวยอาชีพ นักมวยทีมชาติ ดารา และปัจจุบันผ่านการอบรมมาเป็นผู้ฝึกสอน ประกอบกับการจัดรูปแบบของสถาบันใดที่ทันสมัยและมีอุปกรณ์ที่ได้มาตรฐานตอบสนองต่อผู้เรียนได้ เป็นอย่างดี

วิเคราะห์โครงสร้างทางธุรกิจ Business Model Canvas ของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยในกิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะมวยไทย โดยสถาบันสอนมวยไทย

กลุ่มลูกค้า (Customer Segments: CS)

การค้นหากลุ่มของนักท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยที่เป็นเป้าหมายหลักของการสร้างมูลค่าเพิ่มในกิจกรรมเช่นนักท่องเที่ยวชาวไทย ชาวจีน ชาวญี่ปุ่นนักท่องเที่ยวชาวยุโรป กลยุทธ์การจัดการลูกค้าในเรื่องของกลยุทธ์แบบตลาดมวลชน กลยุทธ์ตลาดย่อยตลาดที่หลากหลายโดยเฉพาะด้านใช้กิจกรรมการตลาดโดยเน้นไปที่ลูกค้ากลุ่มเป้าหมายหลักของการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยเพื่อสุขภาพกลุ่ม ผู้ชาย ผู้หญิง เด็กและเยาวชน

ช่องทางเข้าถึง (Channels: CH)

ช่องทางที่เข้าถึงโดยตรงได้แก่สถาบันสอนมวยไทย ยิมมวยไทย ค่ายมวยไทย ช่องทางที่เข้าถึงทางอ้อมได้แก่ช่องทางผ่านธุรกิจการท่องเที่ยวเพื่อชมกีฬาอื่นๆช่องทางสารสนเทศของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ความสัมพันธ์กับลูกค้า (Customer Relationships: CR)

การสร้างความสัมพันธ์และการทำความรู้จักกับนักท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย เพื่อสุขภาพก่อนที่จะเดินทางมาใช้บริการสถาบันสอนมวยไทย การคัดเลือกและฝึกอบรมบุคลากรที่มาเป็นผู้ฝึกสอน บุคลากรที่มารับรองดูแลนักท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยให้บริการด้วยหัวใจสยามเมืองยิ้ม การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลนักท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย

กระแสรายได้ (Revenue Streams: RS)

รายได้จากการดำเนินการจากการเดินทางท่องเที่ยวโดยตรง เพื่อมาเรียนรู้ศิลปะการป้องกันตัวด้วยมวยไทยจากสถาบันสอนมวยไทย รายได้ต่อเนื่องจากการเดินทางท่องเที่ยวเข้าหรือมาฝึกสอนตามโปรแกรมที่อบรมในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

ทรัพยากรหลัก (Key Resources: KR)

ทรัพยากรทางกายภาพได้แก่อุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ ในสถาบันสอนมวยไทย ทรัพยากรทางปัญญาจะเกิดภูมิปัญญาความรู้ของผู้ฝึกสอนโดยครูมวยซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของสถาบันสอนมวยไทยนั้นๆ ทรัพยากรบุคคลเป็นหัวใจสำคัญของการบริการด้านการศึกษา ผู้สอนจะต้องมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่ถูกต้อง ทรัพยากรทางการเงิน เงินทุนหมุนเวียน

กิจกรรมหลัก (Key Activities: KA)

กิจกรรมหลักพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเรียนรู้ศิลปะมวยไทย เช่น เรียนรู้เพื่อเป็นการป้องกันตัวเองเรียนรู้ เพื่อความสามารถในการแข่งขันที่เป็นเลิศ หรือการเรียนรู้เพื่อสุขภาพของร่างกายแข็งแรง ควรมีกิจกรรมเสริมที่เกี่ยวข้องกัน เช่น กิจกรรมเยี่ยมค่ายมวย กิจกรรมเรียนรู้เชิงวัฒนธรรมของศิลปะมวยไทยความเป็นมาของสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์มวยไทย เวทีแข่งขันชมมวยต่างๆ ที่มีชื่อเสียงในจังหวัดชลบุรี เช่น MAX มวยไทย ค่ายมวยศิษย์ยอดธง เป็นต้น

พันธมิตรหลัก (Key Partners: KP) พันธมิตรแนวตั้งได้แก่สถาบันสอนมวยไทยและโปรแกรมจัดการแข่งขันมวยไทย โรงแรม หอพัก โฮมสเตย์ ร้านอาหารในบริเวณสถาบันสอนมวยไทย มีร้านอาหารท้องถิ่น พันธมิตรแนวราบการสร้างพันธมิตรกับค่ายมวย ร้านอุปกรณ์กีฬา ร้านเสื้อผ้ากีฬา

โครงสร้างต้นทุน (Cost Structure: C\$)

การศึกษาโครงสร้างต้นทุนของการตลาดท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยในเมืองกีฬาชลบุรี ในสถาบันสอนมวยไทยแยกตามกิจกรรม กำหนดแนวทางการตลาดที่สามารถเพิ่มการประหยัดจากขนาดของสถาบันสอนมวยไทย ประหยัดจากขอบเขตของสถาบันสอนมวยไทย

คุณค่าที่นำเสนอ (Value Propositions: VP)

การให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ที่แปลกใหม่การสร้างความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสถาบันมวยไทย การลดต้นทุนการผลิตทางด้านราคาการพัฒนาการเข้าถึงการเพิ่มความสะดวกสบาย ระบบการป้องกันโรคติดต่อโควิด-19

แนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยในกิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะมวยไทย โดยสถาบันสอนมวยไทย

การตลาดที่ตอบสนองคุณค่าจากการใช้งานจริง (Functional Value)

การสร้างคุณค่าเน้นประโยชน์ที่เกิดขึ้นจริง การฝึกศิลปะมวยไทยสามารถนำมาใช้ในการป้องกันตัวจากเหตุการณ์เฉพาะหน้าเบื้องต้นได้จริงและส่งผลต่อสุขภาพร่างกายที่ดี อีกทั้งยังเป็นศิลปะผสมผสานกับความหมายจากการไหว้ครูท่าต่างๆ เป็นการอบอุ่นร่างกายทุกส่วนของกล้ามเนื้อ

การตลาดที่ตอบสนองคุณค่าทางอารมณ์ (Emotional Value)

การประยุกต์มวยไทย สามารถลดสภาวะความเครียด การได้ออกกำลังกายก่อให้เกิดความสนุกสนานและบันเทิง การประกอบกับเพลงหรือจังหวะต่างๆ

การตลาดที่ตอบสนองคุณค่าทางสังคม (Social Value)

การสร้างเครือข่ายจากมวยไทย กลุ่มเพื่อนใหม่ในวงการมวยไทยได้ทั่วโลกเกิดความมั่นใจในตนเองเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพ

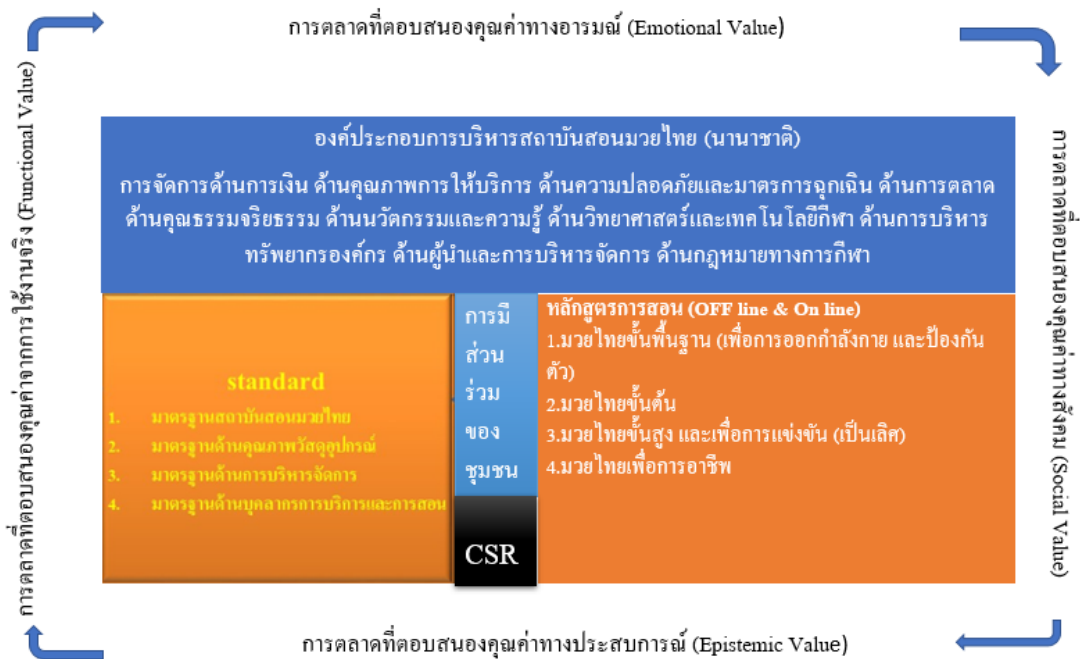
การตลาดที่ตอบสนองคุณค่าทางประสบการณ์ (Epistemic Value)

การสืบสานและอนุรักษ์มวยไทยตั้งแต่บรรพบุรุษเป็นตำนานของคนไทย โดยเฉพาะคนไทยต้องเป็นมวยไทยชกมวยไทย ทั้งยังเป็นคุณค่าของคนทั่วโลกที่นิยมชมชอบกีฬามวยไทยนำมาซึ่งรายได้ให้กับครอบครัวหากศึกษามวยไทยจนสามารถเป็นอาชีพได้ ขณะเดียวกันก็เป็นศิลปะการป้องกันตัวซึ่งจะลดปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นเบื้องต้น

รูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี

ผู้วิจัยได้นำเสนอรูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย: เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี โดยประยุกต์แนวทางการบริหารค่ายมวย และมาตรฐานและรูปแบบการบริหารจัดการสถาบันสอนมวยไทยมาผสมผสาน และนำหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนมากร่างเป็นรูปแบบ

รูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย: เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี (กิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะมวยไทย โดยสถาบันสอนมวยไทย) โดยองค์ประกอบการบริหาร 11 ด้าน มาตรฐานของมวยไทย และหลักสูตรการสอน โดยเชื่อมโยงกับข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญที่เสนอแนะการมีส่วนร่วมของชุมชนที่ใกล้เคียงสถาบันสอนมวยไทย อีกทั้งบทบาทความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กร ดำเนินกิจการภายใต้หลักจริยธรรมและการจัดการที่ดี โดยรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร อันนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (CSR: Corporate Social Responsibility) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการรูปแบบไปใช้จริง

ภาพที่ 4.1 รูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย: เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี (กิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะมวยไทย โดยสถาบันสอนมวยไทย)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เรื่อง รูปแบบธุรกิจ การท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย: เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยต้นแบบที่มีศักยภาพในการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย และเพื่อจัดทำแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มและรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสม สำหรับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย ประกอบด้วยขั้นตอนการ ดำเนินการวิจัย และระเบียบวิธีวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย เพื่อให้การดำเนินการตามขั้นตอนการดำเนินงานการวิจัย ซึ่ง ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยไว้ 5 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการจัดการการกีฬา การจัดการแข่งขันกีฬาและการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย วิเคราะห์และ ทบทวนข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาต้นแบบที่มีศักยภาพศึกษา วิเคราะห์ แนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มและรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมของกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาต้นแบบที่มี ศักยภาพ

ขั้นตอนที่ 2 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยและมีหน้าที่การจัดการในระดับผู้จัดการหรือ ผู้บริหาร เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับภาพรวมธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย

ขั้นตอนที่ 3 นำผลการสัมภาษณ์เชิงลึกมาวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสรุปผลการวิจัย และวิเคราะห์ Business Model Canvas ของธุรกิจ การท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยในกิจกรรมที่มีศักยภาพพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวย ไทย

ขั้นตอนที่ 4 การสัมภาษณ์เชิงลึกยืนยันผลการวิเคราะห์ข้อมูล และรับข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย: เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี โดยเชิญ ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการการกีฬาและผู้ที่ดำเนินธุรกิจมวยไทยอาชีพ มีบริบท เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย จำนวน 7 คน

ขั้นตอนที่ 5 สรุปผลการวิจัย

5.1 สรุปผลการวิจัย

รูปแบบการดำเนินการกิจกรรม เพื่อนำมาเป็นกิจกรรมตัวแทนในการสร้างมูลค่าเพิ่มของ ธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะมวยไทย โดยสถาบันสอนมวยไทย

วิเคราะห์โครงสร้างทางธุรกิจ Business Model Canvas ของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัยไทยในกิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะผจญภัย โดยสถาบันสอนมวยไทย

1. กลุ่มลูกค้า (Customer Segments: CS) การค้นหากลุ่มของนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัยที่เป็นเป้าหมายหลักของการสร้างมูลค่าเพิ่มในกิจกรรมเช่นนักท่องเที่ยวชาวไทย ชาวจีน ชาวญี่ปุ่น นักท่องเที่ยวชาวยุโรป กลยุทธ์การจัดการลูกค้าในเรื่องของกลยุทธ์แบบตลาดมวลชน กลยุทธ์ตลาดย่อยตลาดที่หลากหลายโดยเฉพาะด้านใช้กิจกรรมการตลาดโดยเน้นไปที่ลูกค้ากลุ่มเป้าหมายหลักของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัยไทยเพื่อสุขภาพกลุ่มผู้ชาย ผู้หญิง เด็ก และเยาวชน

2. ช่องทางเข้าถึง (Channels: CH) ช่องทางที่เข้าถึงโดยตรงได้แก่สถาบันสอนมวยไทย ยิมมวยไทย ค่ายมวยไทย ช่องทางที่เข้าถึงทางอ้อมได้แก่ช่องทางผ่านธุรกิจการท่องเที่ยวเพื่อชมกีฬาอื่นๆ ช่องทางสารสนเทศของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

3. ความสัมพันธ์กับลูกค้า (Customer Relationships: CR) การสร้างความสัมพันธ์และการทำความรู้จักกับนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัยไทยเพื่อสุขภาพก่อนที่จะเดินทางมาใช้บริการสถาบันสอนมวยไทย การคัดเลือกและฝึกอบรมบุคลากรที่มาเป็นผู้ฝึกสอน บุคลากรที่มารับรองดูแลนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัยไทยให้บริการด้วยหัวใจสยามเมืองยิ้ม การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัยไทย

4. กระแสรายได้ (Revenue Streams: RS) รายได้จากการดำเนินการจากการเดินทางท่องเที่ยวโดยตรงเพื่อมาเรียนรู้ศิลปะการป้องกันตัวด้วยมวยไทยจากสถาบันสอนมวยไทย รายได้ต่อเนื่องจากการเดินทางท่องเที่ยวหรือมาฝึกสอนตามโปรแกรมที่อบรมในระดับที่สูงขึ้นไป

5. ทรัพยากรหลัก (Key Resources: KR) ทรัพยากรทางกายภาพได้แก่อุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ ในสถาบันสอนมวยไทย ทรัพยากรทางปัญญาจะเกิดภูมิปัญญาความรู้ของผู้ฝึกสอนโดยครูมวยซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของสถาบันสอนมวยไทยนั้นๆ ทรัพยากรบุคคลเป็นหัวใจสำคัญของการบริการด้านการศึกษาสอนจะต้องมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่ถูกต้อง ทรัพยากรทางการเงิน เงินทุนหมุนเงิน

6. กิจกรรมหลัก (Key Activities: KA) กิจกรรมหลักพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเรียนรู้ศิลปะมวยไทย เช่น เรียนรู้เพื่อเป็นการป้องกันตัวเอง เรียนรู้เพื่อความสามารถในการแข่งขันที่เป็นเลข หรือการเรียนรู้เพื่อสุขภาพของร่างกายแข็งแรง ควรมีกิจกรรมเสริมที่เกี่ยวข้องกันเช่นกิจกรรมเยี่ยมค่ายมวย กิจกรรมเรียนรู้เชิงวัฒนธรรมของศิลปะมวยไทย เป็นมาของสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์มวยไทย เวทีแข่งขันชมมวยต่างๆ ที่มีชื่อเสียงในจังหวัดชลบุรี เช่น MAX มวยไทย ค่ายมวยศิษย์ยอดธง เป็นต้น

7. พันธมิตรหลัก (Key Partners: KP) พันธมิตรแนวตั้งได้แก่สถาบันสอนมวยไทย และโปรโมเตอร์จัดการแข่งขันมวยไทย โรงแรม หอพัก โฮมสเตย์ ร้านอาหารในบริเวณสถาบันสอนมวยไทย มีร้านอาหารท้องถิ่น พันธมิตรแนวราบการสร้างพันธมิตรกับค่ายมวย ร้านอุปกรณ์กีฬา ร้านเสื้อผ้ากีฬา

8. โครงสร้างต้นทุน (Cost Structure: C\$) การศึกษาโครงสร้างต้นทุนของการตลาดท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัยในเมืองกีฬาชลบุรี ในสถาบันสอนมวยไทยแยกตามกิจกรรม กำหนดแนวทางการตลาดที่สามารถเพิ่มการประหยัดจากขนาดของสถาบันสอนมวยไทย ประหยัดจากขอบเขตของสถาบันสอนมวยไทย

9. คุณค่าที่นำเสนอ (Value Propositions: VP) การให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ที่แปลกใหม่การสร้างความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสถาบันมวยไทย การลดต้นทุนการผลิตทางด้านราคาการพัฒนาการเข้าถึงการเพิ่มความสะดวกสบาย ระบบการป้องกันโรคติดต่อโควิด-19

แนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัยในกิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะมวยไทย โดยสถาบันสอนมวยไทย

แนวทางหลัก	แนวทางย่อย
การตลาดที่ตอบสนองคุณค่าจากการใช้งานจริง	การสร้างคุณค่าเน้นประโยชน์ที่เกิดขึ้นจริง การฝึกศิลปะมวยไทยสามารถนำมาใช้ในการป้องกันตัวจากเหตุการณ์เฉพาะหน้าเบื้องต้นได้จริงและส่งผลต่อสุขภาพร่างกายที่ดี การส่งเสริมการไหว้ครูซึ่งเป็นศิลปะผสมผสานกับความหมายจากท่าการไหว้ครู รวมถึงเป็นการอบอุ่นร่างกายทุกมัดกล้ามเนื้อ
การตลาดที่ตอบสนองคุณค่าทางอารมณ์	การประยุกต์ใช้มวยไทย เพื่อลดสภาวะความเครียด การส่งเสริมให้ออกกำลังกายด้วยกีฬาผจญภัยให้เกิดความสนุกสนานและบันเทิง การใช้มวยไทยประกอบกับเพลงหรือจังหวะต่างๆ
การตลาดที่ตอบสนองคุณค่าทางสังคม	การสร้างเครือข่ายจากมวยไทยทั่วโลก การความมั่นใจในตนเอง เปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพ
การตลาดที่ตอบสนองคุณค่าทางประสบการณ์	การสืบสานและอนุรักษ์มวยไทย การส่งเสริมคนไทยต้องเป็นมวยไทยในชุมชน การสร้างอาชีพและโอกาสจากกีฬาผจญภัยไทยศการป้องกันตัวจากเหตุการณ์ร้ายเบื้องต้น

ตารางที่ 5.1 แนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัยในกิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะมวยไทย โดยสถาบันสอนมวยไทย

รูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัยไทย: เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี ในกิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะมวยไทย โดยสถาบันสอนมวยไทย ประกอบด้วย การสร้างมูลค่าทางการตลาด 4 ประการ องค์ประกอบของการบริหาร มาตรฐานและหลักสูตรการสอน การมีส่วนร่วมในชุมชน และการรับผิดชอบต่อสังคม

ภาพที่ 5.1 การตลาดที่ตอบสนองคุณค่าทางประสพการณ์ (Epistemic Value)

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

รูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย: เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี จะต้องคำนึงถึงมาตรฐานและหลักสูตรการสอน เป็นผลิตภัณฑ์ที่สร้างคุณค่าให้กับสถาบันสอนมวยไทย มาตรฐานด้านอาคารสถานที่ พื้นที่สำหรับฝึกซ้อมมวยต้องปูด้วยวัสดุที่มีความนุ่ม เช่น ยาง ฝ้ายอ่อน ฟองน้ำ หรือวัสดุอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นที่ใช้สอยหรืออุปกรณ์ต่างๆ มีความสำคัญกับนักกีฬา ผู้ใช้บริการและบุคลากร การวางแผนการใช้งานอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างถูกต้อง เหมาะสมกับคนและกับการใช้งานเพื่อให้เกิดความราบรื่น และปลอดภัย และเพื่อให้มั่นใจว่าค่ายมวยสามารถสร้างรายได้ สร้างความพึงพอใจให้ผู้ใช้งาน โดยต้องคำนึงถึงความสะดวกต่อการบำรุงรักษาในอนาคต (Millet, John D,1954) มาตรฐานด้านวัสดุอุปกรณ์มีขนาดและคุณภาพตามมาตรฐานสถานประกอบการ มีเวที คือ สถานที่ที่ประกอบขึ้นเพื่อใช้ในการแข่งขัน หรือฝึกซ้อมมวยไทยและออกกำลังกาย โดยต้องสร้างให้แข็งแรงปลอดภัย มาตรฐานด้านการให้บริการ มีการทดสอบสมรรถภาพทางกายและสุขภาพ คัดกรองระดับทักษะมวยไทยของผู้เรียนก่อนการเรียน มีการจัดการชั้นเรียนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ผู้ฝึกตามหลักสูตรการเรียนมวยไทยของสถาบัน มาตรฐานด้านบุคลากร การบริการและการสอน คุณสมบัติของบุคลากรต้อง ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรครูมวยไทย หรือผู้ฝึกสอนมวยไทยจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาของประเทศไทย หลักสูตรสามารถตอบสนองกับผู้เรียนได้ มวยไทยขั้นพื้นฐาน (เพื่อการออกกำลังกาย และป้องกันตัว) มีการออกแบบประกอบไปด้วย 4 ชั้น ดังนี้ มวยไทยขั้นพื้นฐาน (เพื่อการออกกำลังกายและป้องกันตัว) มวย

ไทยขึ้นต้น (เพื่อการออกกำลังกายและป้องกันตัว) มวยไทยขึ้นสูง เพื่อการแข่งขันและมวยไทยเพื่อการอาชีพ (นาคิน คำศรี ,2562)

ด้านการจัดการสถาบันสอนมวยไทย มีองค์ประกอบ 11 ด้าน ได้แก่ การจัดการด้านการเงิน ด้านคุณภาพการให้บริการ ด้านความปลอดภัยและมาตรการฉุกเฉิน ด้านการตลาด ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านนวัตกรรมและความรู้ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกีฬา ด้านการบริหารทรัพยากรองค์กร ด้านผู้นำและการบริหารจัดการ ด้านกฎหมายทางการกีฬา (สัญลักษณ์ หงษ์โต ,2564) ตรงกับหลักการจัดการเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างมากในการบริหารค่ายมวยไทยและเป็นกลไกหลักของการใช้การสร้างและรักษาความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรทั้งหมด (Chelladurai ,1994) การจัดการช่วยลดจุดอ่อนลดต้นทุนค่าใช้จ่าย สร้างผลผลิตในองค์การเพิ่มมากขึ้นและลดปัญหาอุปสรรค (สุพานี สฤกษ์วานิช, 2552)

ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา มีส่วนสำคัญเป็นการประชาสัมพันธ์พร้อมกับการสืบสานวัฒนธรรมมวยไทยให้คงอยู่ และเกิดความเป็นมิตรกับชุมชนในการทำธุรกิจสถาบันสอนมวยไทย การให้ความรู้ในการเป็นเมืองกีฬาควบคู่กับชุมชน มีส่วนร่วมเป็นเจ้าของและมีส่วนร่วมในกระบวนการเสนอแนวทางและการตัดสินใจ โดยการทำความเข้าใจ เสนอแนะ รับฟังความคิดเห็น โดยใช้ตัวแทนจากผู้มีความรู้ความสามารถ เข้าร่วมประชุมวางแผนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมกีฬาสถาบันสอนมวยไทยในพื้นที่นั้น (ไพโรจน์ สว่างไพโร และคณะ ,2565)

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

การนำผลงานวิจัยไปใช้ควรคำนึงถึงบริบทของพื้นที่ ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันทั้งนี้ สามารถนำผลการวิเคราะห์โครงสร้างทางธุรกิจ Business Model Canvas ของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยในกิจกรรมการเรียนรู้ศิลปมวยไทย โดยสถาบันสอนมวยไทย ไปประกอบการพิจารณาได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาในประเด็นระบบห่วงโซ่อุปทานของรูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย ในเขตเมืองกีฬาจังหวัดอื่นๆ
2. ควรมีการศึกษามาตรฐานสถาบันสอนมวยไทยในสถานการณ์โควิด-19 เพื่อหามาตรฐานที่สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้ธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยสร้างสามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างยั่งยืน

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2549). มาตรฐานการส่งเสริมกีฬา. เข้าถึงได้จาก <http://www.tlg.rmutt.ac.th/?p=3494>
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2558). ข้อมูลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. เข้าถึงได้จาก <http://www.dla.go.th/work/abt/>
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2550). ยุทธศาสตร์การพัฒนากีฬาชาติ (พ.ศ. 2550-2554). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ องค์การค้า สกสศ.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2552). ประมวลกฎหมายท่องเที่ยวและกีฬา. พิมพ์ครั้งที่ 1, สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, สำนักกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2555). แผนพัฒนากีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (2555-2559). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การค้า สกสศ.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2557). เกี่ยวกับกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. เข้าถึงได้จาก www.mots.go.th
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548. ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 122 ตอนพิเศษ 39 ง ประกาศ ณ วันที่ 25 พฤษภาคม 2548.
- การกีฬาแห่งประเทศไทย. (2542). รายงานผลการประเมินแผนพัฒนาการกีฬาแห่งประเทศไทย. ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2540-2544) ระยะครึ่งแผน. กรุงเทพฯ: เอกพิมพ์ไทย.
- การกีฬาแห่งประเทศไทย. (2557). แผนยุทธศาสตร์การกีฬาแห่งประเทศไทย (2557-2559). เข้าถึงได้จาก <http://www.sat.or.th/PDF/Strategy/strategy.pdf>
- การกีฬาแห่งประเทศไทย. (2551). คู่มือสมรรถนะหลักของพนักงานการกีฬาแห่งประเทศไทย. บริษัท นอลลิจ เพาเวอร์ จำกัด
- การกีฬาแห่งประเทศไทย. (2551). โครงสร้างการบริหารการกีฬาแห่งประเทศไทย. เข้าถึงได้จาก http://web2.sat.or.th/sat/index.php?option=com_satadmin&Itemid=55
- การกีฬาแห่งประเทศไทย. (2558). โครงสร้างการบริหารสมาคมกีฬาจังหวัด. เข้าถึงได้จาก <http://www.sat.or.th/th/sport-for-excellence/province-sport-association.aspx>
- กาญจนชนก ภัทรวนิชานันท์, วรทิพย์ มีมาก และประพีร์ อภิชาติสกุล. (2554). การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะหลักเพื่อใช้ประเมินข้าราชการ กรณีศึกษา: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 5(2), พฤษภาคม-สิงหาคม.
- กาหลง เย็นจิตต์. (2548). การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานศูนย์กีฬาตำบลของการกีฬาแห่งประเทศไทย. หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬามหาวิทยาลัยบูรพา.
- เกษม นครเขตต์. (2555). ศิลปะแห่งกีฬา : The Art of Sports. พิมพ์ครั้งที่ 2, บริษัท เพชรเกษมพรินต์ติ้งกรุ๊ป จำกัด.

- ขจรศักดิ์ ศิริมัย. (2554). เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับสมรรถนะ. เข้าถึงได้จาก <http://competency.rmutp.ac.th/wp-content/uploads/2011/01/aboutcompetency.pdf>
- คณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์. (2545). โครงสร้างการบริหาร คณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์. เข้าถึงได้จาก www.olympicthai.or.th
- จิระประภา อัครบวร. (2549). Competency คืออะไรกันแน่. วารสารดำรงราชานุภาพ, (กรกฎาคม-กันยายน). 6(20) : 1-3.
- จิตติมา อัครธิติพงศ์. (2556). เอกสารประกอบการสอนวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์, คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. เข้าถึงได้จาก <http://gallery.aru.ac.th/~manage/hr/pdf/HumanResourceDevelopment.pdf>
- จุมพล พูลภัทรชีวิน. (2535). เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research), เทคนิคการวิเคราะห์หัตถ์โยบาย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2556). (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา พ.ศ. 2556 - 2559. คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. เข้าถึงได้จาก <http://www.spsc.chula.ac.th/>
- เจริญ กระบวนรัตน์. (2557). วิทยาศาสตร์การฝึกสอนกีฬา : Science of Coaching. กรุงเทพฯ: บริษัท สิทธนาถือปี่เซ็นเตอร์ จำกัด.
- ฉันทพิมพ์ บรรจงจิตร. (ม.ป.ป.). กฎหมายเกี่ยวกับกีฬาอาชีพในต่างประเทศ. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2558 เข้าถึงได้จาก http://www.lawreform.go.th/lawreform/images/th/content/th/592/c592_1.pdf
- ชินวรรณ บุญยเกียรติ. (2554). มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา. ราชกิจจานุเบกษา, กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชัชวาลย์ รัตนพร. (2556). โปรแกรมพัฒนาสมรรถนะการเป็นวิทยากรนันทนาการของนักศึกษา สถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. ปรินญาดุษฎิบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,. พฤษภาคม 2556.
- ชาย โปธิสิตา. (2552). ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินติ้ง แอนด์ พับริชชิ่ง.
- ณรงค์วิทย์ แสันทอง. (2547). มารูจัก COMPETENCY กันเถอะ. กรุงเทพฯ : เอช อาร์ เซ็นเตอร์. หน้า 10-11.
- ดวงนภา ศรีนันทวงศ์. (2548). โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ในทศวรรษหน้า. ปรินญาศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดาระกา ศิริสันติสัมฤทธิ์. (2555). การศึกษารูปแบบสมรรถนะของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ ในสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 11(1), ตุลาคม 2554 – มกราคม 2555.
- ตุลา มหาพสุธานนท์. (2547). หลักการจัดการหลักการบริหาร. กรุงเทพฯ: เพิ่มทรัพย์การพิมพ์.

- เทียนชัย ศศิศาสตร์. (2554). การบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย. เข้าถึงได้จาก http://www.polsci-law.buu.ac.th/technic/stock_view.php?stock_id=12
- เทียน ทองแก้ว . (2550) . สมรรถนะ (Competency): หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2554). พฤติกรรมบุคคลในองค์กร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญพัฒน์.
- นภดล เกร็ดฤกษ์. (ม.ป.ป.). ศึกษาวิเคราะห์ความเหมาะสมในการบังคับใช้กฎหมายในประเทศไทย เปรียบเทียบกฎหมายออสเตรเลียและสหรัฐอเมริกา. เอกสารเพื่อประกอบการพิจารณา กฎหมายของสมาชิกรัฐสภา, หน้า 7-8.
- นภาพร ทศนัยนา. (2557). พัฒนากลยุทธ์การจัดการสนามแบดมินตันมหาวิทยาลัยบูรพา. คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิสดารค์ เวชยานนท์. (2556). Competency-Based Approach. คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. บริษัท เดอะ กราฟิโก ซิสเต็มส์ จำกัด. พิมพ์ครั้งที่ 6.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญมี พันธุ์ไทย. (2557). เทคนิคการวิจัยเดลฟาย. เข้าถึงได้จาก http://rlc.nrct.go.th/ewt_dl.php?nid=686.
- ประกิต หงษ์แสนยาธรรม. (2552). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสมาคมกีฬาจังหวัด. หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา, คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประวิทย์ ทองไชย. (2555). การพัฒนาเกณฑ์การคัดเลือกที่ปรึกษางานวิจัย. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา, วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพฑูรย์ กันลิ่งห์. (2552). รูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย. หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา, คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพศาล หวังพานิช. (2543). การวัดและประเมินผลระดับอุดมศึกษา . กรุงเทพฯ. สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ภูริชญา บุญสมณี. (2549). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการสร้างเว็บไซต์ของการกีฬาแห่งประเทศไทยในระดับจังหวัด. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มลิวลัย ผิวคราม. (2554). การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะวิชาชีพสำหรับนักศึกษาศาสาวิชาพลศึกษาและวิทยาศาสตร์การกีฬา สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร. วารสารวิชาการสถาบันการพลศึกษา ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน 2554.
- มาลี ภูมิภาค. (2554). รูปแบบสมรรถนะหลักของบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาของประเทศไทย. ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- แมนพาวเวอร์กรุ๊ป. (2555). ผลสำรวจความต้องการตลาดแรงงานไทยกับบัณฑิตจบใหม่. บริษัท จัดหาแรงงานเชิงนวัตกรรมในเครืออุตสาหกรรม 82 แห่งทั่วโลก. เข้าถึงได้จาก <http://news.voicetv.co.th/thailand/46842.html>
- ยงยุทธ์ แฉล้มวงษ์. (2555). รายงานสถานการณ์และการเตือนภัยด้านแรงงานประจำไตรมาส 2 ปี 2555. สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน กระทรวงแรงงาน. เข้าถึงได้จาก <http://news.voicetv.co.th/business/80277.html>.
- รักชนก มณีรัตน์. (2550). ทักษะของนักท่องเที่ยวดต่อการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกและการให้บริการ ณ อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง จังหวัดพิษณุโลกและจังหวัดเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- รัตติกาล ละเต็บซัน. (2555). สมรรถนะการจัดการของบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ภายใต้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ. วารสารฉบับพิเศษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร.
- พระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2558. (2558). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 132 ตอนที่ 21 ก ประกาศ ณ วันที่ 26 มีนาคม 2558.
- วิจารณ์ พานิช. (2546). การบริหารงานวิจัย แนวคิดจากประสบการณ์(พิมพ์ครั้งที่3). กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21 . กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.
- วิจิต อิมอามณ. (2554). รูปแบบการตัดสินใจเป็นผู้สนับสนุนการแข่งขันกีฬาเทนนิสอาชีพในประเทศไทย. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิชัย โสสุวรรณจินดา, (2547). ครบเครื่องเรื่องบริหารธุรกิจขนาดย่อม. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น)
- วิภารัตน์ ดือ่อง. (2553). ความสามารถเชิงสมรรถนะด้านการบริหารงานวิจัยภาครัฐ. สาขาวิชาประชากรศึกษา คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์. เข้าถึงได้จาก <http://www.tcithaijo.org/index.php/NDJ/article/view/2937>
- วรรณพร ทองตะโก. (2551). การศึกษาการบริหารกิจกรรมกีฬาของสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีระพงษ์ บางท่าไม้. (2557). รูปแบบสถาบันพัฒนาบุคลากรกีฬาของการกีฬาแห่งประเทศไทย. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, สมชาย หิรัญกิตติ, ธนวรรธ ตั้งสินทรัพย์ศิริ. (2550). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ: อีระฟิล์ม.

- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2550). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- ศุภกาญจน์ แก้วมรกต. (2558). แนวทางการพัฒนาคุณภาพบริการธุรกิจสนามฟุตบอลหญ้าเทียมในจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สถาบันการพลศึกษา. (2554). แบบสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ปีการศึกษา 2554. สาขาการจัดการกีฬา คณะศิลปศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี.
- สถาบันการพลศึกษา. (2555). สรุปผลการประเมินภาวะการปฏิบัติงานทำของบัณฑิต ปีการศึกษา 2555. สาขาการจัดการกีฬา คณะศิลปศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี.
- สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน). (2554). ข้อมูลและความสำคัญของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน). เข้าถึงได้จาก www.tpqi.go.th
- สมทบ ฐิตะฐาน. (2556). การประชุมทิศทางการพัฒนาสมาคมการจัดการกีฬาแห่งประเทศไทย. วันที่ 7 ธันวาคม 2556, ที่คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กำแพงแสน.
- สมทบ ฐิตะฐาน. (2557). การจัดการกีฬา: Sport management. เข้าถึงได้จาก <http://thithathan.blogspot.com/2014/11/sport-management-manager-sport.html>.
- สมเกียรติ กาทองทุ่ง และ รุ่งระวี สมะวรรณนะ. (2557). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์พลศึกษาในสถาบันการพลศึกษาเพื่อขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ ทางทางการศึกษา 9(2) หน้า 144-158, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมเกียรติ ฉายะศรีวงศ์. (2554). สำรวจความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาปี 2554. เข้าถึงได้จาก <http://news.voicetv.co.th/thailand/3468.html>.
- สมาคมการจัดการกีฬาแห่งประเทศไทย. (2557). มุมมองและโอกาสของสายงานการจัดการกีฬาในหน่วยงานภาครัฐ. วันที่ 29 พฤศจิกายน 2557, คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา.
- สมาคมวิทยาศาสตร์การกีฬาแห่งประเทศไทยและสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน). (2558). ประชุมโครงการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาอาชีพ นักวิทยาศาสตร์การกีฬา. วันที่ 16 กรกฎาคม 2558, ที่การกีฬาแห่งประเทศไทย ณ ห้องประชุมชั้น 24 อาคารเฉลิมพระเกียรติ (25 ชั้น).
- สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ. (2548). แนวทางการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ด้วย Competency Based Learning. หน้า 189-202. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ศิริวัฒนา อินเทอร์เน็ต จำกัด.
- สุพิตร สมานีโต. (2556). การประชุมทิศทางการพัฒนาสมาคมการจัดการกีฬาแห่งประเทศไทย. วันที่ 7 ธันวาคม, คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กำแพงแสน.
- สุวลี ทวีบุตร. (2540). การเปรียบเทียบผลการสร้างฉันทามติและระดับการให้ความร่วมมือของผู้เชี่ยวชาญระหว่างการใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ตีรکانนธ์. (2551). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุวิมล ว่องวานิช. (2548). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2548). การปรับใช้สมรรถนะในการบริหารทรัพยากรมนุษย์. เข้าถึงได้จาก www.ocsc.go.th/ocsc/th/uploads/File/competency.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2552). แนวทางปฏิบัติจรรยาบรรณนักวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2552). แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552. เข้าถึงได้จาก <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/FilesNews/FilesNews3/News328072552.pdf>.
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2554). แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับ 2) พ.ศ. 2552. กรุงเทพฯ. เข้าถึงได้จาก <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/FilesNews/FilesNews3/News309112554.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2558 ก). กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา. เข้าถึงได้จาก <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/news6.php>.
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2558 ข). แผนภูมิสรุปจำนวนบัณฑิตที่ไม่มีงานทำ ปี 2556. เข้าถึงได้จาก <http://www.job.mua.go.th/codes/index.php?filename=RepNotHaveJobByCause.php>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559). เข้าถึงได้จาก <http://www.nesdb.go.th/Portals//news/plan/p11/plan11.pdf>
- สิริภักดิ์ ศิริโท. (2553). กรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเศมาเลเซีย: บทเรียนสำหรับประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- อาพันธ์ เตียวตระกูล. (2548). การวิเคราะห์สัมฤทธิผลของการบริหารองค์การกีฬามหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภรณ์ ภูวิทย์พันธุ์. (2548). Competency Dictionary. หน้า 9-11. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เอชอาร์เซ็นเตอร์ จำกัด.
- อัฐ แสนภักดี (2558). รูปแบบของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของกีฬาเพื่อความ เป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

รองศาสตราจารย์ ดร.ต่อศักดิ์ แก้วจรัสวิไล	ภาควิชาพลศึกษาและกีฬา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธารินทร์ ก้านเหลือง	ภาควิชาพลศึกษาและกีฬา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
ดร.จัตตชัย จำปาหอม	ผู้เชี่ยวชาญมวยไทยและนักวิชาการอิสระ

2. ผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อยืนยันข้อมูลการพัฒนารูปแบบ จำนวน 9 คน ประกอบด้วย

อาจารย์นอง เสียงหล่อ	ผู้ทรงคุณวุฒิ สมาคมมวยไทย ผู้ฝึกสอนมวยไทย โรงเรียนมวยไทย เพชรปฐม
รศ.ดร.ต่อศักดิ์ แก้วจรัสวิไล	ผู้เชี่ยวชาญด้านสาขาวิชาซีพมวยไทย ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต กีฬา และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และ อาจารย์ภาควิชาพลศึกษาและกีฬา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ดร.ชาญณรงค์ สุหงส์ษา	นายกสมาคมสถาบันศิลปะป้องกันตัว แบบไทย
พล.ต.อำนาจ การงาน	ประธานคณะกรรมการ สำนักงาน คณะกรรมการกีฬามวยการกีฬา แห่งประเทศไทย
ดร.วีระ กัญญาปศิริรินทร์	อุปนายกสมาคมศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว แบบไทย
ผศ.ว่าที่ร้อยตรีดร.ฟ้าลั่น กระจ่างษ์	ผู้จัดการฟ้่าลั่นมวยไทยยิม อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยรังสิต

ครูตาม ศรีจันทร์
ผอ.เกียรียงศักดิ์ แก้วเนตร

นางสาวลลิตทิพย์ ธารากรวงศ์

ครูตามมวยไทยยิม
คณะกรรมการตรวจประเมินค่ายมวย
สำนักงานคณะกรรมการกีฬามวย
การกีฬาแห่งประเทศไทย
กรรมการบริหารสมาคมครูมวยไทย

3. ผู้เชี่ยวชาญการวิจัย จำนวน คน ประกอบด้วย

พลตรีอำนาจ การงาน

พันเอกนพเก้า ศรีบุญเรือง
นายชินวุธ ศิริสัมพันธ์

ดร.จัตตุชัย จำปาหอม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร

นางสาวลลิตทิพย์ ธารากุลวงศ์

อาจารย์ชัยนาท หาญวิเศษ

นายพีรวัส รัชชาสมัย

อาจารย์ยอดยิ่ง เกษรมาลา

นายธนศร ดอกเต๋อ

ประธานคณะกรรมการกีฬามวยการกีฬาแห่งประเทศไทย
กรรมการบริหารสมาคมครูมวยไทย
ประธานองค์กรมวยโลก และ
นายกสมาคมครูมวยไทย
ประธานผู้ตัดสินมวย และผู้เชี่ยวชาญ
ทางด้านมวยไทย และคณะกรรมการ
จัดทำมาตรฐานและสมรรถนะอาชีพ
มวยไทย

คณะกรรมการจัดทำมาตรฐานและ
สมรรถนะอาชีพมวยไทย
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
มหาวิทยาลัยบูรพา อดีตคณะกรรมการ
บริหารมวย ภาค 2

คณะกรรมการจัดทำมาตรฐานและ
สมรรถนะอาชีพมวยไทย และ
กรรมการบริหารสมาคมครูมวยไทย
ผู้ฝึกสอนมวยไทย และกรรมการผู้ตัดสิน
กีฬามวยไทยบริษัทแม่กซ์มวยไทย
กรรมการบริหารสนามมวยไทยสวนนงนุช
และผู้ดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนมวยไทย
สวนนงนุช

ผู้อำนวยการโรงเรียนศุภรัตน์
จังหวัดชลบุรี และหัวหน้าผู้ตัดสิน
มวยไทยสนามมวยแม่กซ์มวยไทย
ผู้อำนวยการท่องเที่ยวกีฬาจังหวัดชลบุรี

ดร.อุเทน หลงอุย	ผู้อำนวยการการกีฬาแห่งประเทศไทย จังหวัดชลบุรี
นายพิพัฒน์ มั่นคง	เจ้าหน้าที่ฝ่ายกีฬามวยการกีฬา แห่งประเทศไทยจังหวัดชลบุรี และ กรรมการผู้ตัดสินมวยไทย บริษัทแม็กซ์มวยไทย
นายเหมือนทิพย์ แสนสุข ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.พาลัน กระจ่าง	หัวหน้าค่ายมวยแสนสุขยิม ผู้บริหารยิมมวยไทยพาลันมวยไทย ผู้ฝึกสอนมวยไทยและผู้จัดรายการ แข่งขันมวยไทย
ครูตาม ศรีจันทร์	ผู้บริหารจัดการครูตามยิมมวยไทย ผู้ฝึกสอนมวยไทย และผู้จัดรายการ แข่งขันมวยไทย
ดร.सानนท์ อนันต์ธานนท์	ผู้ช่วยคณบดีและประธานสาขา การจัดการท่องเที่ยวและโรงแรม คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้ทรงคุณวุฒิ การท่องเที่ยวภาคตะวันออก
อาจารย์วรรณภา อุดมผล	คณะกรรมการจัดทำมาตรฐานและ สมรรถนะอาชีพมวยไทย และ อาจารย์สาขาการท่องเที่ยวและโรงแรม คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ อว ๘๑๑๕/๐๐๕๗

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๔ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ต่อศักดิ์ แก้วจรัสวิไล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ อาจารย์ ดร. นาคนิ คำศรี ตำแหน่งอาจารย์ สังกัดอาจารย์ประจำ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย งบประมาณรายได้ส่วนงาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ โครงการวิจัย เรื่อง “การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี” ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย

ในการนี้ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัยรายละเอียดตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้ ในครั้งนี้ คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา

สำนักงานคณบดี

โทร: ๐-๓๘๑๐-๒๐๖๐, ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕

โทรสาร: ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕

ที่ อว ๘๑๑๕/ว๐๐๔๗

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๔ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.จิตต์ชัย จำปาหอม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการงานวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ อาจารย์ ดร. นาคิน คำศรี ตำแหน่งอาจารย์ สังกัดอาจารย์ประจำ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย งบประมาณรายได้ส่วนงาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ โครงการวิจัย เรื่อง “การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี” ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย

ในการนี้ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัยรายละเอียดตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้ ในครั้งนี้ คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา

สำนักงานคณบดี

โทร: ๐-๓๘๑๐-๒๐๖๐, ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕

โทรสาร: ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕

ที่ อว ๘๑๑๕/ว ๐๐๕๗

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๔ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบขออนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธารินทร์ ก้านเหลือง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ อาจารย์ ดร. นาคิน คำศรี ตำแหน่งอาจารย์ สังกัดอาจารย์ประจำ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย งบประมาณรายได้ส่วนงาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ โครงการวิจัย เรื่อง “การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี” ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย

ในการนี้ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัยรายละเอียดตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้ ในครั้งนี้ คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา

สำนักงานคณบดี

โทร: ๐-๓๘๑-๒๐๖๐, ๐-๓๘๓๙-๐๐๕๕

โทรสาร: ๐-๓๘๓๙-๐๐๕๕

ที่ อว ๘๑๑๕/ว ๐๒๑๘

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการสนามมวยเทพประสิทธิ์พิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามสัมภาษณ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี
จำนวน ๑ ชุด

ด้วย อาจารย์ ดร. นาคิน คำศรี ตำแหน่งอาจารย์ประจำ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา ได้รับอนุมัติ
โครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี ได้รับ
ทุนอุดหนุนงบประมาณเงินรายได้ในการให้ทุนอุดหนุนการวิจัยแก่บุคลากร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ขณะนี้อยู่
ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ในการนี้ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา พิจารณาแล้วท่านมีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงใคร่ขอ
อนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตบันทึกเสียงในการเก็บข้อมูล รายละเอียดตามเอกสารสิ่งที่
ส่งมาด้วยนี้ คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา

สำนักงานคณบดี งานวิจัย

โทร: ๐-๓๘๑๐-๒๐๖๐, ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕

โทรสาร: ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕ ผู้วิจัย ๐๘๗-๑๔๗-๖๐๑๒

ที่ อว ๘๑๑๕/ว

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการสนามมวยพญาบ็อกซิ่งเว็ลด์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามสัมภาษณ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี
จำนวน ๑ ชุด

ด้วย อาจารย์ ดร. นาคิน คำศรี ตำแหน่งอาจารย์ประจำ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา ได้รับอนุมัติ
โครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี ได้รับ
ทุนอุดหนุนงบประมาณเงินรายได้ในการให้ทุนอุดหนุนการวิจัยแก่บุคลากร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ขณะนี้อยู่
ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ในการนี้ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา พิจารณาแล้วท่านมีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงใคร่ขอ
อนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตบันทึกเสียงในการเก็บข้อมูล รายละเอียดตามเอกสารสิ่งที่
ส่งมาด้วยนี้ คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา

สำนักงานคณบดี งานวิจัย

โทร: ๐-๓๘๑๐-๒๐๖๐, ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕

โทรสาร: ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕ ผู้วิจัย ๐๘๗-๑๔๗-๖๐๑๒

ที่ อว ๘๑๑๕/ว

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการสนามมวยแม็กซ์มวยไทย สเตเดียม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามกรณีเรื่อง การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี
จำนวน ๑ ชุด

ด้วย อาจารย์ ดร. นาคิน คำศรี ตำแหน่งอาจารย์ประจำ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา ได้รับอนุมัติ
โครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี ได้รับ
ทุนอุดหนุนงบประมาณเงินรายได้ในการให้ทุนอุดหนุนการวิจัยแก่บุคลากร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ขณะนี้อยู่
ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ในการนี้ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา พิจารณาแล้วท่านมีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงใคร่ขอ
อนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตบันทึกเสียงในการเก็บข้อมูล รายละเอียดตามเอกสารสิ่งที่
ส่งมาด้วยนี้ คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา

สำนักงานคณบดี งานวิจัย

โทร: ๐-๓๘๑๐-๒๐๖๐, ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕

โทรสาร: ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕ ผู้วิจัย ๐๘๗-๑๔๗-๖๐๑๒

ที่ อว ๘๑๑๕/ว

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการสนามมวยเจียฟู่หมั่มพันธัมมัง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามสัมภาษณ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี
จำนวน ๑ ชุด

ด้วย อาจารย์ ดร. นาคิน คำศรี ตำแหน่งอาจารย์ประจำ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา ได้รับอนุมัติ
โครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี ได้รับ
ทุนอุดหนุนงบประมาณเงินรายได้ในการให้ทุนอุดหนุนการวิจัยแก่บุคลากร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ขณะนี้อยู่
ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ในการนี้ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา พิจารณาแล้วท่านมีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงใคร่ขอ
อนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตบันทึกเสียงในการเก็บข้อมูล รายละเอียดตามเอกสารสิ่งที่
ส่งมาด้วยนี้ คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา

สำนักงานคณบดี งานวิจัย

โทร: ๐-๓๘๑๐-๒๐๖๐, ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕

โทรสาร: ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕ ผู้วิจัย ๐๘๗-๑๔๗-๖๐๑๒

ที่ อว ๘๑๑๕/ว

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการสนามมวยนงนุชบ็อกซิ่งสเตเดียม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามสัมภาษณ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี
จำนวน ๑ ชุด

ด้วย อาจารย์ ดร. นาคิน คำศรี ตำแหน่งอาจารย์ประจำ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา ได้รับอนุมัติ
โครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี ได้รับ
ทุนอุดหนุนงบประมาณเงินรายได้ในการให้ทุนอุดหนุนการวิจัยแก่บุคลากร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ขณะนี้อยู่
ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ในการนี้ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา พิจารณาแล้วท่านมีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงใคร่ขอ
อนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตบันทึกเสียงในการเก็บข้อมูล รายละเอียดตามเอกสารสิ่งที่
ส่งมาด้วยนี้ คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา

สำนักงานคณบดี งานวิจัย

โทร: ๐-๓๘๑๐-๒๐๖๐, ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕

โทรสาร: ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕ ผู้วิจัย ๐๘๗-๑๔๗-๖๐๑๒

ที่ อว ๘๑๑๕/ว

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการรายการมวยไทยตัดเชือก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามสัมภาษณ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี
จำนวน ๑ ชุด

ด้วย อาจารย์ ดร. นาคิน คำศรี ตำแหน่งอาจารย์ประจำ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา ได้รับอนุมัติ
โครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี ได้รับ
ทุนอุดหนุนงบประมาณเงินรายได้ในการให้ทุนอุดหนุนการวิจัยแก่บุคลากร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ขณะนี้อยู่
ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ในการนี้ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา พิจารณาแล้วท่านมีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงใคร่ขอ
อนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตบันทึกเสียงในการเก็บข้อมูล รายละเอียดตามเอกสารสิ่งที่
ส่งมาด้วยนี้ คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา

สำนักงานคณบดี งานวิจัย

โทร: ๐-๓๘๑๐-๒๐๖๐, ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕

โทรสาร: ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕ ผู้วิจัย ๐๘๗-๑๔๗-๖๐๑๒

ที่ อว ๘๑๑๕/ว

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการแม่กมวไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามสัมภาษณ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬาแม่กมวไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี
จำนวน ๑ ชุด

ด้วย อาจารย์ ดร. นาคนิ คำศรี ตำแหน่งอาจารย์ประจำ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา ได้รับอนุมัติ
โครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬาแม่กมวไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี ได้รับ
ทุนอุดหนุนงบประมาณเงินรายได้ในการให้ทุนอุดหนุนการวิจัยแก่บุคลากร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ขณะนี้อยู่
ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ในการนี้ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา พิจารณาแล้วท่านมีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงใคร่ขอ
อนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตบันทึกเสียงในการเก็บข้อมูล รายละเอียดตามเอกสารสิ่งที่
ส่งมาด้วยนี้ คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา

สำนักงานคณบดี งานวิจัย

โทร: ๐-๓๘๑๐-๒๐๖๐, ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕

โทรสาร: ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕ ผู้วิจัย ๐๘๗-๑๔๗-๖๐๑๒

ที่ อว ๘๑๑๕/ว

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการท่องเที่ยวประจำจังหวัดชลบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามสัมภาษณ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผามวยไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี
จำนวน ๑ ชุด

ด้วย อาจารย์ ดร. นาคิน คำศรี ตำแหน่งอาจารย์ประจำ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา ได้รับอนุมัติ
โครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผามวยไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี ได้รับ
ทุนอุดหนุนงบประมาณเงินรายได้ในการให้ทุนอุดหนุนการวิจัยแก่บุคลากร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ขณะนี้อยู่
ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ในการนี้ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา พิจารณาแล้วท่านมีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงใคร่ขอ
อนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตบันทึกเสียงในการเก็บข้อมูล รายละเอียดตามเอกสารสิ่งที่
ส่งมาด้วยนี้ คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา

สำนักงานคณบดี งานวิจัย

โทร: ๐-๓๘๑๐-๒๐๖๐, ๐-๓๘๓๓-๐๐๔๕

โทรสาร: ๐-๓๘๓๓-๐๐๔๕ ผู้วิจัย ๐๘๗-๑๔๗-๖๐๑๒

ที่ อว ๘๑๑๕/ว

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าค่ายมวยแสนสุขยิม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามสัมภาษณ์เรื่อง การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี
จำนวน ๑ ชุด

ด้วย อาจารย์ ดร. นาคิน คำศรี ตำแหน่งอาจารย์ประจำ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา ได้รับอนุมัติ
โครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี ได้รับ
ทุนอุดหนุนงบประมาณเงินรายได้ในการให้ทุนอุดหนุนการวิจัยแก่บุคลากร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ขณะนี้อยู่
ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ในการนี้ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา พิจารณาแล้วท่านมีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงใคร่ขอ
อนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตบันทึกเสียงในการเก็บข้อมูล รายละเอียดตามเอกสารสิ่งที่
ส่งมาด้วยนี้ คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา

สำนักงานคณบดี งานวิจัย

โทร: ๐-๓๘๑๐-๒๐๖๐, ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕

โทรสาร: ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕ ผู้วิจัย ๐๘๗-๑๔๗-๖๐๑๒

ภาคผนวก ค
แบบประเมินเครื่องมือผู้เชี่ยวชาญ

แบบประเมินเครื่องมือของผู้เชี่ยวชาญ

เรื่อง การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี

Model Development of Muay Thai Sports Tourism Business : Chonburi Sports City

คำชี้แจง

ประเด็นที่ 1 แบบสอบถามนี้ เพื่อการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้พิจารณาความถูกต้อง เหมาะสมของแบบสอบถามตามความคิดเห็นของท่าน

ประเด็นที่ 2 โปรดแสดงความคิดเห็นแต่ละข้อมีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี โดยพิจารณาดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง มีความเหมาะสม

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

ให้คะแนน -1 หมายถึง ไม่มีความเหมาะสม

ขอความอนุเคราะห์ให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่านที่มีต่อการวิจัยเรื่องมาตรฐานและรูปแบบการบริหารจัดการสถาบันสอนมวยไทยโดยใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องความคิดเห็นของท่านพร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี

แบบสัมภาษณ์นี้เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยต้นแบบที่มีศักยภาพในการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย และเพื่อจัดทำแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มและรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสม สำหรับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย ข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้ในการ วิเคราะห์เพื่อเป็นร่างของรูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวมวยไทย

ผู้วิจัยและคณะจึงขอความร่วมมือตอบแบบสัมภาษณ์ทุกข้อตามความจริง เพราะคำตอบของท่านจะ เป็นประโยชน์ทางวิชาการและมีผลต่อการพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย : เมืองกีฬา จังหวัดชลบุรีและนำไปสู่แนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มและรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสมสำหรับผู้ประกอบการใน อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย ในพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

แบบสอบถามนี้มี 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 คำถามปลายเปิด (Open End) ความเห็นของท่านในการพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยว เชิงกีฬามวยไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี

ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

คณะผู้วิจัย สาขาวิชาการจัดการและการสอนกีฬา

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ข้อ	การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี	ค่า IOC	แปลผล
ตอนที่ 1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล		
	1. อายุ ☐ เท่ากับหรือน้อยกว่า 30 ปี ☐ 31-40 ปี ☐ 41-50 ปี ☐ มากกว่า 50 ปี	1	ใช้ได้
	2. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	1	ใช้ได้
	3. ระดับการศึกษาทั่วไป ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก ☐ อื่น ๆ	1	ใช้ได้
	4. ตำแหน่งงาน ระบุ..... สถานที่ทำงาน.....	1	ใช้ได้
	5. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งในหน่วยงานในปัจจุบัน ☐ 1-5 ปี ☐ 6-10 ปี ☐ 11-15 ปี ☐ 16-20 ปี ☐ อื่น ๆ	1	ใช้ได้
ตอนที่ 2	คำถามปลายเปิด (Open End) ความเห็นของท่านในการพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิง กีฬามวยไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี		
1	ท่านคิดว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย: เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี ในปัจจุบันเป็นอย่างไร	1	
	1.1 สถานการณ์ในปัจจุบัน จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค	1	
	1.2 ความต้องการของนักท่องเที่ยว	1	
	1.3 ปัญหาและอุปสรรคด้านต่าง ๆ	1	
2.	ท่านคิดว่ากิจกรรมมวยไทยที่สามารถนำมาเป็นกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเชิงมวยไทยมีอะไรบ้างเพราะเหตุใด		

	2.1 จุดเด่นของกิจกรรม		
	2.2 การสร้างคุณค่าการตลาดทางธุรกิจ ได้แก่ 2.2.1 การตลาดที่ตอบสนองคุณค่าจากการใช้งานจริง (Functional Value)	0.6	
	2.2.2 การตลาดที่ตอบสนองคุณค่าทางอารมณ์ (Emotional Value)	1	
	2.2.3 การตลาดที่ตอบสนองคุณค่าทางสังคม (Social Value)	1	
	2.2.4 การตลาดที่ตอบสนองคุณค่าทางประสบการณ์ (Epistemic Value)	0.6	
3.	ขอให้ท่านวิเคราะห์ แผนภูมิโครงสร้างทางธุรกิจ ในการตลาดท่องเที่ยวเชิงกีฬา มวยไทย: เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี 9 องค์ประกอบดังนี้		
	3.1 กลุ่มลูกค้า (Customer Segments: CS)	1	
	3.2 ช่องทางเข้าถึง (Channels: CH)	1	
	3.3 ความสัมพันธ์กับลูกค้า (Customer Relationships: CR)	1	
	3.4 กระแสรายได้ (Revenue Streams: RS)	1	
	3.5 ทรัพยากรหลัก (Key Resources: KR)	1	
	3.6 กิจกรรมหลัก (Key Activities: KA)	1	
	3.7 พันธมิตรหลัก (Key Partners: KP)	1	
	3.8 โครงสร้างต้นทุน (Cost Structure: CS)	1	
	3.9 คุณค่าที่นำเสนอ (Value Propositions: VP)	1	
4.	ขอให้ท่านแสดงความคิดเห็นแนวทางในการสร้างมูลค่าเพิ่มของธุรกิจการ ท่องเที่ยวเชิงมวยไทย : เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี ในอนาคต	1	
5.	ท่านคิดว่าผลกระทบในการจัดการท่องเที่ยวเชิงมวยไทย: เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี ในด้านต่าง ๆ อย่างไร ดังนี้		
	5.1 ด้านเศรษฐกิจ	1	
	5.2 ด้านสังคม	1	
	5.3 ด้านสิ่งแวดล้อม	1	
	5.4 ด้านวัฒนธรรม	1	
5.	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ	1	

ภาคผนวก ง
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย: เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี

แบบสัมภาษณ์นี้เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยต้นแบบที่มีศักยภาพในการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผู้ประกอบการใน อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย และเพื่อจัดทำแนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มและรูปแบบ ธุรกิจที่เหมาะสมสำหรับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย ข้อมูลที่ได้จะ นำไปใช้ในการวิเคราะห์เพื่อเป็นร่างของรูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงมวยไทย

ผู้วิจัยและคณะจึงขอความร่วมมือตอบแบบสัมภาษณ์ทุกข้อตามความจริง เพราะคำตอบ ของท่านจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการและมีผลต่อการพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวย ไทย: เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรีและนำไปสู่แนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่มและรูปแบบธุรกิจที่เหมาะสม สำหรับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทยในพื้นที่อื่นๆ ต่อไป

แบบสอบถามนี้ มี 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 คำถามปลายเปิด (Open End) ความเห็นของท่านในการพัฒนารูปแบบ ธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย: เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี

ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

คณะผู้วิจัย

สาขาวิชาการจัดการและการสอนกีฬา

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องข้อมูลที่ตรงกับท่านมากที่สุด

1. อายุ

☐ เท่ากับหรือน้อยกว่า 30 ปี	☐ 31-40 ปี
☐ 41-50 ปี	☐ มากกว่า 50 ปี
2. เพศ

☐ ชาย	☐ หญิง
------------------------------	-------------------------------
3. ระดับการศึกษาทั่วไป

☐ ปริญญาตรี	☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก	☐ อื่นๆ
4. ตำแหน่งงาน ระบุ.....สถานที่ทำงาน.....
5. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งในหน่วยงานในปัจจุบัน

☐ 1-5 ปี	☐ 6-10 ปี
☐ 11-15 ปี	☐ 16-20 ปี
☐ อื่นๆ	

ตอนที่ 2 คำถามปลายเปิด (Open End) ความเห็นของท่านในการพัฒนารูปแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัย: เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี

1. ท่านคิดว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัย: เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี ในปัจจุบันเป็นอย่างไร
 - 1.1 สถานการณ์ในปัจจุบัน จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค
 - 1.2 ความต้องการของนักท่องเที่ยว
 - 1.3 ปัญหาและอุปสรรคด้านต่างๆ
2. ท่านคิดว่ากิจกรรมผจญภัยที่สามารถนำมาเป็นกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเชิงผจญภัยมีอะไรบ้าง เพราะเหตุใด
 - 2.1 จุดเด่นของกิจกรรม
 - 2.2 การสร้างคุณค่าการตลาดทางธุรกิจ ได้แก่
 - 2.2.1 การตลาดที่ตอบสนองคุณค่าจากการใช้งานจริง (Functional Value)
 - 2.2.2 การตลาดที่ตอบสนองคุณค่าทางอารมณ์ (Emotional Value)
 - 2.2.3 การตลาดที่ตอบสนองคุณค่าทางสังคม (Social Value)
 - 2.2.4 การตลาดที่ตอบสนองคุณค่าทางประสบการณ์ (Epistemic Value)

3. ขอให้ท่านวิเคราะห์แผนภูมิโครงสร้างทางธุรกิจในการตลาดท่องเที่ยวเชิงกีฬามวยไทย: เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี 9 องค์ประกอบ ดังนี้

- 3.1 กลุ่มลูกค้า (Customer Segments: CS)
- 3.2 ช่องทางเข้าถึง (Channels: CH)
- 3.3 ความสัมพันธ์กับลูกค้า (Customer Relationships: CR)
- 3.4 กระแสรายได้ (Revenue Streams: RS)
- 3.5 ทรัพยากรหลัก (Key Resources: KR)
- 3.6 กิจกรรมหลัก (Key Activities: KA)
- 3.7 พันธมิตรหลัก (Key Partners: KP)
- 3.8 โครงสร้างต้นทุน (Cost Structure: C\$)
- 3.9 คุณค่าที่นำเสนอ (Value Propositions: VP)

4. ขอให้ท่านแสดงความคิดเห็นแนวทางในการสร้างมูลค่าเพิ่มของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงมวยไทย: เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี ในอนาคต

5. ท่านคิดว่าผลกระทบในการจัดการท่องเที่ยวเชิงมวยไทย: เมืองกีฬาจังหวัดชลบุรี ในด้านต่างๆ อย่างไร ดังนี้

- 5.1 ด้านเศรษฐกิจ
- 5.2 ด้านสังคม
- 5.3 ด้านสิ่งแวดล้อม
- 5.4 ด้านวัฒนธรรม

6. ข้อเสนอแนะอื่นๆ